

Asemakaavan selostus

27.8.2026 päivättyyn Oulun kaupungin Pateniemen kaupunginosan puisto- ja katualueita, kortte-
lia 18 sekä Rajakylän kaupunginosan puisto- ja katualueita koskevaan asemakaavaan.

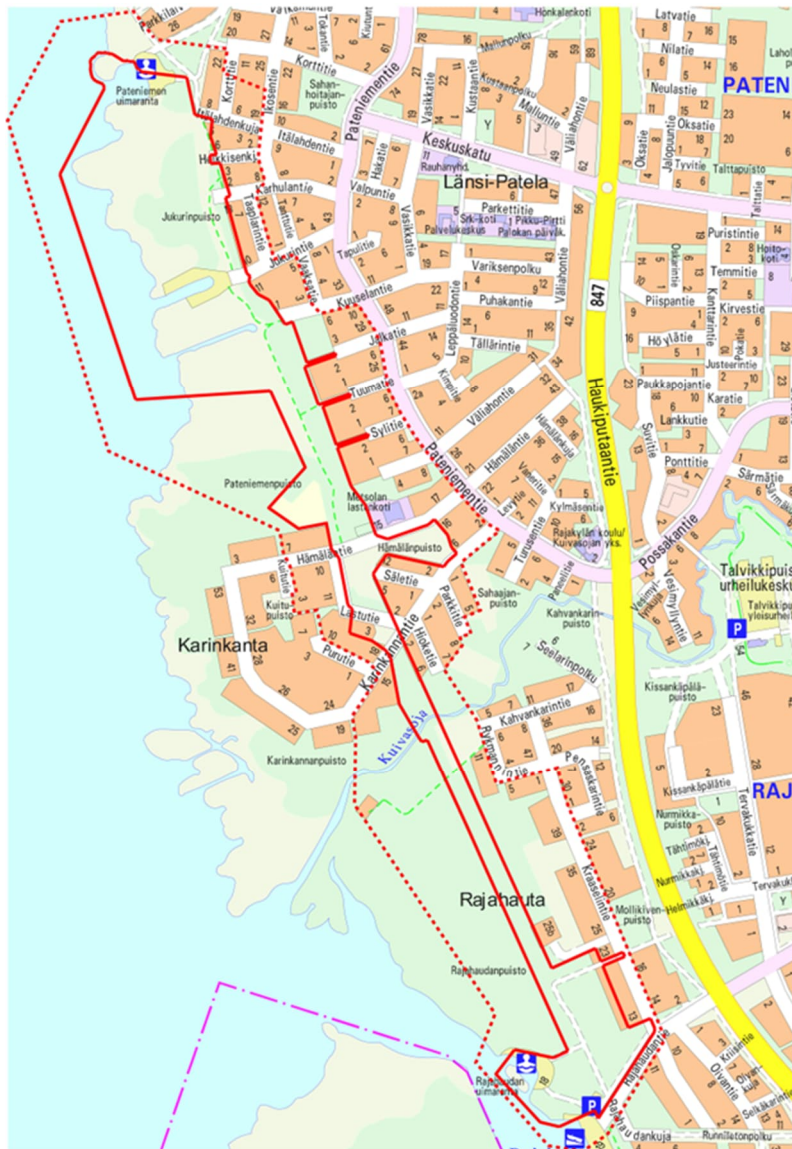
Pohjoinen rantareitti Rajakylä – Pateniemenranta välille.

PATENIEMEN RANTAREITTI

Kaavatunnus 564-2461

Diaarinumero OUKA/1423/2020

Selostus päivitetty x.x.2025

Kuva 1. Pateniemen rantareitin aluerajaus.

Sisältö

1.	Perus ja tunnistetiedot.....	4
1.1	Tunnistetiedot	4
1.2	Kaava-alueen sijainti	4
1.3	Luettelo selostuksen liiteasiakirjoista	5
1.4	Luettelo muista kaavaa koskevista asiakirjoista, taustaselvityksistä ja lähdemateriaalista	5
2.	Tiivistelmä.....	6
2.1	Asemakaavan sisältö.....	6
2.2	Kaavaprosessin vaiheet.....	6
2.3	Asemakaavan toteutus	6
3.	Lähtökohdat	7
3.1	Selvitys suunnittelun alueen oloista.....	7
3.1.1	Alueen yleiskuvaus.....	7
3.1.2	Luonnonympäristö.....	10
3.1.3	Rakennettu ympäristö	14
3.1.4	Liikenne	15
3.1.5	Maanomistus.....	16
3.1.6	Kulttuuriympäristö	16
3.2	Kaava-alueen koskevat suunnitelmat ja päätökset	16
3.2.1	Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet	16
3.2.2	Yleiskaava	17
3.2.3	VILMO -suunnitelma.....	17
3.2.4	VISU -suunnitelma	18
3.2.5	Voimassa olevat asemakaavat	20
3.2.6	Rakennusjärjestys.....	21
3.2.7	Tonttijako ja kiinteistörekisteri.....	21
3.2.8	Pohjakartta.....	21
3.2.9	Maankäyttösopimukset	21
3.2.10	Muut aluetta koskevat päätökset, suunnitelmat ja ohjelmat, jotka ovat tulleet voimaan tai ovat suunnitteilla	21
3.3	Kaava-alueen koskevat selvitykset	25
3.3.1	Maisemaselvitys	25
3.3.2	Luontoselvitykset.....	28
3.3.3	Liikenneselvitys ja -suunnitelma	32
3.3.4	Hulevesiselvitys	33
3.3.5	Sulfaattimaatutkimus- ja rakennettavuusselostus.....	33
4.	Asemakaavan suunnittelun vaiheet.....	34
4.1	Asemakaavan suunnittelun tarve	34
4.2	Suunnittelun käynnistäminen ja sitä koskevat päätökset	34
4.3	Osallistuminen ja yhteistyö	35
4.3.1	Osalliset	35
4.3.2	Vireilletulo, osallistuminen ja vuorovaikutusmenettelyt	35
4.3.3	Viranomaisyhteistyö.....	36
4.4	Asemakaavan tavoitteet	36
4.4.1	Lähtökohta-aineiston antamat / kaupungin asettamat tavoitteet	36
4.4.2	Yleissuunnitelman merkitys ja sitovuus	36
4.4.3	Oulun kaupunkistrategian tavoitteet	37
4.4.4	Prosessin aikana syntyneet tavoitteet / tavoitteiden tarkentuminen	37
4.5	Asemakaavaratkaisu ja vaikutukset	37
4.5.1	Asemakaavaratkaisu ja perusteet	37
4.5.2	Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatu palaute.....	37
4.5.3	Asemakaavaluonnoksesta saatu palaute.....	38
4.5.4	Esitetyt muistutukset ja niiden huomioon ottaminen.....	39
4.5.5	Suunnitelmiin nähtävilläolon jälkeen tehdyt muutokset	39
4.5.6	Suunnitteluvaiheiden käsittelyt ja päätökset	39

5.	Asemakaavan kuvaus	40
5.1	Kaavan rakenne.....	40
5.2	Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen.....	42
5.3	Kaavan vaikutukset.....	42
5.3.1	Vaikutukset rakennettuun ympäristöön ja maisemaan.....	42
5.3.2	Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön	43
5.3.3	Vaikutukset viitasammakoihin	43
5.3.4	Vaikutukset linnustoon	44
5.3.5	Vaikutukset luontotyyppeihin.....	45
5.3.6	Vaikutukset rauhoitettuihin kasvilajeihin	45
5.3.7	Vaikutukset liikenteeseen	46
5.3.8	Vaikutukset kunnossapitoon	46
5.3.9	Vaikutukset hulevesien hallintaan.....	47
5.3.10	Vaikutukset terveyteen ja turvallisuuteen	47
5.3.11	Lapsivaikutusten arviointi	47
5.3.12	Vaikutukset ilmastonmuutoksen hillintään	48
5.3.13	Vaikutukset ilmastonmuutokseen sopeutumiseen	48
5.4	Ympäristön häiriötekijät	48
5.5	Kaavamerkinnot ja määräykset.....	49
5.6	Nimistö	49
6.	Asemakaavan toteutus	50
6.1	Toteutusta ohjaavat ja havainnollistavat suunnitelmat.....	50
6.2	Toteuttaminen ja ajoitus.....	50
6.3	Toteutuksen seuranta.....	50

1. Perus ja tunnistetiedot

1.1 Tunnistetiedot

Asemakaavan muutos koskee Oulun kaupungin Pateniemen kaupunginosan korttelin 18 kiinteistöjä 8 ja 9, venevalkama-, puisto- ja lähivirkistys-, vesi-, voimansiirto-, urheilu- ja virkistyspalvelujen, autopaikkojen kortteli- ja katualueita sekä Rajakylän kaupunginosan puisto-, voimansiirto-, kaavoittamatonta vesialuetta sekä katualuetta.

Asemakaavan muutoksella muodostuu Oulun kaupungin Pateniemen kaupunginosan korttelin 18 tontti 12, lähivirkistys-, vesi- ja katualuetta, siirtolapuutarha-/palstaviljelyalue sekä Rajakylän kaupunginosan lähivirkistys- ja katualuetta. Tonttijako hyväksytään asemakaavan yhteydessä.

Kaavan nimi:	Pohjoinen rantareitti
Kaavatunnus:	564-2461
Kaavan laatijat:	Katri Durchman / Päivi Markuksela Oulun kaupunki Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut, kaavoitus Solistinkatu 2, PL 32, 90015 Oulun kaupunki sähköposti: etunimi.sukunimi@ouka.fi
Kaavan vireilletulosta ilmoitettu:	Kaavan vireilletulosta on ilmoitettu osallisille kirjeellä 13.12.2024 Kaavan vireilletulosta on ilmoitettu lehti-ilmoituksella 3.1.2025
Hyväksyminen:	Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt asemakaavan muutoksen __.__.202X Asemakaava on tullut voimaan __.__.202X

1.2 Kaava-alueen sijainti

Asemakaava-alue sijaitsee Pateniemen ja Rajakylän kaupunginosissa noin 7–8 km etäisyydellä Oulun keskustasta pohjoisluoteeseen. Suunnittelualuetta rajaa pohjoisessa Pateniemenrannan asuinalue, itäpuolella Länsi-Patelan ja Rajahaudan asuinalueet, etelässä Rajahaudantie ja lännessä meri. Suunnittelualue sivuaa myös Karinkannan pientalovaltaisia asuinalueita. Asemakaavan muutosalueen koko on yhteensä noin 38 ha.

1.3 Luettelo selostuksen liiteasiakirjoista

- Liite 1. Asemakaavan seurantalomake
- Liite 2. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma, 2.12.2024_päivitetty 27.8.2026. OAS nähtävillä 3.1. - 3.2.2025 (Yhdltk 10.12.2024 § 560).
- Liite 3. Asemakaavakartta merkintöjen selityksineen, ehdotus 27.8.2026
- Liite 4. Vuorovaikutusraportti 27.8.2026
- Liite 5. Suunnitelmakartat 30.6.2026
- Liite 6. Tonttijakokartta 27.8.2026

1.4 Luettelo muista kaavaa koskevista asiakirjoista, taustaselvityksistä ja lähdemateriaalista

- Pohjoisen rantareitin yleissuunnitelma, Plaana Oy, 15.4.2019
- Uuden Oulun yleiskaava (kv 18.4.2016 § 25)
- Kaupunkistrategia Oulu 2030 (kv 31.1.2022 § 3)
- Oulun viheralueverkosto ja luonnon monimuotoisuus, VILMO -suunnitelma, kh. 28.10.2014
- Viherrakennuselvitys ja -yleissuunnitelma (VISU), 2024-2025
- Yleissuunnitelma, Pohjoinen rantareitti välillä Oulun keskusta – Virpiniemi. 15.4.2019
- Oulun seudun pyöräilyn pääreititsuunnitelma 2030. (2017)
- Pohjoinen rantareitti välillä Oulun keskusta – Virpiniemi. Yleissuunnitelma. (2019)
- Teknisiä selvityksiä sekä hulevesien perusselvitys, Plaana Oy, 17.12.2020, täydennetty 26.3.2021
- Oulun maastoliikuntareitistö 2030 -suunnitelmaluonnos (27.10.2020)

Asemakaavan laatimisen yhteydessä tehdyt selvitykset ja suunnitelmat:

- Luontoselvitys, Ramboll Finland Oy, 6.11.2020
- Luontoselvitys, Aallokas, Albus luontopalvelut, A-Insinöörit, 8.12.2025, päivitetty 2.6.2026
- Luontoselvitys, Ramboll Finland Oy, 29.1.2025
- Viitasammakkoselvitys, Ramboll Finland Oy, 24.6.2021
- Viitasammakkoselvitys 2026, Oulun kaupunki, 18.6.2026
- Maisemaselvitys, Oulun kaupunki, yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut, kaavoitus, 26.9.2024
- Hulevesiselvitys ja hallintasuunnitelma, Sitowise Oy, 25.3.2025
- Sulfaattimaatutkimus- ja rakennettavuusselostus, Ramboll, 29.4.2025, päivitetty 21.8.2025
- Liikenneselvitys, A-Insinöörit, 3.12.2025, päivitetty 30.6.2026
- Suunnitelmakartat, A-Insinöörit, 30.6.2026

2. Tiivistelmä

2.1 Asemakaavan sisältö

Asemakaavan muutos koskee Pateniemen ja Rajakylän kaupunginosien välille suunniteltavaa jalankulun ja pyöräilyn väylää Rajahaudantieltä Pateniemen uimarannalle. Reitin pituus on noin 2,3 km. Reitti on osa Uuden Oulun yleiskaavan mukaista pohjoista rantareittiä, joka lähtee Oulun keskustasta ja päättyy Virpiniemeen. Pohjoisen rantareitin yleissuunnitelma on hyväksytty yhdyshenkilölautakunnan 20.8.2019 § 451 päätöksellä.

Asemakaavan muutoksen tarkoituksena on muuttaa asemakaavaa yleissuunnitelman mukaisesti. Uudesta jalankulun ja pyöräilyn yhteydestä tavoitellaan selkeää, nopeaa, turvallista, korkealuokkaa, viihtyisää, maisemallisesti kaunista, melutonta, liikkumiseen kannustavaa sekä miellyttävää vapaa-ajan ja työmatkojen jalankulun ja pyöräilyn väylää. Kaavamuutos on käynnistetty Oulun kaupungin aloitteesta.

Asemakaavan muutoksen yhteydessä käsitellään reittiä sivuavan erillispientalotontin muutoslastutiellä. Muutos on tullut vireille yksityisen hakijan toimesta. Lisäksi muodostuu asemakaavaa vesialueelle.

2.2 Kaavaprosessin vaiheet

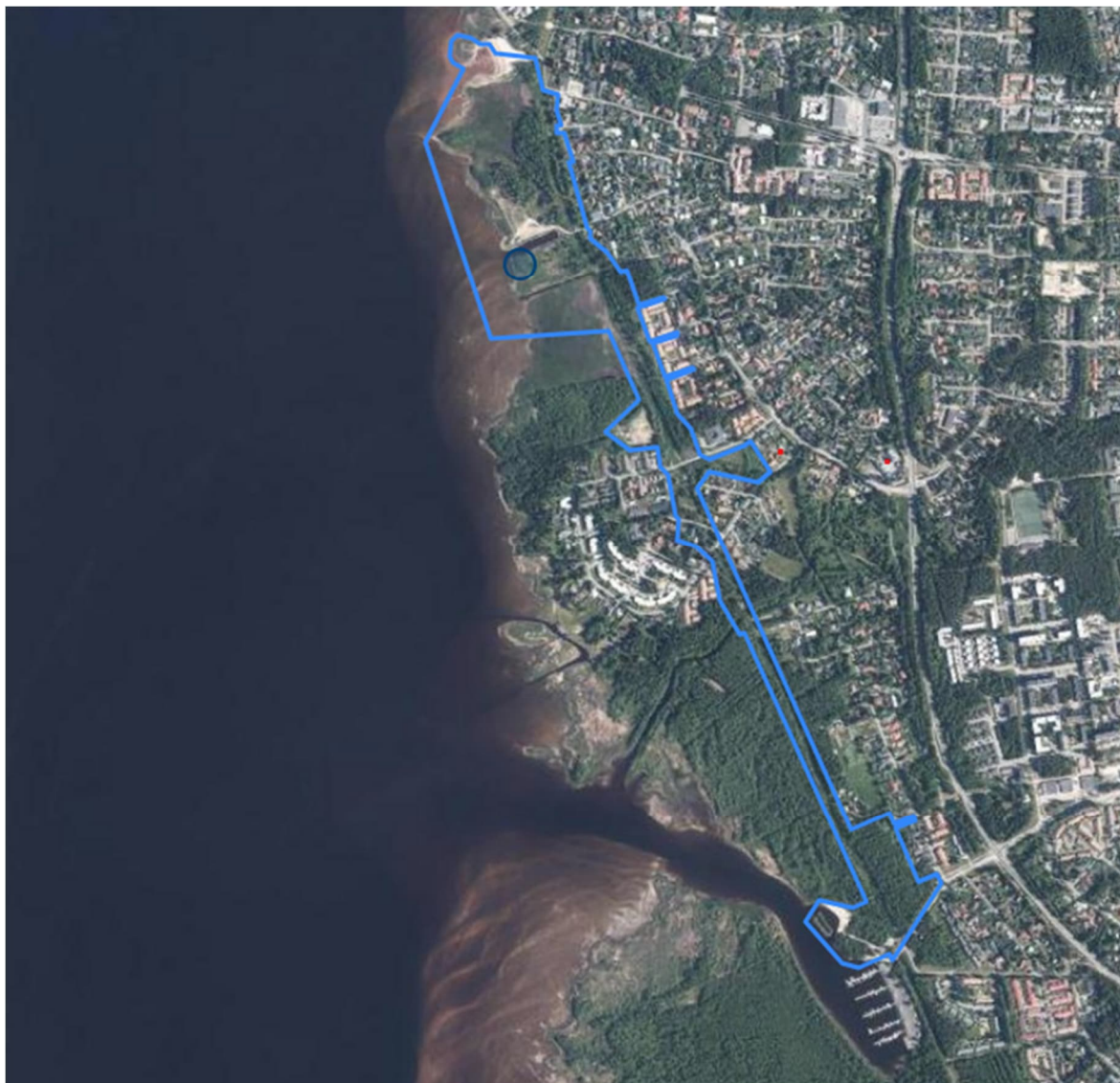
Kaavoitustyö on käynnistetty Oulun kaupungin aloitteesta.

Osallistuminen ja vuorovaikutus on järjestetty selostuksen liitteenä olevan osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma oli nähtävillä 3.1.2025 – 3.2.2025 (Yhdltk 10.12.2024 § 560). Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta esitettiin 2 lausuntoa sekä 6 mielipidettä.

Asemakaavan valmisteluaineisto on pidetty nähtävillä 10.2. - 12.3.2026 (Yhdltk. 27.1.2026 § 20). Valmisteluaineistosta esitettiin 4 lausuntoa sekä 8 mielipidettä.

2.3 Asemakaavan toteutus

Kaavalla mahdollistettu rakentaminen voidaan toteuttaa kaavan tultua lainvoimaiseksi.

Kuva 2. Suunnittelualueen rajaus ja alueen lähiympäristöä vuoden 2023 ilmakuvassa.

3. Lähtökohdat

3.1 Selvitys suunnittelualueen oloista

3.1.1 Alueen yleiskuvaus

Asemakaavan muutosalue on ranta-alue, joka rajautuu pohjoisessa Pateniemenrannan asuin-alueeseen, idässä Länsi-Patelan ja Rajahaudan asuinalueisiin, etelässä Rajahaudantiehen ja lännessä merenrantaan. Alue sivuaa myös Karinkannan asuinalueita. Lähialueiden rakentaminen on pienimittakaavaista, pääosin I-II-kerroksista omakotitalo-, paritalo- ja rivitalorakentamista.

Suunnittelualueen pohjoisosassa sijaitsee Pateniemen uimaranta ja eteläosassa Rajahaudan uimaranta ja venesatama. Myös alueen pohjoisosassa, Länsi-Patelan asuinalueen länsipuolella, Jukurintien päätteenä, on ylläpitämätön venevalkama.

Suunnittelualueen halki pohjois-etelä-suunnassa kulkee listä Taskilaan rakennetun siirtoviemärin maastokäytävä. Siirtoviemärin rinnalla, lähes koko putken matkalla myötäilee sorapintainen huoltotie, jota käytetään epävirallisena ulkoilu- ja maastopyöräilyreittinä. Ranta-alueella kulkee virkistykseen ja ulkoiluun käytettäviä polkuja.

Suunnittelualueelle ei sijoitu suojelualueita, valtakunnallisesti tai maakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita eikä valtakunnallisesti tai maakunnallisesti merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä. Pohjoisen rantareitin tarkemman suunnittelun yhteydessä tulee varmistaa arkeologisen kulttuuriperinnön osalta tilanne sekä tarve maastoselvitykselle museoviraston vuoden 2019 lausunnon mukaisesti. (Yhdyskuntalautakunta 4.6.2019).

Kuva 3. Rajahaudan venesatama

Kuva 4. Näkymä Pateniemen uimarannalta

Kuva 5. Asutuksen rajaama niittyalue, kulkee nykyinen polkulinja.

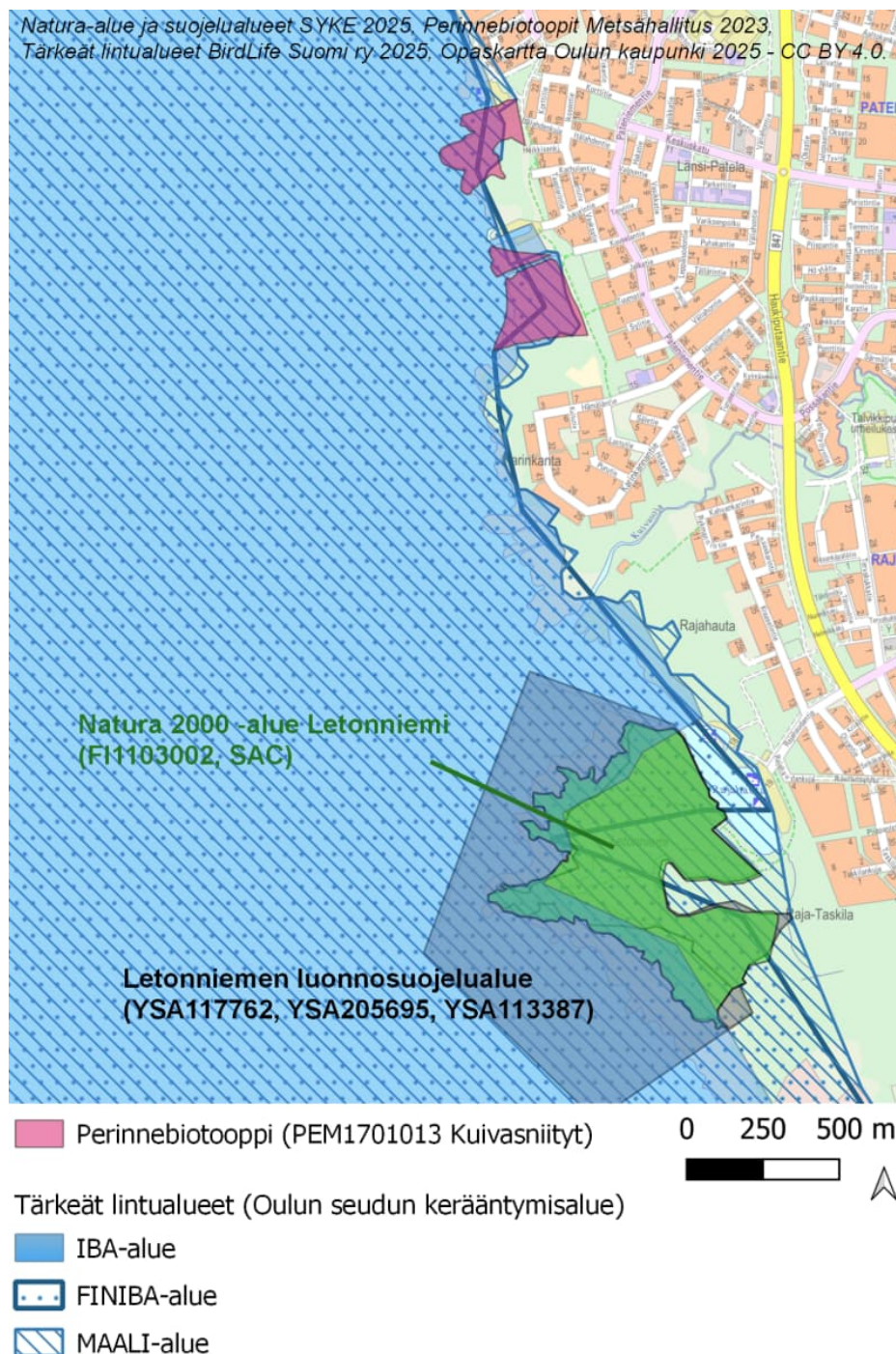

Kuva 6. Asutuksen rajaama niittyalueen osa, jossa kasvaa taimikkoa

Alueella on ollut historiassa asutusta ja selvitysalueen läheisyydessä on merkkejä historiallisista asuinpaikoista. Pateniemen uimarannan läheisyydessä on irtolöytöpaikka, nimellä Pateniemi, josta on löydetty limisaumaisen aluksen kaaren osa. Pateniemen uimaranta kuuluu osittain suunnittelualueeseen.

Suunnittelualueen eteläosan välittömässä läheisyydessä sijaitsee Natura 2000 -verkostoon kuuluva Lettonniemi. Natura-alue ja sen edustaa on suojeltu kolmena luonnonsuojelualueena.

Suunnittelualueen edusta sekä osa sen ulointa rantavyöhykettä kuuluvat Oulun seudun keräätymisalueen kansainvälisesti, kansallisesti ja maakunnallisesti tärkeiden lintualueiden laajoihin rajauksiin (IBA-, FINIBA- ja MAALI-alueet). Tärkeille keräätymisalueille keräätymys säännöllisesti paljon lintuja ruokailemaan, levähtämään ja sulkiamaan. Suunnittelualueen pohjoisosassa sijaitsee lisäksi paikallisesti arvokas perinnebiotooppi Kuivasniityt, jonka merenrantaniityt ovat hoidon piirissä.

Kuva 7. Tärkeät lintualueet (Oulun seudun keräätymisalue)

Suunnittelualueella olevassa maastokäytävässä ja sen ympärillä on sähkö-, vesi- ja jätevesilinjoja. Telejohdot sijaitsevat katujen alla Hämäläntiellä, Lastutiellä, Karinkannantiellä ja Rajahaudantiellä

(DNA:n ja Telian kaapeleita). Hulevesiverkostoa on rakennettu Karhulantien, Jukurintien, Kuuselantien, Tuumatien, Sylitien ja Mollikivenpolun päätteeksi. Hämäläntien, Lastutien ja Karinknantien varsilla on ojat. Hämäläntiellä kulkee kaukolämpöverkoston runkojohto.

3.1.2 Luonnonympäristö

Luonnonympäristön arvot

Alueen keskeinen luonnonarvo liittyy maankohoamisrannikon metsien kehityssarjaan, joka on luokiteltu erittäin uhanalaiseksi luontotyyppikokonaisuudeksi. Rantavyöhykkeellä esiintyy merenrantaniittyjä, luhtaisia painanteita sekä pajukko- ja leppävaltaisia rantametsiä, jotka vaihettavat tuoreisiin ja kosteisiin lehtoihin sekä edelleen kangasmetsiin.

Selvitysalueen luontotyypit muodostavat mosaiikkimaisen kokonaisuuden, jossa keskeisiä ovat:

- merenrantaniityt (äärimmäisen uhanalainen, CR)
- merenrantaruovikot (elinvoimainen, LC) ja -kaislikot (silmläpidettävä, NT)
- rantapensaikot ja leppävaltaiset vyöhykkeet
- tuoreet ja kosteat lehdot (vaarantunut, VU)
- tuoreet kangasmetsät

Valtaosa selvitysalueesta kuuluu maankohoamisrannikon metsien kehityssarjoihin, jotka ovat sekä valtakunnallisesti uhanalaisia että Suomen kansainvälisiä vastuuluontotyyppisiä. Alueella esiintyvät lehdot ovat pääosin luonnontilaisen kaltaisia ja luokiteltu valtakunnallisesti vaarantuneiksi. Lehtojen rakenne vaihtelee kosteista leppälehdöistä tuoreisiin lehtipuuvaltaisiin lehtoihin, ja ne sisältävät paikoin luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittävää lahoppuustoa.

Luontodirektiivin liitteen IV(a) lajeihin kuuluvan viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikkoja sijoittuu suunnittelualueen rantavyöhykkeen luhtaisiin painanteisiin sekä rantaniityille. Lisäksi alueella esiintyy useita huomionarvoisia lintulajeja, ja erityisesti rantaniityt, pensaikot ja rantametsät muodostavat linnustolle arvokkaita elinympäristöjä.

Suunnittelualueella esiintyy myös rauhoitettuja ja alueellisesti uhanalaisia kasvilajeja sekä paikoin runsaasti vieraslajeja, mikä tulee huomioida alueen hoidossa ja suunnittelussa. Haitallisia vieraslajeja säätelee laki vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta (1709/2015, muutoksineen) sekä sitä täydentävä EU:n vieraslajiasetus (EU) N:o 1143/2014.

Merenrantaniityt

Kaava-alueella on vanhoja merenrantaniittyjä. Merenrantaniityt perinnebiotooppeina on luokiteltu äärimmäisen uhanalaisiksi (CR). Rantareitin länsipuoliset merenrantaniityt ovat olleet osin ruovikoituneita ja pensoittuneita, mutta vuodesta 2021 lähtien niitä on kunnostettu Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen (nyk. Pohjois-Suomen elinvoimakeskus)

Helmi-elinympäristöohjelmassa. Hoitotoimet jatkuvat vuosittain ja niiden seurauksena rantaniittyjen lajisto on elpymässä ja monipuolistumassa. Niittyjen yhteydessä esiintyy myös matalakasvuisia rantavyöhykkeen kasviyhteisöjä (mm. hapsiluikkavaltaiset vyöhykkeet), jotka liittyvät kiinteästi merenrantaniittyihin ja niiden kehityssarjaan.

Selvitysalue ei sisällä luonnonsuojelulailla suojeltuja luontotyyppejä, eikä metsälain tai vesilain turvaamaksi tarkoitettuja luontotyyppikohteita. Sellaisenaan laadukkaalla merenrantaniittyihin sisältyvällä Kuivasniityllä ei ole luonnonsuojelulain (LSL 9/2023) 64 §:n mukaista suojellun luontotyyppin LTA-rajasta. Tästä huolimatta selvitysalueen merenrantaniityt vastaavat historialtaan ja laadultaan luonnonsuojelulain turvattavaksi tarkoitettuja merenrantaniittyjä.

Kuva 8. Selvitysalueen pohjoisosan perinnebiotooppi merenrantaniitty.

Maisemarakenne

Pohjoisen rantareitin suunnittelualue on pääosin alavaa merenranta-aluetta, jonka maisemarakennetta jäsentävät merenrantaniityt, rantametsät ja hiekkarannat. Karinkannan kohdalla maisemasta erottuu ympäristöään korkeampi kangasharjanne, jolle alueen asutus on sijoittunut. Rantavyöhykkeen alavimmat osat muodostuvat merenrantaniityistä ja kosteista luhta-alueista, ja maasto viettää loivasti länteen kohti Kuivasmerta.

Maisemarakenteen keskeisenä elementtinä toimii alueen poikki itä-länsisuunnassa virtaava Kuivasoja, joka muodostaa merkittävän luonnon- ja maisemarakenteellisen solmukohdan.

Suunnittelualueen pohjoisosassa sijaitsee Jukurinrannan venevalkama, jonka laaja murskepintainen kenttä poikkeaa ympäröivästä luonnonmaisemasta. Alue toimii kalastajien pienveneiden

nosto- ja laskupaikkana sekä purjelautailijoiden ja talviaikaan hiihtäjien merelle lähtö- ja pysäköintialueena.

Kuva 9. Jukurinrannan venevalkaman sorakenttä

Kuva 10. Näkymä Kuivasojan laskiessa mereen

Kuva 11. Kuusi Kuivasojan sillan läheisyydessä

Kuva 12. Näkymä merelle koivikon lomitse

Historiallisesti alue on ollut nykyistä avoimempi ja viljelykäytössä, mutta peltoalueet ovat metsittyneet ja maisematila on sulkeutunut. Maankohoaminen on siirtänyt rantaviivaa kauemmas merelle ja synnyttänyt uusia maa-alueita.

Kuva 13. Ilmakuvaotteet 1939 ja 2025.

Luonnonolot

Alueen luonnonolot ilmentävät maankohoamisrannikon sukkessiokehitystä, jossa luontotyypit vaihtelevat pienipiirteisesti kosteista rantavyöhykkeistä metsien vyöhykkeisiin.

Rantavyöhykkeellä esiintyy luhtaisia painanteita, pensaikkoja ja rantalehtoja, jotka tarjoavat elinympäristöjä muun muassa viitasammakolle. Lehtometsät, erityisesti Kuivasojan varressa, muodostavat suljettua maisematilaa ja ovat luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittäviä.

Kuivasoja virtaa luonnontilaisen kaltaisessa, mutkittelevassa uomassa kohti merta ja toimii sekä hydrologisena että ekologisena yhteytenä. Rantavyöhyke ja Kuivasoja muodostavat yhdessä merkittävän osan alueellisesta ekologisesta verkostosta, jossa rantavyöhyke toimii pohjois–eteläsuuntaisena ja Kuivasoja itä–länsisuuntaisena yhteytenä.

Reitin varrella esiintyvä puusto on paikoin varttunutta ja muodostaa maisemallisesti merkittäviä puuryhmiä. Puuston säilyminen tukee sekä luonnon monimuotoisuutta että reitin maisemallista laatua ja suojaisuutta.

Nykyinen polku sijoittuu ympäristöön, jossa vaihtelevat avoimet rantaniittynäkymät ja suljetummat metsäiset jaksot. Tämä vaihtelu luo reitille maisemallista ja virkistysellistä arvoa sekä mahdollistaa luonnon tarkkailun lähellä asutusta.

Kuvat 14-15: Avoimen ja suljetun tilan vaihtelua reitin varrella.

Selvitysalueen luontoarvot ovat kokonaisuutena merkittävät. Suurin osa alueesta kuuluu luontoarvoluokkiin 1–3, ja tavanomaisen luonnon osuus on vähäinen. Alue toimii myös merkittävänä ekologisena yhteytenä.

3.1.3 Rakennettu ympäristö

Yhdyskuntarakenne

Kaavamuutosalue sijoittuu Oulun kaupunkirakenteessa merenrantavyöhykkeelle Rajahaudan venesataman pohjoispuolelle. Suunnittelualue rajautuu pohjoisessa Pateniemenrannan asuinalueeseen, idässä Länsi-Patelan ja Rajahaudan asuinalueisiin, etelässä Rajahaudantiehen ja lännessä merenrantaan. Reitti kulkee olemassa olevien puistojen (Hämälänpuisto, Lastupuisto ja Rajahaudanpuisto) lävitse. Lähiympäristö on pääosin pientalovaltaista asuinuetta, jonka lomassa sijaitsee venesatamia, kaksi uimarantaa ja puistoalueita.

Kaavamuutos kytkeytyy Oulun seudun jalankulun ja pyöräilyn pääverkkoon. Pohjoinen rantareitti yhdistää osaltaan Oulun keskustan ja Virpiniemen suunnan, ja alueen kautta kulkeva reitti toimii sekä paikallisena lähivirkistysalueena että osana seudullista ulkoilureittiä. Muutoksella täydennetään yhdyskuntarakennetta parantamalla virkistysyhteyksiä ja vahvistamalla merenrannan saavutettavuutta.

Asuminen

Rakennuskanta on enimmiltä osin 1980-2000 lukujen välissä valmistunutta pientalo valtaista asumista, mutta on joukossa myös muutamia paritaloja, rivitaloja sekä Pateniemenpuiston koillispuolella pienkerros- ja luhtitaloasumista. Jukurinpuiston itäpuolella rakennuskanta koostuu 1950 – 2020 lukujen pientaloista uudistuen edelleen pohjoiseen mentäessä Veneenveistäjänrannan uuteen asuinalueeseen. Kaavamuutosalueen koillispuolelle, noin 600 metrin päähän, sijoittuu Pateniemen sahayhdyskunta, joka on valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö.

Palvelut

Selvitysalueen välittömään läheisyyteen sijoittuu useita virkistyspalveluita kuten Rajahaudan uimaranta- ja venesatama ja pohjoisosassa Pateniemen uimaranta. Länsi-Patelan alueella on Palokan päiväkotia, palvelukeskus sekä seurakuntakoti. Pateniemen puolella on Pateniemen yläkoulu ja kirjasto.

3.1.4 Liikenne

Kävely ja pyöräily

Nykytilassa pohjois-eteläsuuntainen pyöräilyn pääreitti Rajakylän ja Pateniemen välillä kulkee Haukiputaantien linjausta mukaillen erillisenä pyörätienä (yhdistetty pyörätie ja jalkakäytävä) ja osin sekaliikenneväylänä kokoojaluonteisilla tonttikaduilla. Kuivasojan pohjoispuolisella osuudella toinen pohjois-eteläsuuntainen jalankulun ja pyöräliikenteen yhteys alueella kulkee Pateniementien itäreunalla reunakivellä erotettuna yhdistettynä pyörätienä ja jalkakäytävänä.

Pateniemen rantareitin linjaus välillä Rajahaudantie-Itälahdenkuja noudattaa nykyistä Oulu-liisirtoviemärin maastokäytävää, jossa reitti kulkee osin sorapintaisella siirtoviemärin huoltotiellä ja osin alueelle muodostuneita pohjois-etelä suuntaisia polkuja pitkin. Reitille on muodostunut myös sorapintaisia itä-länsisuuntaisia yhdyspolkuja alueen tonttikaduilta.

Joukkoliikenne

Pateniemen rantareittiä on mahdollista käyttää osana bussi-pyörä tai bussi-kävely-matkaketjuja. Haukiputaantiellä ja Pateniementiellä on useita pysäkkipareja alle 500 m kävelymatkan päässä rantareitistä. Haukiputaantietä pitkin kulkee säännöllistä joukkoliikennettä arkisin alle 15 minuutin ja viikonloppuisin alle 20 minuutin vuorovälillä. Pateniementiellä joukkoliikenteen vuoroväli on 30 minuuttia.

Moottoriajoneuvoliikenne

Pateniemen rantareitti on nykytilassa osin sorapintainen väylä, joka palvelee siirtoviemärin huoltotienä. Moottoriajoneuvoliikenteen käytössä olevia osuuksia on maasto- ja karttatarkastelujen perusteella seuraavilla osuuksilla:

- Rykmanintie-Kuivasoja
- Kuivasoja-Karinkannantie
- Sylitie-Kuuselantie
- Karhulantie-Itälahdenkuja (asuinkiinteistöjen rajalla)

Rantareitille on mahdollista saapua autolla pysäköimällä Rajahaudan venesataman tai Pateniemen uimarannan pysäköintialueelle tai Jukurinrantaan. Jukurinranta on nykytilassa jäsentymätön sorakenttä, joka toimii epävirallisena pysäköintialueena mm. kalastajille ja jäälajien harrastajille.

Karinkannassa suunnitellun linjauksen vieressä on nykytilassa epävirallinen huoltoliikenteen väylä Hämäläntieltä pohjoisen suuntaan Karinkannan palstaviljelyalueelle. Rajahaudan alueella Rykmannintien kohdalla rantareitin linjaus risteää meren rannalla olevan yksityisessä omistuksessa olevan kiinteistön ajoyhteyden kanssa.

3.1.5 Maanomistus

Suunnittelualue on pääosin Oulun kaupungin omistuksessa. Pateniemenpuistossa, Jukurinrannassa ja Karinkannassa on jonkin verran yksityistä maanomistusta.

3.1.6 Kulttuuriympäristö

Suunnittelualueelta ei tunneta rakennetun kulttuuriperinnön kohteita eikä muinaismuistolain (295/1963) tarkoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä (Muinaisjäännösrekisteri 24.4.2026).

3.2 Kaava-alueita koskevat suunnitelmat ja päätökset

3.2.1 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtioneuvosto on päättänyt valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista 14.12.2017. Tavoitteena on mm.

- edistää luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaiden alueiden ja ekologisten yhteyksien säilymistä.
- huolehtia virkistyskäyttöön soveltuvien alueiden riittävydestä sekä viheralueverkoston jatkuvuudesta

Kuva 16. Ote Uuden Oulun yleiskaavasta 2016. Kaava-alue rajattu mustalla.

3.2.2 Yleiskaava

Uuden Oulun yleiskaavassa suunnittelualue sijoittuu kaavakartalla 1 kaupunkikehittämisyöhykkeen 4 alueelle. Kake-4 alueella tulee kiinnittää huomiota mm. yhtenäiseen viher- ja virkistysalueverkkoon. Vyöhykettä tulee kehittää alueiden erityispiirteitä vaalien sekä vesistöjen läheisyyttä hyödyntäen ja rantojen yleistä käyttöä kehittäen. Vyöhykkeellä edistetään erityisesti pyöräilyä ja joukkoliikennettä sekä sujuvia matkaketjuja. Alueelle on osoitettu rannan suuntainen tärkeä virkistysyhteys (vihreä katkoviiva), jolla esitetään seudullisesti tärkeimmät, kaupunkikehittämisyöhykkeille ja niitä ympäröiville alueille sijoittuvat virkistysyhteydet ja yhteystarpeet. Lisäksi alueella on merenrannan suuntainen siirtoviemäriin (j). Suunnittelualueen itäpuolella oleva Länsi-Pateniemi on osoitettu kaupunginosakeskukseksi (C4). Alueella on myös kulttuurihistoriallisesti merkittävä tie, Pohjanmaan rantatie (vaalean vihreä palloviiva).

Suunnittelualue on kaavakartalla 2 virkistysalueeksi osoitettua aluetta (V), joka varataan yleiseen virkistys- ja ulkoilukäyttöön. Alueella on sallittua virkistystä ja ulkoilua palveleva rakentaminen. Maisemaa tai virkistyskäyttömahdollisuuksia mahdollisesti vaarantavaan toimintaan on saatava MRL 128 §:n mukainen maisematuomio. Suunnittelualueelle on osoitettu rannan suuntainen ja-lankulun ja pyöräilyn pääreitti (harmaa pisteviiva). Reitti kulkee merenrannan virkistysalueiden (V), Kuivasojan varren luonnonmukaisena säilytettävän virkistysalueen (V/s) ja Karinkannan pien-talovaltaisten asuntoalueiden (AP) läpi.

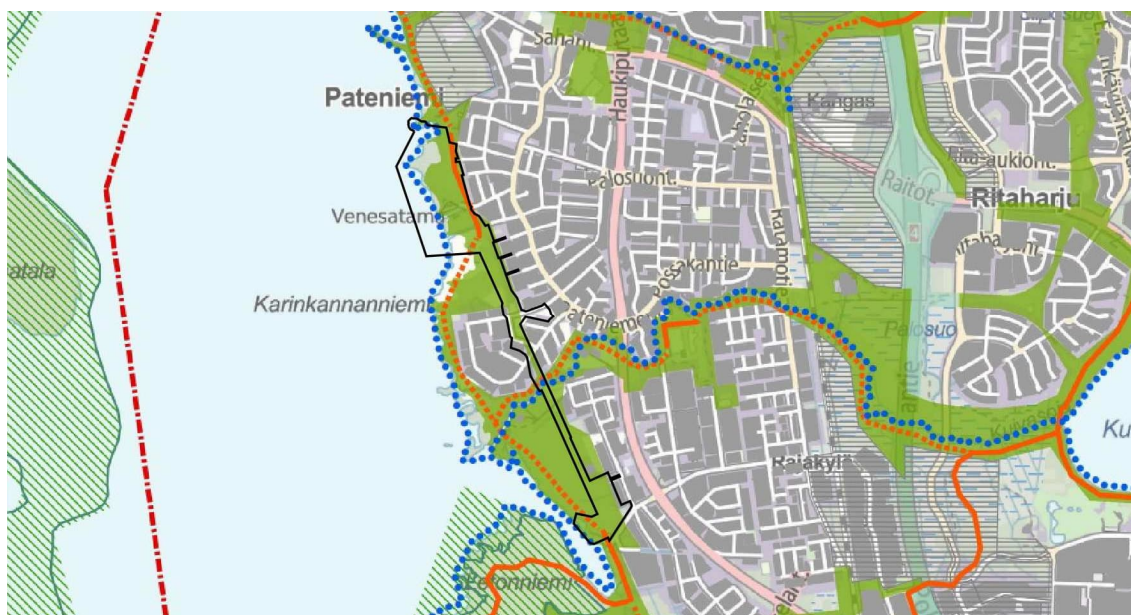
3.2.3 VILMO -suunnitelma

VILMO-suunnitelman kartalla suunnittelualue on asuin- ja virkistysaluetta. Pohjoisen rantareitin alue muodostaa pohjoiseteläsuuntaisen viheryhteyden, jonne on esitetty virkistysyhteystarve Karinkannan rannan puoleiselle alueelle. Luontoselvityksen mukaan ranta-alueen luonnon monimuotoisuuden kannalta on suositeltavaa jättää ranta-alue mahdollisimman pitkälti rakentamatta (Länsi-Patelan rantareitin luontoselvitys, 2020). Ranta on suurelta osin rakentamatonta luontaista rantaviivaa.

Kuivasoja muodostaa ekologisen vesiyhteyden merelle ja meren rannan alueella on lisäksi tärkeä ekologinen yhteys (sininen katkoviiva). Koko viheralue on meritulvan riskialuetta. Vesistö- ja viheryhteydet ovat osa selvitysalueen ulkopuolelle jatkuvaa siniviherverkostoa.

Tärkeimpiä paikallisia ekosysteemipalveluita ovat lähivirkistys, merenrantamaisema, arvokkaat elinympäristöt ja vedenkierto. Virkistyskäyttöä edistävät esteettiset avautuvat näkymät merelle sekä suljetun ja avoimen tilan vuorottelu. Alueella on mahdollista kehittää virkistyskäyttöä ja parantaa ihmisten mahdollisuutta luontokokemukseen arkiympäristössä.

Alueelle sijoittuvat Rajahaudan uimaranta sekä Pateniemen uimaranta. Alueen läheisyydessä on lisäksi Rajahaudan venesatama. Alueella on Karinkannan palstaviljelyalue Hämmäläisentiellä ja metsäalueilla voi olla lisäksi kerättäviä marjoja tai sieniä.

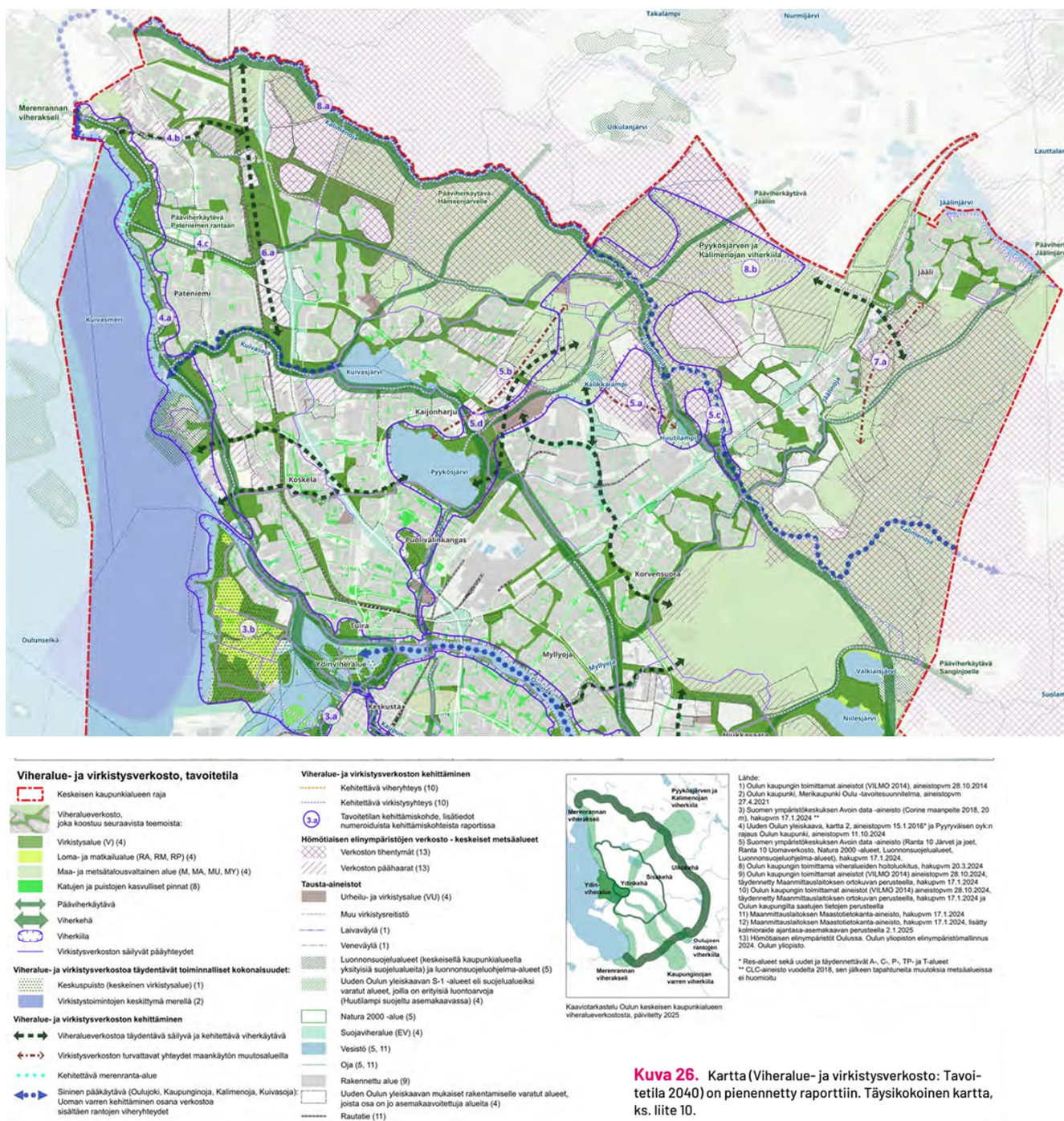

Kuva 17: VILMO -karttaote, viheralueverkosto, Pohjoisen rantareitin alue. Selvitysalue rajattu mustalla. VILMO-suunnitelma 2014

3.2.4 VISU -suunnitelma

VISU -viherrakenneselvitys ja yleissuunnitelmassa suunnittelualue kuuluu osa-alueeseen 4, Kuivasmerenranta – Pateniemi. Kuivasmeren vesialue on matala rannikkoalue Oulun edustalla, jolle on ominaista vaihteleva vedenpinnan korkeus. Siniviherrakenteessa Kuivasmeren rantavyöhyke muodostaa tärkeän viherakselin keskustasta pohjoiseen. Osa-aluetta rytmittävät myös merenrannan ja Ritaharjun väliset poikittaiset uomien varsien viheryhteydet ja yhteystarpeet. Pateniemi on asuinalueeksi kehittynyt vanha sahateollisuusalue meren rannalla. Rakentamattomat ranta-alueet tukevat monimuotoista kasvistoa ja eläimistöä. Alue on merkittävä lintujen pesimäalue, jonka luontoarvot keskittyvät erityisesti Letonniemen ympäristöön. Letonniemen Natura-alue (SAC) sijoittuu suunnittelualueen lounaispuolelle. Kuivasmeren ranta-alueet tarjoavat myös mahdollisuuksia veneilyyn, kalastukseen ja luonnossa liikkumiseen. Virkistyspalveluiden kehittäminen voi perustua alueen luontoarvoihin ja matkailupotentiaaliin.

Suunnittelualueelle on osoitettu niittyverkoston arvokohteita sekä niitä ympäröiviä tukealueiksi osoitettuja niittyalueita. Niityt ovat osa Pateniemenrannan niittykeskittymää, joka jatkuu Pateniemenrannan ja Sahantien väliselle alueelle. Niittykeskittymällä tarkoitetaan verkostoa, jossa vähintään kuusi hehtaaria niittyjen ydinalueita sijaitsee korkeintaan 200 metrin etäisyydellä toisistaan.

Kuva 26. Kartta (Viheralue- ja virkistysverkosto: Tavoitetila 2040) on pienennetty raporttiin. Täysikokoinen kartta, ks. liite 10.

Kuva 19. Ote VISU -suunnitelmasta. Viheralue- ja virkistysverkosto, tavoitetila 2040.

OSA-ALUE 4: Kuivasmerenranta- Pateniemi	TURVATAAN	KEHITETÄÄN
Tärkeimmät ekosysteemipalvelut	- Lähivirkistys ja kalastus - Ulkoilu ja liikunta - Luonnon ja maiseman estetiikka - Arvokkaat rantavyöhykkeen elinympäristöt - Kulttuurihistorialliset arvot - Ilmastonsäätely: luonnonmukainen rantavyöhyke	- Eroosion hallinta - Hulevesitulvien hallinta, meritulviin varautuminen, luontopohjaiset ratkaisut, sään ääri-ilmiöihin sekä maankohoamiseen sopeutuva rantavyöhyke
Ekologinen verkosto ja luonnon monimuotoisuus	- Merenrantaniityt - Tuuli- ja rantakerrostumat - Tulva-alueet - Arvokkaat luontokohteet ja -biotoopit - Maankohoamisrannat, sukkessorannat - Perinnebiotoopit - Luontoalue suojavyöhykkeenä - Letonniemen luonnonsuojelualueen ja Natura-alueen ympärillä (4.1) - Letonniemen luonnonsuojelualueelta eri suuntiin lähtevät metsäiset yhteydet osana laajempaa ekologista verkostoa (4.1) - Rakentamiselle varatulla alueella sijaitsevat uomat (4.2) - Kalimenojan suisto - Yhteys keskeisen kaupunkialueen ulkopuolelle - Hömötiaisverkoston päähaarat - Kuivasoja ja sen ympäristö	- Niittyverkosto Pateniemenrannassa - Yhteys etelään Toppilansalmen suuntaan kokonaisuutena - Luontoarvojen laajempi turvaaminen Letonniemen ympäristössä - Herukkaajan tulvapiikkien estäminen luontopohjaisilla hulevesien hallinnan ratkaisulla - Hömötiaisverkoston päähaarojen vahvistaminen, katkosten poistaminen ja estevaikutusten lieventäminen asemakaava-alueilla
Maisema ja virkistys	- Avoin merenrantamaisema - Vapaa rantaviiva - Letonniemi luonnontilaisena virkistysalueena - Merenrannan ja Pyykösjärven välinen viheryhteys	- Meri- ja ranta-alueiden virkistystoiminnot: ulkoilu, urheilu ja retkeily - Rannan suuntaisen virkistysreitistön jatkuvuus (4.a), esim. katkeamaton viheryhteys Pateniemestä Toppilansalmelle - Sisämaasta rantaan suuntautuvia poikittaisia viher- ja virkistysyhteyksiä (4.b ja 4.c) - Kuivasojan varsi ja rantojen viheryhteydet osana viher- ja virkistysverkostoa - Venesatamien kestävät palvelut ja liittyminen maisemaan - Matkailupotentiaali, esim. Letonniemi luontokohteena - Pateniemenrannan alueen viherympäristön monipuolisuus

Kuva 20. Ote VISU -suunnitelmasta. Kuivasmerenranta – Pateniemi siniviherrakenteen turvaamisen ja kehittämisen toimenpiteet.

3.2.5 Voimassa olevat asemakaavat

Suunnittelualue on asemakaavoitettu ja alueella on voimassa kahdeksan asemakaavaa vuosilta 1973–2016. Suunnittelualue alkaa pohjoisosassa voimassa olevan, 13.6.2016 vahvistetun Pateniemenrannan kaavan (564-2216) lähivirkistysalueelta (VL). Lähivirkistysalueen läheinen vesialue

kuuluu 22.9.1981 vahvistettuun asemakaavaan (564-958). Tämän jälkeen on voimassa 29.11.1973 vahvistettu Pateniemen kaupunginosan asemakaava (564-651), jossa on merkitty suuri venevalkama-alue (LV), pohjois-eteläsuunnassa kulkeva voimansiirtoalue (Vs), puistoalueita (P) sekä suunnittelualueen länsiosassa oleva vesialue (W).

Karhulantien länsipäässä on voimassa 2.9.1991 vahvistettu asemakaava (564-1396), jossa suunnittelualueelle on merkitty puisto (VP). Karinkannassa Hämäläntien pohjoispuolella suunnittelualue kulkee 17.12.2001 vahvistetun asemakaavan (564-1669) läpi, jossa on lähivirkistysalue (VL), urheilu- ja virkistyspalvelujen alue (VU), autopaikkojen korttelialue (LPA) sekä merkintä sähkölinjaa varten varatulle alueen osalle.

Karinkannan Hämälänpuistossa on 9.8.1991 vahvistettu asemakaava (564-1375), jossa on merkinnyt puisto (VP) ja voimansiirtoalue (Vs). Lastutiellä on voimassa 16.11.1977 vahvistettu kaava (564-803), jossa suunnittelualueella on puiston (P) ja voimansiirtoalueen (Vs) lisäksi merkitty omakotirakennusten korttelialueen (AO) kaksi tonttia, joille kummallekin saa rakentaa 1–2 kerrosta 220 k-m². Kuivasojan jälkeen on voimassa 20.3.1974 vahvistettu asemakaava (564-660), jossa suunnittelualue kulkee puistossa (P) voimansiirtoalue (Vs) merkintää pitkin. Suunnittelualue päättyy Raja-
haudantiehen.

3.2.6 Rakennusjärjestys

Oulun kaupungin rakennusjärjestys on tullut voimaan 1.9.2017.

3.2.7 Tonttijako ja kiinteistörekisteri

Oulun kaupunki toimii kiinteistörekisterin pitäjänä asemakaava-alueella.

Sitova tonttijako osoitetaan Pateniemen kaupunginosan kortteliin 18 tonteille 8 ja 9.

3.2.8 Pohjakartta

Pohjakartta on alueidenkäyttölain 54 a § mukainen ja vastaa olosuhteita 26.5.2026.

3.2.9 Maankäyttösopimukset

Ei laadita.

3.2.10 Muut aluetta koskevat päätökset, suunnitelmat ja ohjelmat, jotka ovat tulleet voimaan tai ovat suunnitteilla

Kaupunkistrategia Oulu 2030

Oulun kaupunkistrategia 2030 rakentuu vision varaan, jossa Oulu on elinvoimainen, vetovoimainen ja hyvinvoiva pohjoisen kasvukeskus. Strategian keskiössä ovat asukkaiden hyvinvointi, osaamisen ja innovaatioiden edistäminen, kestävä kasvu sekä vastuullinen taloudenpito. Tavoitteena on vahvistaa Oulun asemaa kansainvälisesti kilpailukykyisenä osaamis- ja liiketoimintaympäristönä, edistää ekologisesti ja sosiaalisesti kestävästä kehitystä sekä varmistaa laadukkaita

palvelut ja hyvä elämänlaatu kaikille oululaisille. Strategiset painopisteet ohjaavat kaupungin kehittämistä kohti avoimuutta, yhteisöllisyyttä ja älykkäitä ratkaisuja, jotka tukevat kaupungin veto-voimaa ja asukkaiden arjen sujuvuutta.

Oulun kaupungin ympäristöohjelma 2026

Oulun kaupungin ympäristöohjelma 2026 on yksi kaupunkistrategian Oulu 2026 toteuttamishelmista. Ympäristöohjelman tavoitteena on hyvän ympäristön tilan säilyttäminen ja kaupungin elinvoimaisuuden tukeminen. Ympäristöohjelman lähtökohtana ovat kaupunkistrategian painopisteet ja niissä esitetyt linjaukset sekä kaupungin sopimukset ja sitoumukset ympäristöasioiden edistämiseksi. Sitoumusten taustalla on kansallisia ja kansainvälisiä sopimuksia ja säädöksiä, joiden tavoitteet ja toimenpiteet ovat yhteneviä kaupungin toiminnan kanssa.

Ympäristöohjelmassa esitetään toimenpiteiksi muun muassa kävely- ja pyörätieverkoston ja pyöräilyn palvelujen kehittäminen ympärivuotisen käytön lisäämiseksi, viherverkostojen kattavuuden ja pääviheryhteyksien säilyttämisen turvaaminen sekä viher- ja lähivirkistysalueiden ja vesistöjen virkistyskäyttömahdollisuuksien kehittäminen.

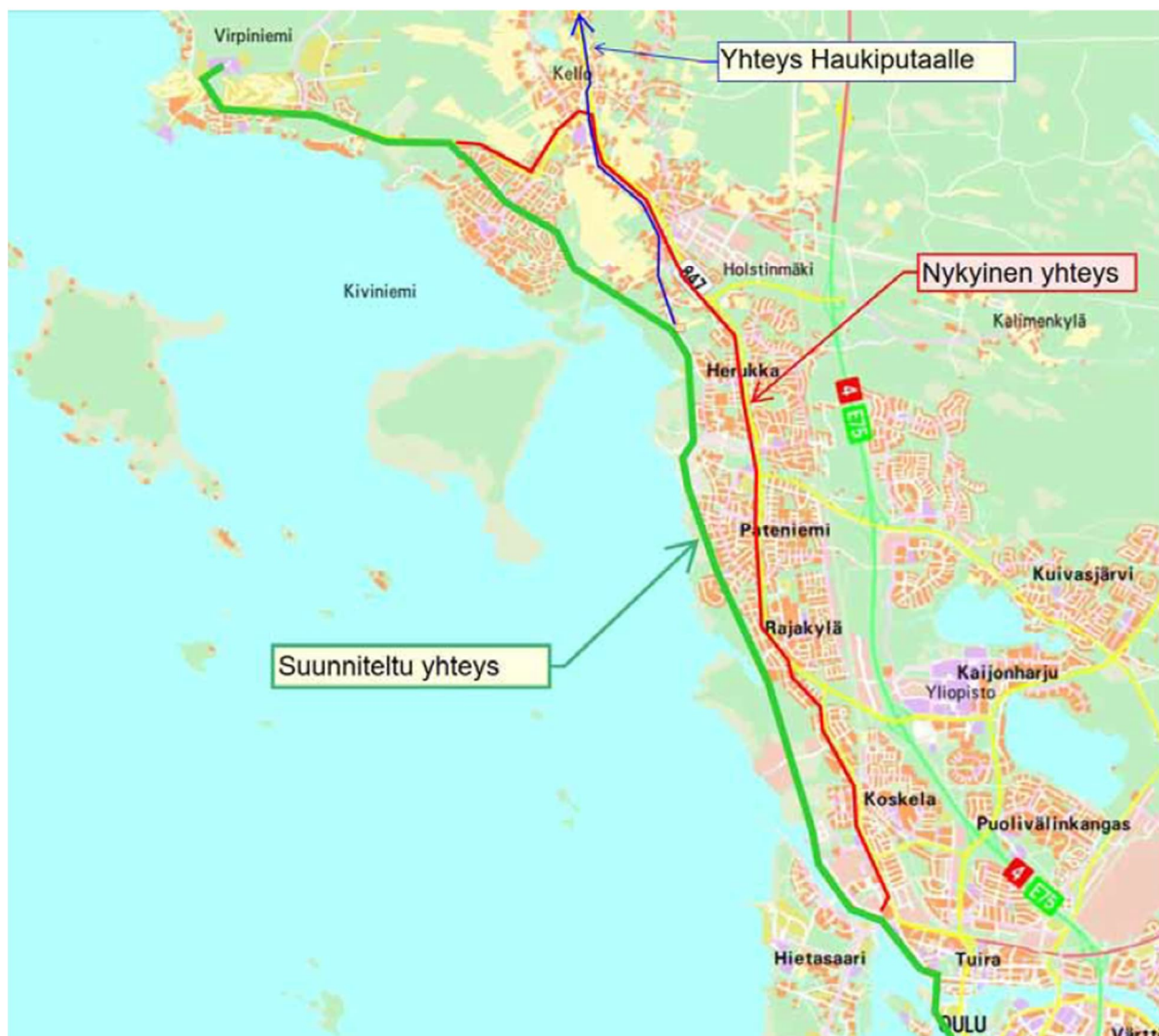
Merikaupunki Oulu, tavoitesuunnitelma 2040

Merikaupunki Oulu -vision keskeisenä tavoitteena on, että merellisyys on Oulussa läsnä, näkyvä ja saavutettavissa ympärivuotisesti, ja se on kaikkien ulottuvilla. Keskeisinä kehittämiskohteina mm. rantareitin ja Ranta-Toppilan satama-alueen kehittäminen tuovat uudenlaista merellisyyttä Ouluun. Rantareitti nivoo yhteen erilaisten merellisten paikkojen verkoston mantereella ja merellä sekä näiden välillä. Se linkittyy luontevasti osaksi Oulun laajempaa virkistysverkostoa. Rantareittiä kehitetään huomioiden ranta-alueiden ominaispiirteet ja arvot. Luonnon monimuotoisuutta vahvistetaan.

Pohjoinen rantareitti välillä Oulun keskusta–Virpiniemi, yleissuunnitelma, 15.4.2019

Yleissuunnitelmassa on laadittu esitys yleiskaavan mukaiselle pohjoiselle rantareitille Oulun keskustasta Virpiniemeen. Yhdyskuntalautakunta on hyväksynyt suunnitelman 20.8.2019 § 451 ohjeellisena noudatettavaksi. Yleissuunnitelma ei ole juridisesti sitova suunnitelma, vaan sen tarkoitus on osoittaa kaupungin tahtotila yleiskaavaa konkreettisemmalla tavalla. Sitä käytetään apuna ja ohjeena asemakaavoituksessa ja toteutukseen tähtäävässä tarkemmassa suunnittelussa. Varsinaiset toteutussuunnitelmat, katusuunnitelmat, tuodaan hyväksymiskäsittelyyn ja asetetaan nähtäville asemakaavoituksen jälkeen.

Pohjoinen rantareitti parantaa jalankulun ja pyöräilyn olosuhteita Oulun keskustan ja Virpiniemen välillä. Reitin kokonaispituus on noin 20 km, josta osa on jo olemassa olevaa väylää.

Kuva 21. Suunniteltu yhteys Oulun keskustasta Virpiniemeen (Plaana 2019).

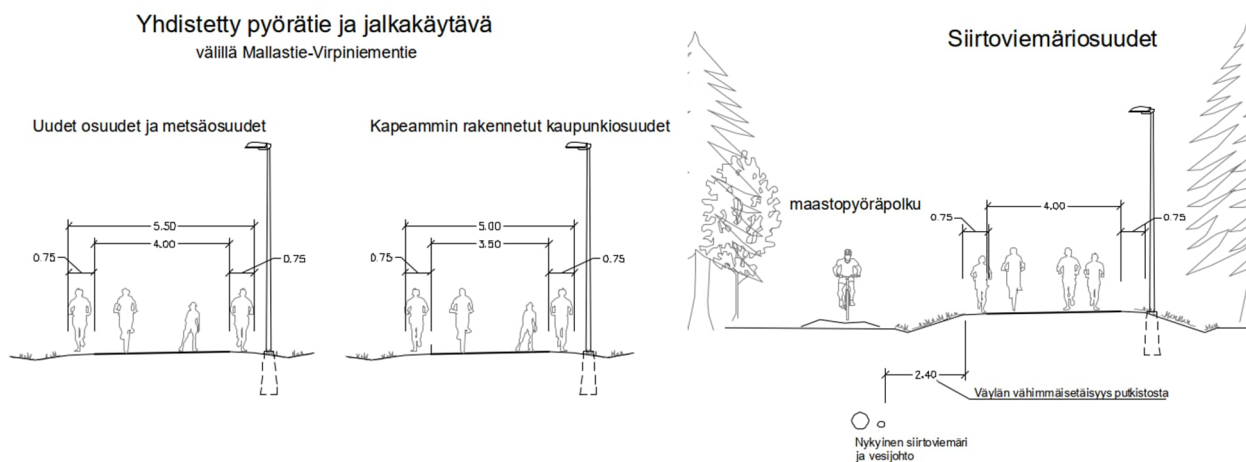
Yleissuunnitelma 15.4.2019, Rajahauta–Pateniemenranta

Suurin osa suunnittelualueella kulkevasta reittiosuudesta sijoitetaan siirtoviemärin maastokäytävään, joka näkyy maastossa noin 20 m leveänä metsähakkuuaukkona. Rantareitti toimii jatkossakin siirtoviemärin huoltotienä, jonka vuoksi väylä sijoitetaan viemärin läheisyyteen.

Rakennetussa ympäristössä väylän korkeusasema suunnitellaan muuhun rakennettuun ympäristöön sopivaksi. Alavilla rantaosuuksilla on huomioitava meriveden pinnankorkeuden ja aallokon vaikutukset. Reitti ei ole ainoa alueiden välinen yhteys, joten se voi olla korkean meriveden ja aallokon vuoksi suljettunakin hetkittäin.

Kuva 22. Kartalla Pohjoisen rantareitin varrella olevat asemakaavahankkeet ja eri osuuksien nimet ja nimistöehdotukset.

Kuva 23. Kartalla Pohjoisen rantareitin tyyppileikkauksia

Rantareitin poikkileikkaukset perustuvat Oulun seudun pyöräilyn tavoiteverkon väylätyypit 2030 -selvitykseen. Uuden väylän asfalttipäällysteen leveys vaihtelee 3,5...4,0 metriin. Kapeampaa poikkileikkausta käytetään asutuksen keskellä, jossa ei katutilan vuoksi tai muusta syystä ole mahdollista tehdä leveämpää väylää. Lenkkeilijöitä varten väylän molempiin reunoihin toteutetaan 0,75 m leveät sorapientareet. Väylän kokonaisleveydeksi muodostuu 5,0...5,5 metriä.

Katusuunnitteluvaiheessa huomioidaan reitin suuntaisen maastopyöräilypolun sijainti ja osuudet. Maastopyöräilypolun vuoksi ei kaadeta puustoa. Keveytensä vuoksi polku voidaan sijoittaa siirtoviemäriin päälle. Polun linjaus ja tasaus suunnitellaan aaltoilevaksi ja sen kevyessä

sorarakenteessa hyödynnetään nykyisen huoltotien rakenteita. Reitiltä on mahdollista osoittaa yhteyksiä metsässä oleville poluille.

3.3 Kaava-aluetta koskevat selvitykset

Asemakaavan muutosta varten on tehty tarvittavat selvitykset ja suunnitelmat suunnittelutyön aikana.

3.3.1 Maisemaselvitys

(Oulun kaupunki, yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut, kaavoitus, 26.9.2024)

Pohjoisen rantareitin alueen ympäristö luo mahdollisuudet kehittää reitistä edelleen mielenkiintoisen kävely- ja pyöräilyreitti vaihtelevassa ympäristössä. Nykyinen polkulinja kulkee alueen läpi ja toimii ulkoilureittinä. Uuden reittilinjauksen tulisi noudattaa nykyistä aukkolinjaa, jotta reuna-alueiden kasvillisuus säilyisi. Reuna-alueet tulee jättää mahdollisimman koskemattomiksi ja säilyttää nykyiset viheryhteydet sekä merkittävät puut ja puuryhmät.

Viheralueet ovat alavaa meritulvan riskialuetta, mikä on syytä tiedostaa alueen kehittämisessä. Vesiolosuhteiden ja veden luontaisten reittien tulee säilyä ympäröivillä luontoalueilla erityisesti merenrantaniityillä. Maastossa on luontaista pienipiirteistä korkeuksien vaihtelevuutta. Uusi reitti tulisi sovittaa nykyisiin korkeuksiin ja tasaus toteuttaa mahdollisimman lähelle todellista maanpintaa. Vaihtelevaan maastoon toteutettava reitti tulisi olla ehjä kokonaisuus maisemassa.

Polkulinjan läheisyyteen sijoittuu paikoin maanalaisia putkia, joiden alueella kasvaa nykyisin lähinnä koivujen taimikkoa. Mikäli maanalaisen viemärilinjän alueella taimikkoa säilyy, maisemaa hoidetaan niin että ero ympäröivään maisemaan tasoittuu. Erityisesti Kuivasojan sillan ylitys on maisemallisesti merkittävä paikka, joka tulee huomioida mahdollisen uuden sillan sijoittelussa ja suunnittelussa näkemät huomioiden. Mahdollisen uuden sillan rakenteiden tulee sopia ympäröivään maisemaan, niin että maiseman arvot säilytetään.

Karinkannassa asuinalueiden rajamaa niittymäistä aluetta tulee kehittää edelleen niityksi, jossa kasvaa muutamia puita ja puuryhmiä. Karinkannan alueella on tärkeää säilyttää avoimet näkymät. Niittyä rajaavat tonttien lähellä osittain kasvavat laajemmat puustoiset alueet.

Reitin varrella on useita avoimia ja erityisiä näkymiä merelle, mikä tekee reitistä miellyttävän ja vaihtelevan. Talvella reitin näkemäaukoilla voi olla kova tuuli mereltä ja mahdollisesti ainakin heikoilla sääolosuhteilla reitti sopii hieman tavallista heikommin päivittäiseen talvipyöräilyyn, mikä tulee huomioida alueen kehittämisessä ja kunnossapidossa. Polku mahdollistaa lähivirkistyksen jo nykyhetkellä, joten käyttömahdollisuudet virkistykseen, luonnon tarkkailuun ja liikuntaan tulee säilyttää ja mahdollisesti kehittää tulevaisuudessa.

Kuva 24. Haaparyhmä

Kuva 25. Maisemamäntyjä koivujen takana sillan läheisyydessä

Kuva 26. Maisemamäntyjen porttiaihe niityllä

Kuva 27. Maisemapuita tontin rajalla

Kuva 28. Rantapuusto Pateniemen uimarannalla

Kuva 29. Kuusi Kuivasojan sillan läheisyydessä

Kuva 30. Maisemaselvitys (Oulun kaupunki, 26.9.2024).

3.3.2 Luontoselvitykset

(Ramboll Finland Oy 6.11.2020, Ramboll Finland Oy 29.1.2025, A-Insinöörit Suunnittelu Oy, Aalokas ja Albus luontopalvelut 8.12.2025, päiv. 2.6.2026, Oulun kaupunki 18.6.2026)

Suunnittelualueelle on laadittu useita luonto- ja maisemaselvityksiä kaavatyön aikana. Ramboll Finland Oy:n laatimat luontoselvitykset koskevat reitin yläosaa Kuivasojalta Pateniemen rantaan (6.11.2020) sekä tätä täydentävää osuutta Rajahaudan venesatamasta Kuivasojalle (29.1.2025). Näitä selvityksiä on täydennetty vuonna 2025 laaditulla tarkemmalla luonto- ja maisemaselvityksellä, joka kohdistuu Pateniemen rantareitin pohjoisosaan ja vastaa kaava-alueen tarkentunutta, rantaan asti ulottuvaa rajausta. Selvityksessä tarkistettiin myös aiemmin havaittujen viitasammakoiden esiintyminen. Lisäksi kaava-alueelle tehtiin Oulun kaupungin toimesta tarkentavia viitasammakkoselvityksiä keväällä 2026.

Luonnonympäristö

Selvitysten perusteella suunnittelualue muodostaa luontoarvoiltaan merkittävän kokonaisuuden, joka sijoittuu pääosin luontoarvoluokkiin 1–3. Luontoarvoluokkaan 1 kuuluvat erityisesti luontodirektiivin liitteen IV(a) lajeihin kuuluvan viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikat sekä muun muassa luontodirektiivin liitteen IV(b) lajeihin kuuluvan upossarpion esiintymät alueen edustalla. Luontoarvoluokkaan 2 lukeutuvat laajat merenrantaniityt sekä linnustollisesti arvokkaat alueet, ja luontoarvoluokkaan 3 muun muassa rantalehdot ja muut monimuotoisuutta turvaavat elinympäristöt.

Kuva 31. Merenrantaniittyjä (Ramboll, 6.11.2020).

Letonniemen Natura 2000 -alue (SAC) sijaitsee lähellä kaava-aluetta. SAC-alueilla suojeluperusteina ovat luontodirektiivin luontotyytit ja lajit, mutta eivät linnut, joten merkittäviä vaikutuksia niihin ei yleensä kohdistu kauempaa. Tarvittaessa tulee kuitenkin tehdä Natura-arvioinnin tarveharkinta ja mahdollinen Natura-arviointi, mikäli merkittäviä vaikutuksia ei voida poissulkea. Lisäksi BirdLifen ja Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellisen yhdistyksen määrittelemät FINIBA- ja MAALI-alueet sekä kansainvälisesti tärkeän lintualueen (IBA) rajausta ulottuvat suunnittelualueen läheisille rannoille ja osin kaava-alueelle, mikä korostaa alueen linnustollista merkitystä.

Selvitysalueen linnusto koostuu sekä kulttuuriympäristöjen että rantavyöhykkeen lajeista, ja alueella esiintyy useita uhanalaisia ja silmälläpidettäviä lajeja. Rantaniityt ja rantapensaikot ovat erityisesti kahlaajien ja vesilintujen kannalta tärkeitä elinympäristöjä. Lehtometsät ja rantapuustot puolestaan tarjoavat elinympäristöjä metsälajeille sekä lahoppuusta riippuvaisille lajeille, kuten pikkutikalle. Linnuston kannalta keskeistä on puustoisten vyöhykkeiden säilyminen riittävän luonnontilaisina ja puistoalueiden liiallisen siistimisen välttäminen.

Alueen keskeisiä luontotyyppejä ovat merenrantaniityt, rantapensaikot, lehdot ja kangasmetsät, jotka muodostavat maankohoamisrannikolle tyypillisen sukkessiovyöhykkeiden sarjan. Merenrantaniityt ovat äärimmäisen uhanalainen luontotyyppi (CR), ja niiden tila on parantunut viime vuosina Helmi-elinympäristöohjelman mukaisilla hoitotoimenpiteillä. Hoidon jatkaminen on tärkeää luontoarvojen säilyttämiseksi. Lehtometsät, erityisesti Kuivasojan varressa ja Kuivasniityn ympäristössä, ovat luonnontilaisen kaltaisina säilyneitä ja luokiteltu vaarantuneiksi (VU), ja ne suositellaan säilytettäväksi.

Kuva 32. Kuivasniityn etelä- ja itäpuolella sekä Kuivasojan ranta-alueilla esiintyy lehtoja. (Ramboll, 6.11.2020).

Kuva 33. Kuivasojan lähistöllä esiintyy paikoin tuoreen kankaan kuusimetsää. (Ramboll, 6.11.2020).

Kuva 45. Kuivasojalla on rehevä rantakasvillisuus, mutta ruskeavetisen uoman vesikasvillisuus on melko niukka. Sillan pohjoispuolella esiintyy järvisätkintä ja steriiliä rantapalpakkoa. (Ramboll, 6.11.2020).

Kuva 35. Rantareitin pohjoisosan varrella kasvaa korkeakasvuista niittyä. (Ramboll, 6.11.2020).

Lajisto

Alueella on merkittäviä lajistollisia arvoja.

Viitasammakkoa esiintyy erityisesti rantavyöhykkeen luhtaisissa painanteissa, ja alueella on sen lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Laji kuuluu EU:n luontodirektiivin liitteeseen IV(a), ja sen lisääntymis- ja levähdyspaikat ovat luonnonsuojelulain nojalla tiukasti suojeltuja. Näiden kohteiden heikentäminen on kielletty ilman poikkeuslupaa, ja niiden säilyminen sekä ekologinen toimivuus tulee turvata.

Upossarpio (VU, rauhoitettu) kasvaa rantavyöhykkeellä ja kuuluu EU:n luontodirektiivin liitteisiin II ja IV(b). Upossarpio ja sen kasvupaikat ovat tiukan suojelun piirissä.

Pesimälinnusto on monipuolinen ja sisältää useita uhanalaisia ja silmälläpidettäviä lajeja. Alue liittyy myös kansainvälisesti (IBA), kansallisesti (FINIBA) ja maakunnallisesti (MAALI) tärkeisiin lintualueisiin.

Alueella tavataan lisäksi haitallisia vieraslajeja, kuten jättipalsami, kurttturuusu, viitapihlaja-angervo ja sahalinintatar, joiden torjunta on suositeltavaa luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi.

Rantavyöhykkeen käsittelyssä tulee noudattaa erityistä varovaisuutta ja tarkastella aluetta kokonaisuutena yksittäisten esiintymispisteiden sijaan.

Selvitysalueella tavataan myös rauhoitettuja kasvilajeja, kuten lehtopalsami ja valkovuokko, joiden esiintymät tulee säilyttää. Mikäli säilyttäminen ei ole mahdollista, tulee niiden siirtämiselle tai hävittämiselle hakea poikkeuslupa.

Suunnittelualueen luonnonympäristö muodostaa merkittävän ekologisen kokonaisuuden: merenrantavyöhyke toimii pohjois–eteläsuuntaisena ekologisena yhteytenä ja Kuivasoja siihen liittyvine lehtoineen itä–länsisuuntaisena yhteytenä. Rantametsät yhdistävät alueen muun muassa Lettonniemen laajempiin metsäalueisiin. Myös suunnittelualueen pohjoisosat, osin puistomaisina, sisältävät luonnon monimuotoisuuden kannalta arvokkaita rakennepiirteitä ja niitä voidaan kehittää hallitusti esimerkiksi kaupunkiniittynä.

Kokonaisuutena selvitykset osoittavat, että alueen maankäytön suunnittelussa keskeistä on rantaluonnon, erityisesti rantaniittyjen ja lehtojen, säilyttäminen, arvokkaiden elinympäristöjen turvaaminen sekä virkistyskäytön ohjaaminen siten, että luonnon monimuotoisuus ja ekologiset yhteydet säilyvät.

Kuva 36. Viitasammakot ääntelivät 12.5.2020 Länsi-Patelan merenrantaniityn tulvavesijätöissä. (Ramboll, 6.11.2020).

3.3.3 Liikenneselvitys ja -suunnitelma

(A-Insinöörit 17.4.2025, päiv. 30.6.2026)

Suunnittelualue sijaitsee Rajakylän ja Pateniemen kaupunginosissa noin 7 km Oulun keskustasta pohjoiseen. Kaavan tavoitteena on osoittaa aluevaraus erilliselle jalankulun ja pyöräliikenteen reitille välillä Rajahaudantie-Itälahdenkuja (Pateniemen rantareitti).

Rantareitin pituus kaavoitettavalla alueella on noin 2,3 km ja se sijoittuu pääosin Oulu-li-siirtoviemärin maastokäytävään, joka on nykytilassa suosittu ulkoilureitti. Alueelle on muodostunut pohjois-etelä- ja itä-länsisuuntaisia polkuja. Reitlin linjauksen suunnittelussa on otettu huomioon alueen luontoarvot, säilytettävät puut ja siirtoviemäri, jonka päälle ei voi sijoittaa päällystettyä yhteyttä. Lisäksi suunnittelua on ohjannut pyöräliikenteen ja jalankulun suunnitteluohjeet sekä liikenneturvallisuus mm. riittävien näkemien osalta.

Rantareitin rinnalle toteutetaan maastoliikuntareitti, joka perustuu pääosin nykyiseen polkuverkostoon. Maastoliikuntareitin linjaus tarkentuu jatkosuunnittelussa. Viitasammakon lisääntymis- ja levähdysalueille ei osoiteta maastopyöräilyreittejä.

Toteutuessaan Pateniemen rantareitti edistää kestävästä liikkumisesta ja muodostaa sujuvan, turvallisen ja viihtyisän moottoriajoneuvoliikenteestä erillisen jalankulun ja pyöräilyn yhteyden Oulun keskustan ja pohjoisten kaupunginosien välille sekä parantaa ranta-alueen saavutettavuutta.

Reitin varustus ja valaistus

Rantareitti valaistaan koko matkalta. Valaistussuunnittelussa kiinnitetään erityistä huomiota muun muassa valaistuksen voimakkuuteen ja värilämpötilaan sekä valaistuksen säädettävyyteen vuorokauden- ja vuodenaikojen mukaan. Tavoitteena on toteuttaa valaistus, joka soveltuu luontevasti ympäristöönsä ja aiheuttaa mahdollisimman vähän haittavaikutuksia. Rantareitin ja ajoradan ylitksiin toteutetaan kohdevalaistus. Poikittaisyhteyksien valaistusta tarkastellaan tapauskohtaisesti jatkosuunnittelussa.

Reitin varrelle toteutetaan penkkejä, joita asennetaan maisemallisesti mielenkiintoisiin kohtiin. Penkkien sijoittelu tarkentuu jatkosuunnittelussa.

Suunnitelmakartat ja pituusleikkaus ovat selostuksen liitteinä (Liite 5).

3.3.4 Hulevesiselvitys

(Sitowise 25.3.2025)

Nykytilassa suunnittelualue sijoittuu pääosin olemassa oleville kevyenliikenteen väylille ja reiteille sekä siirtoviemärin maastokäytävälle ja huoltoreitille. Alueen hulevedet johdetaan avo-ojissa kohti merta. Suunnittelualueella ei sijaitse hulevesiviemäreitä, mutta yläpuolisten viemäroityjen alueiden vesiä johdetaan alueen läpi.

Tulevassa tilanteessa suunnittelualueelle toteutetaan yhtenäinen Jalankulun ja pyöräilyn väylä. Maankäytön muutos on kuitenkin vähäinen, joten hulevesien määrä ei lisäännä merkittävästi. Hulevesien hallinta rakennettavalla alueella toteutetaan viherpainanteilla sekä uimarannan paikoitusalueelle toteutettavalla hulevesien laadunhallinnan rakenteella. Rantareitin kuivatusvedet ja yläpuolisten valuma-alueiden hulevedet johdetaan ensisijaisesti rantareittiä reunustavalla viherpainanteella rantareitin alittaviin rumpuihin. Suunnittelualueen luontoarvot edellyttävät vesitasapainon säilyttämistä ennallaan etenkin viitasammakoiden elinalueilla. Alueen hulevesien johtamisreittejä rakennettaessa tulee huomioida mahdollinen sulfaattisaven esiintyminen ja ehkäistä sen hapettumista.

Reitti sijaitsee meritulva-alueella ja kevyenliikenteen väylä toimii patorakennelmana. Kaavaan varataan tilavarausta reitin ympärille luiskaamisen varalle, että se mahdollistaa reitin korottamisen ilmastonmuutoksen mukaan. Ilmatieteenlaitos antaa lausunnon kevyenliikenteenreitin meritulvaan varautumisen korkeudelle.

3.3.5 Sulfaattimaatutkimus- ja rakennettavuusselostus

(Ramboll 29.4.2025, päiv. 21.8.2025)

Oulun Pateniemen alueelle tehdyissä sulfaattimaatutkimuksissa todettiin potentiaalisesti hapanta sulfaattimaata tai pseudo hapanta sulfaattimaata yhteensä kymmenessä tutkimuspisteessä. Hap-pamoitumispotentiaalia todettiin lisäksi maanäytteissä, joiden kokonaisrikkipitoisuus ei ylittänyt

happamien sulfaattimaiden luokituksen raja-arvoa, joten alueella voi esiintyä arvioitua laajemmin happoa tuottavia maakerroksia. Potentiaalisesti happamia sulfaattimaita ja hapontuottopotentiaalia todettiin alueella hiekassa, silttisessä hiekassa sekä hiekkaisessa siltissä ja lisäksi pisteen P33 alueen savikerroksessa, joten potentiaalisesti happoa tuottavien maa-ainesten esiintyvyyttä ei ole mahdollista rajata maalajin perusteella.

Tutkimusten perusteella potentiaalisesti happoa tuottavat maakerrokset sijoittuvat noin tasojen +1,5 m ja -1,5 m välille. Mikäli tulevan rantareitin alueelta on tarpeen poistaa massoja tältä väliltä, suositellaan kaivettavat maamassat käsiteltävän potentiaalisesti happamana sulfaattimaana tai kaivumassojen kokonaisrikkipitoisuudet sekä mahdollinen hapontuottopotentiaali suositellaan selvitettäväksi ennen massojen loppusijoitusta.

Tutkimusalueella todetut happamat sulfaattimaat ja niiden esiintyminen tulee ottaa huomioon alueen tulevissa rakennustöissä. Rakennustoiminta sulfaattimaa-alueella voi aiheuttaa ympäristöhaittoja, mikäli alueen pohjavedenpinta laskee massanvaihtojen ja muiden kaivutöiden yhteydessä. Happamat sulfaattimaat on huomioitava erityisesti kaivumassojen läjityksessä ja kalkitus-tarpeen arvioinnissa. Lisäksi maanalaisten rakenteiden suunnittelussa ja materiaalivalinnoissa on huomioitava happamien sulfaattimaiden aiheuttama korroosioriski.

4. Asemakaavan suunnittelun vaiheet

4.1 Asemakaavan suunnittelun tarve

Asemakaavan muutos on käynnistetty Oulun kaupungin aloitteesta. Asemakaavan tavoitteena on mahdollistaa Pohjoisen rantareitin yleissuunnitelman mukainen aluevaraus kävelyn ja pyöräilyn reitille Rajahaudantien ja Pateniemenrannan välillä. Asemakaavan tarkoituksena on muuttaa asemakaavaa yleissuunnitelman mukaisesti. Uudesta jalankulun ja pyöräilyn yhteydestä tavoitellaan selkeää, nopeaa, turvallista, korkealuokkaista, viihtyisää, maisemallisesti kaunista, melutonta, liik-kumiseen kannustavaa sekä miellyttävää vapaa-ajan ja työmatkojen jalankulun ja pyöräilyn väylää. Lastutien osalta kaavamuutos on käynnistetty yksityisen maanomistajan aloitteesta.

4.2 Suunnittelun käynnistäminen ja sitä koskevat päätökset

Yleissuunnitelma, Pohjoinen rantareitti välillä Oulun keskusta – Virpiniemi, yhdyskuntalautakunta 4.6.2019.

Asemakaavan muutos on käynnistetty yhdyskuntalautakunnan päätöksellä 10.12.2024 § 560.

Kaavamuutoksesta on tiedotettu vuosittain julkaistussa kaavoituskatsauksessa. Kaavamuutos on ollut kaavoituskatsauksissa vuosina 2021-2026.

4.3 Osallistuminen ja yhteistyö

4.3.1 Osalliset

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti kaavan osallisia ovat suunnittelu- ja vaikutusalueen alueen kiinteistönomistajat, tontinhaltijat, asukkaat ja muut, joiden oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa sekä ne viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa asemakaavan muutos koskee.

Viranomaisten välinen vuorovaikutus tapahtuu pääasiassa kokousten sekä lausuntojen muodossa.

Osallisia kaavahankkeessa ovat:

- Oulun seudun ympäristötoimi
- Lupa- ja valvontavirasto
- Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos
- Oulun kaupungin esteettömyysvaliokunta
- DNA Oyj
- Elisa Oyj
- Telia Finland Oyj
- Fingrid Oyj
- Suomen Yhteisverkko Oy
- Yhdyskuntasuunnittelun seura ry
- Oulun museo ja tiedekeskus
- Oulun Vesi
- Oulun Energia
- Telia Towers Finland Oy
- Digita Oy
- Oulun polkupyöräilijät ry
- BusinessOulu
- Oulun seurakuntayhtymä
- Suomen luonnonsuojeluliitto, Pohjois-Pohjanmaan piiri
- Suomen luonnonsuojeluliiton Oulun yhdistys ry
- Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellinen yhdistys (PPLY)
- Rajakyläyhdistys ry -asukasyhdistys
- PoVa, Pohjoisen Vaikuttajat – lasten ja nuorten osallisuusryhmä
- Rakennusteollisuus RT
- Oulun kauppakamarin rakennusalan valiokunta
- Pateniemen Polunpolkijat ry
- Pateniemi-seura
- Alueelliset asukasyhdistykset
- Oulun jalankulkijat ry
- Oulun yrittäjät ry
- Pohjois-Pohjanmaan yrittäjät ry
- Lapin elinvoimakeskus

4.3.2 Vireilletulo, osallistuminen ja vuorovaikutusmenettelyt

Osallistuminen ja vuorovaikutus on kaavaprosessin aikana järjestetty osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa esitetyllä tavalla.

Vireilletulosta on ilmoitettu osallisille kirjeellä joulukuussa 2024. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma pidettiin mielipiteiden esittämistä varten nähtävillä 3.1.– 3.2.2025. Määräajassa saapui 2

lausuntoa ja esitettiin 6 mielipidettä. Lisäksi pyydettiin Ilmatieteenlaitoksen lausunto alimmasta rakennuskorkeudesta ja aaltoiluvärselvityksen tarpeesta Pateniemen rantareitin kaavamuuos-alueella.

Asemakaavan valmisteluaineisto on ollut mielipiteiden esittämistä varten nähtävillä 10.2. - 12.3.2026 (Yhdtk. 27.1.2026 § 20) alueidenkäyttölain 62 § tarkoituksessa ja MRA 30 § säädetyllä tavalla. Mielipiteitä esitettiin 8 kpl. Mielipiteet sekä niiden vastineet on esitetty kaavaselvostuksen liitteenä olevasta vuorovaikutusraportista.

Luonnosvaiheen tiedotus- ja keskustelutilaisuus järjestettiin 19.2.2026.

Asemakaavaehdotus on ollut __ julkisesti nähtävillä __.-___.20__ alueidenkäyttölain 65 § tarkoituksessa ja MRA 27 § säädetyllä tavalla. Muistutuksia ei esitetty/esitettiin __ kpl.

Työtä ohjaamaan on perustettu ohjausryhmä, joka on kokoontunut kaavoitusprosessin aikana oleellisissa vaiheissa. Ohjausryhmässä on ollut edustettuna kaavoituksen lisäksi kadut ja liikenne, maa ja mittaus, rakennusvalvonta, Oulun Infra -liikelaitos, ympäristötoimi, liikuntapalvelut, Oulun Vesi, Oulun energia sekä Oulun museo- ja tiedekeskus.

4.3.3 Viranomaisyhteistyö

Viranomaisyhteistyö toteutuu lausuntojen pohjalta.

4.4 Asemakaavan tavoitteet

4.4.1 Lähtökohta-aineiston antamat / kaupungin asettamat tavoitteet

Nykyinen yhteys keskustasta pohjoisen suuntaan sijoittuu pääosin pääkatujen ja teiden varteen; Koskelantie, Haukiputaantie, Kiviniementie. Reitillä on lukuisia risteävien katujen ylityksiä ja sen kunto ja laatutaso vaihtelevat suuresti.

Pateniemen rantareitti toteuttaa Uuden Oulun yleiskaavan tavoitteita, sillä se on osa yleiskaavassa esitettyä pohjoista rantareittiä, joka yhdistää keskustan Virpiniemeen. Reitti parantaa virkistysalueiden saavutettavuutta, tukee kestävää liikkumista, vahvistaa merellisen Oulun identiteettiä ja huomioi maisemalliset sekä luontoarvot. Näin se edistää yleiskaavan mukaista ekologista, viihtyisää ja vetovoimaista kaupunkirakennetta.

4.4.2 Yleissuunnitelman merkitys ja sitovuus

Vuonna 2019 hyväksytty yleissuunnitelma tarkoittaa edelleen yleiskaavassa esitettyä. Se ei kuitenkaan ole maankäyttö- ja rakennuslain mukainen, juridisesti sitova suunnitelma, vaan sen tarkoitus on osoittaa kaupungin tahtotila yleiskaavaa konkreettisemmalla tavalla. Sitä käytetään apuna ja ohjeena asemakaavan suunnittelussa ja toteutukseen tähtäävässä tarkemmassa suunnittelussa.

4.4.3 Oulun kaupunkistrategian tavoitteet

Pateniemen rantareitti toteuttaa Oulun kaupunkistrategian keskeisiä tavoitteita edistämällä kestävää liikkumista ja hyvinvointia tarjoamalla turvallisen ja viihtyisän reitin jalankululle ja pyöräilylle. Se parantaa luonnon saavutettavuutta ja tukee ekologista vastuullisuutta sekä hiilineutraaliustavoitteita. Rantareitti vahvistaa yhteisöllisyyttä ja aktiivista elämäntapaa, lisää kaupungin vetovoimaa ja tukee elinvoimaista kaupunkirakennetta yhdistämällä viheralueet ja merellisen ympäristön osaksi kaupunkia.

4.4.4 Prosessin aikana syntyneet tavoitteet / tavoitteiden tarkentuminen

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta jätetyissä mielipiteissä korostui huoli valaistuksen vaikutuksesta rantavyöhykkeen eliöihin sekä asukkaille koituvasta häiriöstä. Valaistussuunnittelussa kiinnitetään erityistä huomiota muun muassa valaistuksen voimakkuuteen ja värilämpötilaan sekä valaistuksen säädettävyyteen vuorokauden- ja vuodenaikojen mukaan. Tavoitteena on toteuttaa valaistus, joka soveltuu luontevasti ympäristöönsä ja aiheuttaa mahdollisimman vähän haittavaikutuksia. Reitin asemoinnissa huomioidaan mahdollinen reitin korottamisen mahdollisuus tulevaisuudessa, mikäli ilmasto-olosuhteet sitä edellyttäisi.

4.5 Asemakaavaratkaisu ja vaikutukset

4.5.1 Asemakaavaratkaisu ja perusteet

Asemakaavaratkaisussa jalankulun ja pyöräilyn väylän sijoittaminen perustuu olemassa olevaan siirtoviemäriin sekä sen huoltoa varten varattuun avoimeen maastokäytävään. Näin pyritään säilyttämään nykyiset luonnonmuodot mahdollisimman ennallaan. Rantareitti on osa laajempaa Pohjoisen rantareitin yleissuunnitelmaa Virpiniemestä Oulun keskustaan, joka on myös merkitty Uuden Oulun yleiskaavaan.

Esitetty asemakaavaratkaisu luo helposti saavutettavan, korkeatasoisen ja turvallisen jalankulun ja pyöräilyn reitin jo ahkerassa käytössä olevan maastopolkureitin linjaukseen ja yhdistää rantareitin vaakayhteyksillä olemassa olevaan kaupunkirakenteeseen.

4.5.2 Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatu palaute

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta saatiin 2 lausuntoa ja 6 mielipidettä. Lisäksi pyydettiin Ilmatieteenlaitoksen lausunto alimmasta rakennuskorkeudesta ja aaltoiluvärselvityksen tarpeesta Pateniemen rantareitin kaavamuuotosalueella.

Lausunnot saatiin Fingridiltä, Oulun museo- ja tiedekeskukselta sekä Ilmatieteenlaitokselta. Oulun museo- ja tiedekeskus lausui koskien suunnittelualueen arkeologista kulttuuriperintöä. Lausunnossa todetaan, että suunnittelualueelta ei tunneta muinaismuistolain (295/1963) tarkoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä. Ainoa arkeologisen kulttuuriperinnön kohde on limisaumaisen aluksen kaaripuun löytöpaikka (Pateniemi, muinaisjäänösrekisterin tunnus 1867), joka on

tavattu Pateniemen uimarannan alueelta. Kaavahankkeen yhteydessä ei edellytetä tehtäväksi arkeologista selvitystä, vaan muinaisjäännöstilanteen toteamiseksi riittää viittaus Museoviraston muinaisjäännösrekisteriin.

Ilmatieteenlaitoksen lausunnossa todetaan, että alueella alin suositeltava rakentamiskorkeus perustuu kerran 250 vuodessa tapahtuvan tulvan toistuvuuteen, joka on Oulussa 250 cm (N2000 korkeusjärjestelmässä). Mikäli Pateniemen rantareitin alueella hyväksytään useammin toistuva tulva, voidaan käyttää alempia rakentamiskorkeuksia.

Mielipiteet saatiin asunto-osakeyhtiöiltä ja lähialueella asuvilta yksityishenkilöiltä. Saatu palaute koski ensisijaisesti huolta virkistysreitin sijoittumisesta asuinrakennusten ja meren väliselle vihervyöhykkeelle sekä uuden jalankulun- ja pyöräilyn reitin valaistusta ja sen vaikutusta alueen linnustoon- ja eläimistöön sekä asukkaisiin.

Saatu palaute otetaan huomioon jatkosuunnittelussa ja valaistussuunnittelussa kiinnitetään erityishuomiota mm. valaistuksen voimakkuuteen ja värilämpötilaan sekä valaistuksen säädettävyyteen vuorokauden ja vuodenaikojen huomioiden.

Saatu palaute ja palautteeseen laaditut vastineet ovat luettavissa vuorovaikutusraportista (Liite 4).

4.5.3 Asemakaavaluonnoksesta saatu palaute

Kaavaluonnoksesta saatiin yhteensä neljä viranomaislausuntoa sekä kahdeksan mielipidettä.

Viranomaislausunnoissa ei esitetty huomautuksia kaavaratkaisun perusratkaisusta, mutta aineiston täydentämistarpeita tuotiin esiin erityisesti luontoselvitysten, vaikutusten arvioinnin sekä kaavamerkintöjen tarkentamisen osalta. Keskeisin palaute liittyi luonnon monimuotoisuuden huomioon ottamiseen: erityisesti viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikkojen turvaamiseen sekä vaikutusten arviointiin, linnustovaikutusten tarkempaan arviointiin, arvokkaiden luontotyyppien ja kasvilajien huomioimiseen sekä ekologisten yhteyksien ja vieraslajien hallinnan esittämiseen kaavassa. Lisäksi korostettiin tulvariskien ja hulevesien hallinnan huomioimista.

Mielipiteissä korostuivat erityisesti reitin toteuttamisen vaikutukset luontoarvoihin, maisemaan ja alueen nykyiseen virkistyskäyttöön. Useissa palautteissa esitettiin huolta reitin vaikutuksista linnustoon, viitasammakkoon ja muihin suojeltuihin lajeihin sekä valaistuksen aiheuttamasta häiriöstä. Lisäksi tuotiin esiin toiveita reitin linjauksen, leveyden sekä olemassa olevan puuston ja maisema-arvojen säilyttämisestä.

Alueen asukkaat nostivat esiin myös käytännön toiminnallisia näkökulmia, kuten kulkuyhteyksien säilymisen (mm. tonteille ajo ja venevalkamien käyttö), pysäköinnin järjestämisen, alueen virkistyskäytön jatkuvuuden sekä reitin tarpeellisuuden suhteessa olemassa olevaan pyörätieverkkoon. Osa palautteesta kohdistui yksittäisiin kohtiin, kuten Jukurinrannan venesataman toiminnan säilyttämiseen sekä Jalkatien poikittaisyhteyden poistamiseen.

Saatu palaute on huomioitu kaavaehdotuksessa ja palautteeseen laaditut vastineet ovat luettavissa vuorovaikutusraportista (Liite 4).

4.5.4 Esitetyt muistutukset ja niiden huomioon ottaminen

Tarvittaessa tiivistelmä tähän (muistutukset ja vastineet selostuksen lisälehdeksi) Ei henkilötietoja näkyviin!

4.5.5 Suunnitelmiin nähtävilläolon jälkeen tehdyt muutokset

Kaavaluonnoksen nähtävilläolon jälkeen Jukurinrantaan lisättiin kaavassa lähivirkistysalueeksi merkitylle alueelle ohjeellinen veneiden säilytykseen varattu alueen osa (lv) sekä ohjeellinen vesi-alueen osa, jolle saadaan rakentaa venevalkamaan liittyviä laitteita (ve). Lisäksi yleismääräykseen lisättiin maininta pysäköinnin sallimisesta ohjeellisella lv alueella. Viitasammakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikkoja on lisätty päivitettyjen havaintojen mukaan ja näille alueille on lisätty vevi -merkintä rantareitin molemmin puolin turvaamaan alueiden kosteustasapainon säilymistä. Jalkatien pisto poistettiin saadun palautteen perusteella.

Kaavaehdotukseen lisättiin lisäksi VL-4-merkintä osoittamaan luonnon monimuotoisuuden sekä maisema-arvojen kannalta merkittäviä lähivirkistysalueita. Merkinällä turvataan rantavyöhykkeen arvokkaiden luontotyyppien, uhanalaisten lajien sekä ekologisten yhteyksien säilyminen samalla mahdollistaen alueen virkistyskäytön luonnonarvot huomioon ottavalla tavalla.

Lisäksi kaavan yleismääräykseen lisättiin maininta vieraslajien käsittelystä, valaistuksesta, ekologisten yhteyksien säilyttämisestä sekä pysäköinnin sallimisesta Jukurinrannan ohjeellisella lv -alueella. Lisäksi kaavaselostuksen vaikutusten arviointiin on lisätty vaikutukset viitasammakoihin, linnustoon, luontotyypeihin sekä rauhoitettuihin kasvilajeihin.

4.5.6 Suunnitteluvaiheiden käsittelyt ja päätökset

Yhdyskuntalautakunta päätti hankkeen käynnistämisestä ja osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 10.12.2024 § 560.

Yhdyskuntalautakunta päätti asettaa valmisteluaineiston 27.1.2026 § 20 julkisesti nähtäville alueidenkäyttölain 62 § tarkoituksessa ja MRA 30 § säädetyllä tavalla.

Yhdyskuntalautakunta päätti asettaa asemakaavaehdotuksen __.20__ § julkisesti nähtäville alueidenkäyttölain 65 § tarkoituksessa ja MRA 27 § säädetyllä tavalla.

5. Asemakaavan kuvaus

5.1 Kaavan rakenne

Asemakaava-alue ulottuu luode-kaakko suuntaisesti Rajahaudan uimarannalta Pateniemen uimarannalle. Asemakaavalla muodostuu Rajakylän kaupunginosaan lähivirkistysaluetta, jonka lomassa kulkee ohjeellinen jalankulun- ja pyöräilyn väylä Pateniemen rantareitti. Rantareitti yhdistyy olemassa olevaan kaupunkirakenteeseen Kraaselintien ja Kahvakarintien kautta. Pateniemen kaupunginosassa lähivirkistysalue kulkee osin kaupunkirakenteen sisällä Karinkannan alueella. Pateniemen kaupunginosassa rantareitti tekee ohjeellisia jalankulun- ja pyöräilyn pistoja kaupunkirakenteeseen Väliahontielle, Kuuselantielle, Jukurintielle, Heikkisenkujalle sekä Itälahdenkujalle.

Suuri osa kaava-alueesta on lähivirkistysaluetta (VL), jonka sisällä ohjeellinen yleisen jalankulun ja polkupyöräilyn väylä kulkee. Reittilinjauksen kummankin puolin kulkee maanalaisia johtoja, joiden ohjeellinen vaihteluväli on merkitty kaavakartalle. Jukurinrannan etelä- ja pohjoispuolelle on kaavassa osoitettu lähivirkistysaluetta (VL-4), jolla on ympäristö- ja maisema-arvoja, jotka tulee ottaa huomioon alueen tarkemmassa suunnittelussa, toteutuksessa ja hoitamisessa. Rajahaudan uimarannalle on merkitty uimaranta-alue ja sen välittömään läheisyyteen yleinen pysäköinti-alue. Kaavakarttaan on päivitetty Pateniemen uimarannan alueella maastosta poistunut vesialue.

VL-4 -merkinnällä osoitetaan lähivirkistysalueita, joilla on merkittäviä luonto- ja maisema-arvoja. Merkinnällä turvataan erityisesti rantavyöhykkeen monimuotoiset elinympäristöt, kuten merenrantaniityt, uhanalaiset lehdot ja rantametsät, sekä niihin liittyvä arvokas lajisto. Näihin kuuluvat muun muassa viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikat, upossarpion esiintymät sekä monipuolinen ja osin uhanalainen linnusto.

Merkinnän tavoitteena on säilyttää alueen luonnon monimuotoisuus, arvokkaat elinympäristöt ja ekologiset yhteydet. Samalla turvataan virkistyskäyttö siten, että se sovitetaan yhteen luonnonarvojen säilymisen kanssa.

Alueiden tarkemmassa suunnittelussa, toteutuksessa ja hoidossa tulee huomioida luonnonympäristön herkkyyks, säilyttää elinympäristöjen rakennepiirteet ja jatkuvuus sekä välttää toimenpiteitä, jotka heikentävät suojeltujen lajien esiintymiä tai luonnon monimuotoisuutta.

Kaavassa osoitetaan Karinkannan pohjoispuolelle sijoittuva ryhmäviljelyalue (RP) Hämäläntien korttelin 15 luoteispuolelle. Alueelle on osoitettu Hämäläntieltä ohjeellinen yleinen ajoneuvoyhteys sekä ohjeellinen pysäköintialue. Ajoyhteysmerkinnän viereen sijoittuu olemassa oleva muuntamo, jonka turvaetäisyys ajoväylään tulee olla vähintään kaksi metriä.

Kuivasojan ylitse on merkitty ohjeellinen silta. Lastutie 12 on uusi tontti, joka on yhdistetty tonteista 8 ja 9. Lisäksi kiinteistöön on yhdistetty Lastupuiston pohjoisnurkka, jonka kautta tapahtuu ajo tontille. Tonttiliittymään on lisätty merkintä näkemäalueesta.

Jukurinrannan ympäristöön on merkitty luonnonsuojelulain mukaisia viitasammakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikkoja, joiden hävittäminen tai heikentäminen on kiellettyä. Näiden alueiden läheisyyteen on merkitty myös vevi -merkintä, jonka osoittamalla alueella rakenteet on toteutettava niin, etteivät ne estä veden virtausta. Ajoyhteys Jukurinrantaan säilytetään. Jukurinrantaan osoitetaan ohjeellinen veneiden säilytykseen varattu alueen osa (lv) sekä ohjeellinen vesialueen osa, jolle saadaan rakentaa venevalkamaan liittyviä laitteita (ve). Yleismääräyksellä ohjeellisella lv-alueella sallitaan myös autojen pysäköinti, millä mahdollistetaan vesille pääsy.

Kaavamuutosalueen pohjoisosaan, Itälahdenkujan eteläpuolelle on merkitty muuntamo.

Yleismääräys 300-36

Happamat sulfaattimaat

Suunnittelualueella todetut happamat sulfaattimaat ja niiden esiintyminen tulee ottaa huomioon alueen tulevissa rakennustöissä. Rakennustoiminta sulfaattimaa-alueella voi aiheuttaa ympäristöhaittoja, mikäli alueen pohjavedenpinta laskee massanvaihtojen ja muiden kaivutöiden yhteydessä. Happamat sulfaattimaat on huomioitava erityisesti kaivumassojen läjityksessä ja kalkitus- tarpeen arvioinnissa. Lisäksi maanalaisten rakenteiden suunnittelussa ja materiaalivalinnoissa on huomioitava happamien sulfaattimaiden aiheuttama korroosioriski.

Hulevedet

Pysäköintialueiden hulevedet on käsiteltävä laadullisesti ennen niiden johtamista mereen. Työmaa-aikaiset vedet tulee käsitellä Oulun kaupungin ”Työmaavesiohjeen” mukaisesti puhdistettavissa rakenteissa ennen hulevesiverkostoon johtamista.

Vieraslajit

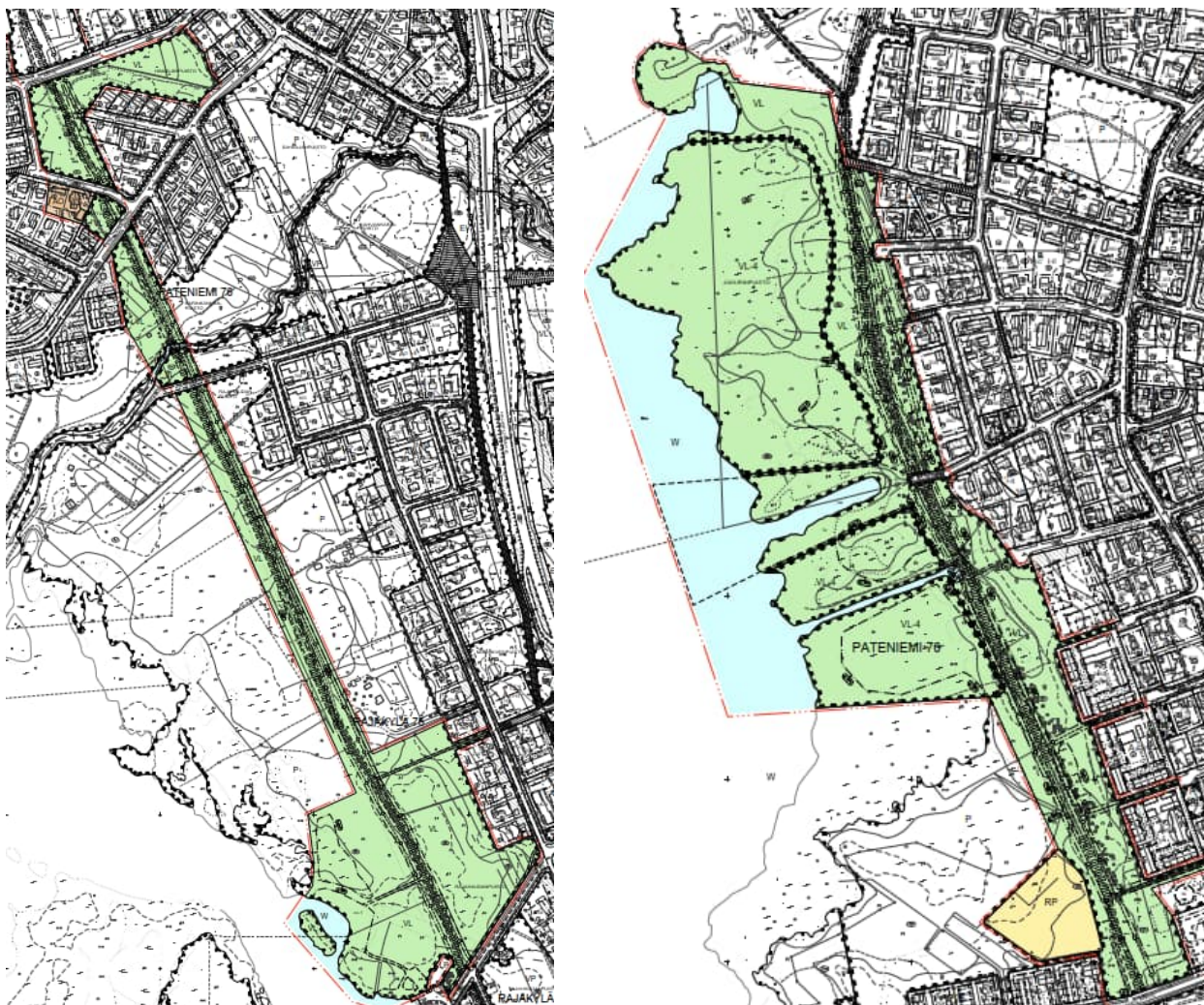
Alueelle ei saa tuoda maa-aineksia, jotka sisältävät haitallisten vieraskasvilajien siemeniä tai kasvin osia. Rakentamisen yhteydessä syntyvät haitallisia vieraskasveja sisältävät maa-ainekset on käsiteltävä asianmukaisesti.

Reitin varustus ja valaistus

Rantareitti valaistetaan koko matkalta. Valaistussuunnittelussa kiinnitetään erityistä huomiota muun muassa valaistuksen voimakkuuteen ja värilämpötilaan sekä valaistuksen säädettävyyteen vuorokauden- ja vuodenaikojen mukaan. Tavoitteena on toteuttaa valaistus, joka soveltuu luontevasti ympäristöönsä ja aiheuttaa mahdollisimman vähän haittavaikutuksia.

Pysäköinti

Ohjeelliselle lv-alueelle sallitaan pysäköinti. Pysäköintijärjestelyjen suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon alueen ympäristöarvot sekä hulevesien asianmukainen käsittely siten, ettei toiminnasta aiheudu haitallisia vaikutuksia ympäristöön.

Kuvat 42. ja 43. Asemakaavaehdotuksen kartat 27.8.2026.

5.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteutuminen

Katu ympäristöjen toteutusta ohjataan tarkemmin asemakaavaprosessin jälkeisessä katusuunnittelussa.

5.3 Kaavan vaikutukset

5.3.1 Vaikutukset rakennettuun ympäristöön ja maisemaan

Kaavamuutoksella ei ole merkittäviä suoria vaikutuksia rakennettuun ympäristöön. Toteutessaan rantareitti täydentää Oulun jalankulun ja pyöräilyn pääreitiverkostoa sekä parantaa merenrannan saavutettavuutta. Reitti kytkee uimarannan, venesataman ja virkistysalueet osaksi yhtenäistä rantareittikokonaisuutta, mikä edistää alueen virkistyskäyttöä ja saavutettavuutta.

Maisemakuvassa tapahtuu paikallisia muutoksia reitin rakenteiden ja valaistuksen toteuttamisen myötä. Reitti selkeyttää alueen käyttöä ja ohjaa liikkumista nykyisiä polkuja hallitummin, mikä vähentää hajautunutta kulumista herkillä ranta-alueilla. Reitin toteuttaminen lisää alueen käyttöastetta ja käyttäjämääriä sekä tuo liikkumista lähemmäs asutusta. Erityisesti valaistus ja

lisääntyvä liikkuminen voivat heikentää lähialueen asukkaiden kokemaa yksityisyyttä ja rauhallisuutta. Toisaalta liikkumisen ohjautuminen rakennetulle reitille vähentää kulkemisen aiheuttamaa hajakuormitusta ja tukee rantavyöhykkeen maisema- ja luontoarvojen säilymistä.

5.3.2 Vaikutukset luontoon ja luonnonympäristöön

Kaavamuutosalue sijoittuu maankohoamisrannikon vyöhykkeelle, jossa esiintyy uhanalaisia luontotyyppisiä, kuten merenrantaniittyjä, kosteita ja tuoreita lehtoja, pensaikkoluhtia sekä osin laho-
puustoisia rantametsiä. Alueella on myös luontodirektiivin liitteen IV(a) viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikkoja sekä muun muassa rauhoitettuja ja uhanalaisia kasvilajeja. Reitin toteutus lisää alueen jalankulun- ja pyöräilyn liikennettä ja voi aiheuttaa näin häiriötä linnustolle ja muulle eläimistölle, erityisesti pesimäaikana. Toisaalta virallisen reitin toteuttaminen voi myös parantaa nykytilaa, kun alueen lukuisat epäviralliset kulku-urat korvautuvat jäsennellyllä reitillä ja ohjaa näin liikkujia pois herkiltä luontoalueilta.

Toteutuksessa hyödynnetään olemassa olevaa siirtoviemärin ja sen huoltotien aukkoa, mikä vähentää ympäristöön kohdistuvia vaikutuksia.

Valaistus parantaa turvallisuutta, mutta se voi myös vaikuttaa yöaktiivisten lajien käyttäytymiseen, pesimärauhaan ja kasvilajiston luontaiseen rytmiin. Haittoja voidaan vähentää käyttämällä luontoarvot huomioivaa valaistusta. Valaistussuunnittelussa kiinnitetään erityistä huomiota muun muassa valaistuksen voimakkuuteen ja värilämpötilaan sekä valaistuksen säädettävyyteen vuorokauden- ja vuodenaikojen mukaan. Tavoitteena on toteuttaa valaistus, joka soveltuu luontevasti ympäristöönsä ja aiheuttaa mahdollisimman vähän haittavaikutuksia.

Suunnittelualueen äärellä on Oulun seudun kerääntymisalueen tärkeä lintualue (IBA-, FINIBA- ja MAALI-rajaukset) ja lintujen muuttoreitit seuraavat Kuivasmeren rannikkoa. Muuttoreitit ovat kuitenkin leveitä vyöhykkeitä, jotka ovat osin merellä ja osin maan puolella, joten rantareitin toteutuksella ei ole merkittäviä vaikutuksia lintujen muuttoliikkeeseen.

5.3.3 Vaikutukset viitasammakoihin

Suunnittelualueella esiintyy viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikkoja rantaniittyihin ja mataliin kosteikkoihin liittyvissä elinympäristöissä. Kohteiden säilyminen edellyttää luonnollisten kosteusolosuhteiden ja alueen vesitalouden säilymistä.

Rantareitin toteuttamisen merkittävimmät mahdolliset vaikutukset kohdistuvat kosteikkojen hydrologiaan. Alueen kosteikot ovat matalia ja riippuvaisia merenpinnan vaihteluista, tulvavesistä ja sulamisvesistä, minkä vuoksi veden virtausolosuhteiden muutokset voivat heikentää elinympäristöjen laatua. Rakentamiseen liittyvät maastonmuokkaukset, pengerrykset tai maaperän tiivistyminen voisivat heikentää veden kulkeutumista kosteikkoihin ja lisätä niiden kuivumisriskiä. Lisäksi rakentaminen ja lisääntyvä virkistyskäyttö voivat aiheuttaa paikallista häiriötä

kosteikko- ja rantaniitty ympäristöissä. Toisaalta selkeästi rakennettu reitti ohjaa liikkumista pois herkimmiltä alueilta ja vähentää hallitsematonta kulumista.

Luonto- ja maisemaselvitysten, viitasammakoselvitysten sekä Laji.fi-aineiston ja asukashavaintojen perusteella tunnistetut viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikat on osoitettu kaavakartalla luo- ja vevi-merkinnöillä. Merkinnöillä turvataan kohteiden säilyminen ja ohjataan yksityiskohtaisempaa suunnittelua siten, ettei luonnonsuojelulain 78 §:ssä tarkoitettua lisääntymis- ja levähdyspaikkojen hävittämistä tai heikentämistä tapahdu.

Kaavaratkaisussa rantareitti sijoittuu pääosin olemassa olevaan maastokäytävään, ja viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikat jäävät sen ulkopuolelle. Mahdolliset vaikutukset kohdistuvat siten ensisijaisesti kosteikkojen vesitalouteen ja elinympäristön laatuun. Vaikutuksia ehkäistään suunnittelemalla reitin rakenteet siten, että vevi-alueiden veden virtausolosuhteet säilyvät eikä kosteikkojen kuivumista aiheudu. Viitasammakon lisääntymis- ja levähdysalueille ei osoiteta maastopyöräilyreittejä, jotta alueiden luonnontila ja lajille tärkeät elinympäristöolosuhteet säilyvät.

Kokonaisuutena arvioiden asemakaavan toteuttaminen ei aiheuta viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikkojen häviämistä tai heikentymistä. Mahdolliset vaikutukset ovat pääosin välillisiä ja niitä voidaan hallita kaavamääräysten sekä jatkosuunnittelun ratkaisujen avulla.

5.3.4 Vaikutukset linnustoon

Kaava-alue sijoittuu osittain linnustollisesti arvokkaalle alueelle, jolla on Oulun seudun kerääntymisalueen kansainvälisesti, kansallisesti ja maakunnallisesti tärkeän lintualueen rajaukset (IBA, FINIBA, MAALI). Alueen merkitys linnustolle liittyy sekä pesimäympäristöihin että erityisesti muuttolinnuston levähdys- ja ruokailualueisiin, joita sijoittuu etenkin ranta-alueille ja merenrantaniityille.

Kaavan mukaisen maankäytön vaikutukset linnustoon liittyisivät ennen kaikkea häiriövaikutuksiin. Rakentaminen ja lisääntyvä virkistyskäyttö voivat aiheuttaa häiriötä sekä pesiville linnoille pesimäaikana että muutonaikaiselle levähtävälle linnustolle. Häiriölle herkkiä elinympäristöjä ovat erityisesti avoimet ranta-alueet, merenrantaniityt sekä Kuivasojan suistoalue.

Vaikutusten merkittävyyttä kuitenkin vähentää se, että rantareitti sijoittuu pääosin olemassa olevaan maastokäytävään ja etäämmälle rantaviivasta, eikä kohdistu suoraan linnustolle herkimpiin ranta-alueisiin. Kaavaratkaisussa ranta-alueet säilyvät pääosin rakentamattomina, mikä tukee alueen säilymistä linnustolle soveltuvana elinympäristönä. Ohjattu liikkuminen vähentää kulkemista herkillä ranta-alueilla, mikä osaltaan lieventää häiriövaikutuksia.

Kaavassa linnuston kannalta keskeiset ranta-alueet ja muut tärkeät elinympäristöt osoitetaan VL-4 kaavamerkinnällä, joka turvaa niiden ominaispiirteiden säilymisen. Lieventämiskeinoina

korostuvat erityisesti kulun ohjaaminen rakennetulle reitille sekä valaistuksen suunnittelu siten, että valaistuksen vaikutukset linnustoon minimoidaan.

Kokonaisuutena arvioiden kaavan toteuttaminen ei heikennä alueen merkitystä linnustolle, koska herkimvät ranta-alueet säilyvät rakentamisen ulkopuolella ja vaikutukset kohdistuvat pääosin välillisiin häiriötekijöihin, jotka ovat hallittavissa kaavan ohjausvaikutuksen ja jatkosuunnittelun ratkaisuin.

5.3.5 Vaikutukset luontotyyppeihin

Suunnittelualueen tyypillisiä luontotyyppisiä ovat merenrantaniityt, merenrantaruovikot ja -kaislikot, merenrannan leppävyöt ja -pensaikot sekä rannikon tuoreet lehtipuuvaltaiset lehdot. Aluetta luonnehtivat erityisesti hoidossa olevat merenrantaniityt, jotka ovat luontotyyppinä äärimmäisen uhanalaisia (CR) perinnebiotooppeja. Rantavyöhykkeellä esiintyy lisäksi ruovikko- ja kaislikkasvillisuutta, rantalepikoita sekä paikallisesti arvokkaita rantalehtoja. Rakennetut ja voimakkaasti muokatut ympäristöt sijoittuvat pääasiassa venevalkaman, pysäköintialueen ja uimarannan yhteyteen.

Kaavan mukainen maankäyttö tukeutuu pääosin olemassa olevaan maastokäytävään, minkä vuoksi luontotyyppien pinta-aloihin kohdistuvat vaikutukset ovat vähäisiä. Merkittäviä luontotyyppikokonaisuuksia ei osoiteta rakentamiseen. Vaikutukset kohdistuvat ensisijaisesti luontotyyppien laatuun, sillä reittirakenteet voivat paikallisesti muuttaa pintavesien virtausta reitin välittömässä lähiympäristössä.

Luontotyyppien ekologinen kytkeytyneisyys säilyy pääosin ennallaan, koska reitti sijoittuu olemassa olevaan käytävään eikä katkaise merkittäviä ekologisia yhteyksiä. Reitin toteuttaminen lisää jonkin verran häiriötä reitin lähiympäristössä, mutta ohjattu liikkuminen vähentää kulutuksen kohdistumista laajemmille ja herkemmille ranta-alueille.

Kaavassa keskeiset luontokohteet osoitetaan kaavamerkinnoilla, jotka turvaavat niiden ominaispiirteiden säilymisen. Kaavan toteuttamisen ei arvioida aiheuttavan merkittäviä heikentäviä vaikutuksia alueen luontotyyppeihin tai luonnon monimuotoisuuteen.

5.3.6 Vaikutukset rauhoitettuihin kasvilajeihin

Luontoselvityksissä on tunnistettu kaava-alueelta suojeltujen kasvilajien esiintymiä erityisesti rantavyöhykkeeseen ja kosteisiin elinympäristöihin liittyen. Kaavan mukaisen maankäytön vaikutukset suojeltuihin kasvilajeihin voisivat liittyä ensisijaisesti elinympäristöjen muutoksiin, kuten kasvupaikkojen häiriintymiseen sekä hydrologisiin muutoksiin. Erityisesti rantavyöhykkeellä vedenkorkeuden vaihtelut ja maaperän kosteusolosuhteet ovat keskeisiä tekijöitä lajien säilymiselle, ja näihin kohdistuvat muutokset voivat paikallisesti vaikuttaa kasvillisuuden elinolosuhteisiin.

Muun muassa luontodirektiivin liitteen IV(b) lajeihin kuuluva upossarpio ja sen kasvupaikat ovat tiukan suojelun piirissä (LSL 78 §). Upossarpion esiintymät sijoittuvat alueen edustalle rantaveen, eikä kaavahankkeesta aiheudu niille vaikutuksia.

Kaava-alueella esiintyy myös luonnonsuojelulain 74 §:n perusteella rauhoitettuja kasvilajeja (mm. lehtopalsami, valkovuokko). Kaavaratkaisussa vaikutuksia näihin lajeihin ehkäistään siten, että rakentaminen sijoittuu pääosin olemassa olevaan maastokäytävään ja arvokkaat kasvupaikat rajautuvat sen ulkopuolelle. Tarvittaessa rauhoitetun kasvin esiintymälle haetaan poikkeuslupaa Lupa- ja valvontavirastolta.

5.3.7 Vaikutukset liikenteeseen

Toteutuessaan Pateniemen rantareitti edistää kestävästä liikkumisesta (jalankulku ja pyöräliikenne) ja parantaa liikenneturvallisuutta, kun pitkämatkaiselle liikenteelle Oulun keskustan ja pohjoisten kaupunginosien välillä toteutuu moottoriajoneuvoliikenteestä erillinen reitti.

Alueen virkistysyhteydet kehittyvät, kun reitin yhteyteen toteutetaan sorapiennar lenkkeilijöitä varten ja erillinen maastoliikuntareitti maastopyöräilyä, polkujuoksua ja kävelyä varten.

Reitin toteutuminen parantaa myös sosiaalista turvallisuutta reitillä, kun näkemiä avataan ja reitti valaistaan. Reitillä päälystyminen ja päälystettyjen poikittaisyhteyksien toteuttaminen parantavat alueen saavutettavuutta ja esteettömyyttä.

Reitin käyttäjämäärien kasvu voi heikentää alueen asukkaiden asuinviihtyvyyttä. Toisaalta virallisen reitin toteuttaminen voi myös parantaa asuinviihtyvyyttä, kun alueen lukuisat epäviralliset kulkuradat korvautuvat jäsenmäärällä reitistöllä ja ohjaavat näin kulkijoita kauemmas asutuksesta.

Reitti sijoittuu olemassa olevan huoltotien kohdalle, mikä vähentää ympäristöön kohdistuvia vaikutuksia.

5.3.8 Vaikutukset kunnossapitoon

Uuden jalankulun ja pyöräilyn reitin toteuttaminen lisää kaupungin kunnossapidettävän infrastruktuurin määrää ja kasvattaa kunnossapidon kokonaiskustannuksia. Reitti edellyttää säännöllistä talvihoitoa, puhtaanapitoa sekä päälysteiden, rakenteiden, valaistuksen ja reittivarusteiden kunnossapitoa. Rantaympäristölle tyypilliset olosuhteet, kuten tuuli, kosteus, kinostuminen ja routa, voivat lisätä kunnossapitotarvetta ja lyhentää rakenteiden huoltovälejä.

Yhteysväleillä sijaitsee myös rakennetumpaa puisto- ja ympäristöä, kuten Lastupuisto ja Hämälänpuisto, joiden kohdalla kunnossapidossa ja jatkosuunnittelussa tulee huomioida istutukset sekä riittävät lumitilat. Lumitilan mitoituksessa ei tule hyödyntää liikenneturvallisuuden kannalta tärkeitä näkemäalueita.

Poikittaisyhteydet nykyiseen katu- ja liikenneverkkoon sijoittuvat rakennettuun ympäristöön ja ovat rantareitin pääväylää kapeampia. Jatkosuunnittelussa määritellään poikittaisyhteyksien

pintamateriaalit sekä mahdollinen talvikunnossapito. Mikäli poikittaisyhteydet ovat talvikunnossapidettäviä, tulee varmistaa, ettei niiden länsipäihin muodostu esteitä lumien kasaamiselle, vaan lumet voidaan tarvittaessa työntää esteettä rantareitin yli. Erillisten lumitilojen osoittamista puistoalueelle ei kuitenkaan ole tarpeen esittää asemakaavassa.

5.3.9 Vaikutukset hulevesien hallintaan

Pateniemen rantareitin rakentamisen aiheuttama maankäytön muutos on maltillinen, koska reitti myötäilee jo olemassa olevia reittejä ja on osa jo rakennettua siirtoviemäriä ja sen huoltotietä. Nykytilassa alueen hulevesien johtaminen ja hallinta perustuu avo-ojiin. Tulevassa tilanteessa rantareitin hulevesien johtamiseen tullaan hyödyntämään viherpainanteita, jonka lisäksi Rajahaudan uimarannan paikoitusalueen hulevedet tullaan käsittelemään laadullisesti ennen niiden johtamista mereen. Hulevesien hallintasuunnitelmassa on huomioitu myös rantareitin yläpuolisten valuma-alueiden tulvareitit ja niiden jatkuvuus purkupisteille. Alueen lisärakentaminen vaikuttaa hulevesien laatuun hieman heikentävästi, mutta kokonaisuudessaan vaikutukset vastaanottavaan vesistöön ovat vähäiset.

5.3.10 Vaikutukset terveyteen ja turvallisuuteen

Pohjoisen rantareitin toteuttaminen edistää Oulun kaupunkistrategian tavoitteita kestävän liikumisen, arkiliikunnan ja asukkaiden hyvinvoinnin lisäämisessä. Reitti vahvistaa jalankulun ja pyöräilyn verkostoa sekä parantaa merenrannan virkistysalueiden saavutettavuutta.

Reitti tarjoaa suoraviivaisen ja turvallisen yhteyden työ- ja vapaa-ajan liikkumiseen sekä ulkoiluun, mikä kannustaa päivittäiseen liikuntaan ja vähentää autoriippuvuutta sekä tukee fyysistä terveyttä ja kokonaisvaltaista hyvinvointia.

Liikenneturvallisuuden näkökulmasta uusi reitti parantaa jalankulun ja pyöräilyn yhteyksiä sekä ohjaa liikkumista tarkoituksenmukaiselle väylälle. Tämä lisää liikkumisen ennakoitavuutta ja turvallisuutta erityisesti virkistysalueilla ja rantavyöhykkeellä. Kokonaisuutena kaavamuutoksen vaikutukset terveyteen ja turvallisuuteen ovat myönteisiä.

5.3.11 Lapsivaikutusten arviointi

Kaavamuutoksella on myönteisiä vaikutuksia lasten ja nuorten liikkumiseen sekä arjen turvallisuuteen. Jalankulun ja pyöräilyn reitin toteuttaminen parantaa yhteyksiä Pateniemen ja Rajakylän kaupunginosien välillä ja tarjoaa lapsille ja nuorille turvallisen ja selkeän reitin koulumatkoille, harrastuksiin ja vapaa-ajan liikkumiseen. Rantareitti lisää mahdollisuuksia luonnossa liikkumiseen, tukee lasten ja perheiden ulkoilua sekä fyysistä aktiivisuutta turallisessa ympäristössä ja parantaa Pateniemen ja Rajahaudan uimarantojen saavutettavuutta.

Reitti on suunniteltu korkealaatuiseksi, valaistuksi ja viihtyisäksi, mikä edistää sen käyttöä perheiden arjessa ja kannustaa kestävien kulkutapojen omaksumiseen jo varhaisessa iässä. Meluton ja

maisemallisesti miellyttävä ympäristö vahvistaa lasten kokemaa turvallisuuden ja viihtyvyyden tunnetta. Rakentamisen aikaiset häiriöt ovat luonteeltaan tilapäisiä, eikä niiden arvioida aiheuttavan merkittäviä haitallisia vaikutuksia lasten hyvinvointiin.

5.3.12 Vaikutukset ilmastonmuutoksen hillintään

Ilmastovaikutusten arvioinnilla tarkastellaan maankäytön suunnittelun ja rakentamisen vaikutuksia ilmastonmuutoksen hillintään sekä tuetaan kestävän yhdyskuntarakenteen kehittämistä. Oulun ilmastotyötä ohjaavat kaupungin ympäristöohjelma ja sitä tukevat suunnitelmat.

Asemakaavan muutoksen ilmastovaikutukset on arvioitu Planect-ohjelmistolla. Planect on paikakatietopohjainen analyysityökalu, joka vertailee kaavaratkaisua nykytilanteeseen ja arvioi hankkeen ilmastovaikutuksia 50 vuoden tarkastelujaksolla. Arvioinnissa on oletettu, että kaavan mahdollistamat toimenpiteet toteutuvat suunnitellusti.

Laskennan perusteella hankkeen hiilijalanjälki on noin 1 003 t CO₂e 50 vuoden tarkastelujaksolla. Merkittävimmät päästölähteet liittyvät maaperän ja kasvillisuuden muutoksiin (40 %), esirakentamiseen (34 %) sekä infran ja yleisten alueiden rakentamiseen (25 %). Koska asemakaavan muutos koskee pääosin jalankulun ja pyöräilyn yhteyden toteuttamista olemassa olevaan maastokäytävään tukeutuen, rakentamisesta aiheutuvat ilmastovaikutukset ovat kokonaisuutena melko vähäisiä verrattuna laajoihin katu- tai rakennushankkeisiin. Kaavamuutos parantaa kävelyn ja pyöräilyn edellytyksiä ja tukee siten kestävien kulkutapojen käyttöä.

5.3.13 Vaikutukset ilmastonmuutokseen sopeutumiseen

Asemakaavan muutos tukee ilmastonmuutokseen sopeutumista vahvistamalla jalankulun ja pyöräilyn verkostoa sekä tarjoamalla vaihtoehtoisia ja kestäviä liikkumismahdollisuuksia. Rantavyöhykkeelle sijoittuvan reitin suunnittelussa on varauduttava ilmastonmuutoksen vaikutuksiin, kuten lisääntyviin sateisiin, merenpinnan vaihteluihin ja myrskyihin.

Reitti on osa laajempaa jalankulun ja pyöräilyn verkostoa eikä alueen ainoa kulkuyhteys. Tämän vuoksi mahdolliset poikkeukselliset tulvatilanteet tai sääilmiöt eivät merkittävästi heikennä alueen saavutettavuutta, vaikka reitti olisi tilapäisesti poissa käytöstä.

Reitin toteuttaminen pääosin olemassa olevassa maastokäytävässä ja rantapuuston säilyttäminen tukevat ilmastonmuutokseen sopeutumista. Kasvillisuus tarjoaa varjostusta, tasaa tuuliolosuhteita sekä vähentää sään ääri-ilmiöiden vaikutuksia käyttäjille. Lisäksi väylän suunnittelussa on varauduttu mahdolliseen korkeusaseman korottamiseen tulevaisuudessa, mikäli muuttuvat ilmasto-olosuhteet sitä edellyttävät.

5.4 Ympäristön häiriötekijät

Suunnittelualueella todetut happamat sulfaattimaat ja niiden esiintyminen tulee ottaa huomioon alueen tulevissa rakennustöissä. Rakennustoiminta sulfaattimaa-alueella voi aiheuttaa

ympäristöhaittoja, mikäli alueen pohjavedenpinta laskee massanvaihtojen ja muiden kaivutöiden yhteydessä. Happamat sulfaattimaat on huomioitava erityisesti kaivumassojen läjityksessä ja kal-kitustarpeen arvioinnissa. Lisäksi maanalaisten rakenteiden suunnittelussa ja materiaalivalinnoissa on huomioitava happamien sulfaattimaiden aiheuttama korroosioriski.

Kun reitti on valmis, sen varrella ei arvioida olevan merkittäviä ympäristön häiriötekijöitä. Reitti sijoittuu pääosin rantavyöhykkeelle, missä liikenteen aiheuttama melu on vähäistä. Rantareitti kulkee hyvin suoraviivaisesti ja kadun ylityksiä on vain 3 kappaletta rauhallisella Karinkannan pientaloalueella. Alueella ei ole myöskään suuria pölylähteitä tai jatkuvia päästöjä. Valmistues-saan reitti tarjoaa käyttäjille rauhallisen ja luonnonläheisen kulkuväylän, joka on suunniteltu ni-menomaan häiriöttömäksi ja viihtyisäksi.

5.5 Kaavamerkinnot ja määräykset

Asemakaavassa on käytetty Oulun kaupungin asemakaavamerkintöjä. Lisäksi asemakaavaa varten on laadittu määräys happamien sulfaattimaiden, hulevesien sekä vieraslajien käsittelystä.

5.6 Nimistö

Yhdyskuntajaosto on 14.5.2020 § 14 päättänyt, että Meri-Toppilan mukaista nimeä voidaan käyt-töön pohjoisen rantareitin asemakaavassa Toppilan kaupunginosassa. Esittelytekstissä mainitaan, että ”Pateniemen ja Rajakylän kohdalla rantareitin nimenä voidaan jatkaa asemakaavan muutos-alueen pohjoispuolella voimassa olevan asemakaavan mukaista Pateniemen rantareitti – nimeä, koska reitti kulkee pääasiassa Pateniemen kaupunginosassa. ”

6. Asemakaavan toteutus

6.1 Toteutusta ohjaavat ja havainnollistavat suunnitelmat

Yleissuunnitelman pohjalta laaditaan tarkemmat toteutussuunnitelmat.

6.2 Toteuttaminen ja ajoitus

Toteutus on mahdollista kaavan saatua lainvoiman.

6.3 Toteutuksen seuranta

Seuranta toteutetaan osana tavanomaisia rakennusvalvonnan ja liikennesuunnittelun tarkistus- ja luvitusprosesseja.

Oulussa 15. päivänä tammikuuta 2026

Kari Nykänen

kaavoitusjohtaja

Katri Durchman

kaavoitusarkkitehti

Oulussa 27. päivänä elokuuta 2026

Kari Nykänen

kaavoitusjohtaja

Katri Durchman

kaavoitusarkkitehti

Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	Oulu	Täyttämispvm	27.8.2026
Kaavan nimi	Rajakylän kaupunginosan katu-, lähivirkistys- ja vesialueet. Pateniemen kaupunginosan kortteli 18 tontti 8-9 katu-, lähivirkistys- ja vesialueet		
Hyväksymispvm		Ehdotuspvm	27.8.2026
Hyväksyjä		Vireilletulosta ilm. pvm	3.1.2025
Pysyvä kaavatunnus		Kunnan kaavatunnus	564-2461
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	38,9395	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	5,4129
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	33,5266

Ranta-asemakaava	Rantaviivan pituus [km]	
Rakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset
Lomarakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m² ±]
Yhteensä	38,9395	100,00	440	0,00	5,4129	0
A yhteensä	0,2329	0,6	440	0,19	0,0135	0
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	31,2510	80,3	0	0,00	11,9604	0
R yhteensä	0,9066	2,3	0	0,00	0,9066	0
L yhteensä	0,5169	1,3	0	0,00	-3,9891	0
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä	6,0321	15,5	0	0,00	-3,4785	0

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m²]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m² ±]
Yhteensä	0,0000	0,00	0	0,0000	0

Rakennussuojelut	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m²]	[lkm ±]	[k-m² ±]
Yhteensä	0	0	0	0

Alamääräykset tai -merkinnät

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m ² ±]
Yhteensä	38,9395	100,00	440	0,00	5,4129	0
A yhteensä	0,2329	0,6	440	0,19	0,0135	0
AO	0,2329	100,0	440	0,19	0,0135	0
P yhteensä						
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä	31,2510	80,3	0	0,00	11,9604	0
VP	0,0000	0,0			-12,5648	
VL	21,2890	68,1	0	0,00	14,8684	0
VU	0,0000	0,0	0		-0,3052	0
VL-4	9,9620	31,9	0	0,00	9,9620	0
R yhteensä	0,9066	2,3	0	0,00	0,9066	0
RP	0,9066	100,0	0	0,00	0,9066	0
L yhteensä	0,5169	1,3	0	0,00	-3,9891	0
LV	0,0000	0,0	0		-4,0138	0
LP	0,0710	13,7	0	0,00	0,0710	0
LPA	0,0000	0,0	0		-0,0463	0
Kadut	0,4459	86,3	0	0,00	0,0000	0
E yhteensä						
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä	6,0321	15,5	0	0,00	-3,4785	0
W	6,0321	100,0	0	0,00	-3,4785	0

Päivitetty 27.8.2026

Pateniemen rantareitti

Asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Rajakylän ja Pateniemen kaupunginosissa, on tullut vireille asemakaavan muutos. Tavoitteena on osoittaa aluevaraus kävelyn ja pyöräilyn reitille Rajahaudantien ja Pateniemenrannan välillä. Pateniemen rantareitti on osa laajempaa suunnitelmaa, Pohjoista rantareittiä, joka on osa Oulun keskustasta Virpiniemeen suunniteltua pyöräily- ja virkistysreittiä. Asemakaavan on tarkoitus valmistua alku syksyllä 2026.

Alueelle suunnitellaan ns. Pateniemen rantareittiä välillä Rajahaudantie ja Pateniemenranta.

Asemakaavan muutosalueelle suunnitellaan kävelyn ja pyöräilyn reitti.

Kaavassa osoitetaan reitin ympärillä oleva lähivirkistysalue sekä Lastutien varressa oleva pientalotontti.

Katkoviivalla on osoitettu alue, jonka kiinteistön omistajille lähetetään OAS kirjeitse.

Kuva 1 Kartalle on rajattu alue, jolle suunnitellaan asemakaavan muuttamista.

Suunnittelun alkuvaiheessa on tehty osallistumis- ja arviointisuunnitelma, jossa kerrotaan kaavahankkeesta, siihen liittyvistä vaikutusten arvioinneista ja vuorovaikutuksesta.

Kiinteistöjen isännöitsijöiden tulee tiedottaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta asukkaille ja toimitilojen haltijoille. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta on mahdollista esittää mielipiteitä nähtävilläoloaikana. Ohje palautteen antoon on sivulla 4.

Kaavaa koskevat aineistot ovat esillä verkkosivulla:

<https://www.ouka.fi/suunnitelmat-ja-kaavahankkeet>

Hankkeeseen liittyvät kartat ja selostukset löytyvät kaavatunnuksella 564-2461

Kuulutukset valmisteluaineiston ja kaavaehdotuksen nähtäville asettamisista sekä kaavan voimaantulosta julkaistaan kaupungin verkkosivuilla osoitteessa www.ouka.fi/kuulutukset.

Suunnittelualue ja kaavamuutoksen tavoitteet

Suunnittelualue sijaitsee meren rannan suuntaisena sijoittuen eteläosaltaan Rajahaudantien ja pohjoisessa Pateniemen uimarannan väliselle alueelle. Pateniemen rantareitti on n. 2,3 km pitkä kävelyn ja pyöräilyn reitti, joka on osa n. 20 km pitkää Pohjoista rantareittiä, joka lähtee Oulun keskustasta ja päättyy Virpiniemeen.

Tavoitteena on muuttaa asemakaavaa yhdyskuntalautakunnan 20.8.2019 hyväksymän Pohjoisen rantareitin yleissuunnitelman mukaisesti. Uudesta kevyen liikenteen yhteydestä tavoitellaan selkeää, nopeaa, turvallista, viihtyisää, maisemallisesti kaunista, melutonta, liikkumiseen kannustavaa sekä miellyttävää vapaa-ajan ja työmatkojen kävelyn- ja pyöräilyn väylää. Reitin asemakaavojen vaiheittainen toteuttaminen mahdollistaa myös toteutuksen vaiheistamisen.

Vaikutusten arviointi

Kaavan valmistelun yhteydessä arvioidaan vaikutukset, joita kaavan toteuttaminen voi aiheuttaa kaavan muutosalueella ja sen lähiympäristössä. Arvioitavana on mm. kaupunkikuvaan ja rakennettuun ympäristöön, luontoon, luonnonympäristöön, maisemaan, asumiseen, liikenteen turvallisuuteen sekä hulevesien hallintaan kohdistuvat vaikutukset. Suunnittelualueelle laaditaan liikenteellinen selvitys, maaperäselvitys, luontoselvitys, hulevesiselvitys ja -suunnitelma sekä tarvittaessa muita selvityksiä. Vaikutusten arvioinnin tekee kaavoittaja yhteistyössä eri asiantuntijoiden kanssa. Arviot vaikutuksista liitetään asemakaavan selostukseen.

Suunnittelun lähtökohdat

Suunnittelualue on pääosin Oulun kaupungin omistuksessa. Alueella on vähän myös yksityistä maanomistusta Oulun kaupungin maanomistuksen lisäksi.

Muutosalue on pääosin puisto- ja lähivirkistysaluetta. Asemakaavan muutosalueena on Rajakylän ja Pateniemen kaupunginosissa puisto – ja VU, LPA, VP, LV, W -alueet sekä yksi omakotitalotontti. Alueella sijaitsee Rajahaudan ja Pateniemen uimarannat pysäköintialueineen. Alueen suunnittelussa hyödynnetään olemassa olevia väyliä sekä maastokäytävää, joka on muodostunut rakennetusta siirtoviemäristä.

Taustalla vaikuttavat kaavat ja suunnitelmat

Oulun kaupunkistrategia 2030 mukaan kaupungin tavoitteena on mm. tukea kestäväällä kaupunkirakenteella kävelyä, pyöräliikennettä ja joukkoliikenteen käyttöä arjen matkoilla.

Toimenpiteenä on mm. edistää luonnon, viheralueiden ja -reitistöjen houkuttelevuutta ja saavutettavuutta.

Uuden Oulun yleiskaava

Kevyen liikenteen rantareitti on esitetty Uuden Oulun yleiskaavassa. Kaavakartassa 1 merenrannan suuntaisesti on merkitty vihreällä katkoviiva nuolella tärkeä viheryhteys, jonne sijoittuvat tärkeimmät virkistysyhteydet. Myös siirtoviemärin linja (j) on merkitty rannan suuntaisesti.

Kaavakartassa 2 on rannansuuntainen kevyen liikenteen reitti merkitty harmailla pampuloilla, joka kulkee merenrannan virkistysalueiden (V), Kuivasojan varren luonnonmukaisena säilytettävien virkistysalueen (V/s) ja Karinkannan pientalovaltaisten asuintoimialueiden (AP) läpi.

Kummallakin kartalla suunnittelualueen eteläosan välittömässä läheisyyteen on merkitty Rajahaudan venesatama ja veneväylä sekä sen länsipuolelle Natura 2000-verkostoon kuuluva Letonniemen luonnonsuojelualue (SL).

Alueella on voimassa seitsemän asemakaavaa, vuosilta 1973-2016. Suunnittelualue alkaa pohjoisosassa voimassa olevan Pateniemenrannan kaavan 564-2216 (kv. 13.6.2016) lähivirkistysalueelta (VL), tämän jälkeen voimassa on kaava 564-651 (min vahv. 29.11.1973), johon on merkitty suuri venevalkama-alue (LV), pohjois-eteläsuunnassa kulkee voimansiirtoalue (Vs) ja puistoalueita (P) ja kaava-alueen länsiosassa on vesialuetta (W). Karinkannan pohjoisosassa ennen Hämäläntietä kaava-alue kulkee asemakaavan 564-1669 (kv. 17.12.2001) läpi, jossa on lähivirkistysalueita (VL), Urheilu- ja virkistyspalvelujen alue (VU), autopaikkojen korttelialue (LPA) sekä merkintä sähkölinjaa varten varatulle alueen osalle. Karinkannan Hämälänpuistossa on kaava 564-1375 (min vahv. 9.8.1991), jossa on merkinnät puisto (VP), sekä sähkölinjaa varten varattu osa. Lastutiellä on voimassa kaava 564-803 (min vahv. 6.11.1977), jossa kaavamuutosalueella puiston P ja voimansiirtoalueen (Vs) lisäksi on omakotirakennusten korttelialueen (AO) kaksi tonttia, joille kumpaankin saa rakentaa 1-2 kerrosta 220kem.

Kuivasojan jälkeen on voimassa kaava 564-660 (min vahv. 20.3.1974), jossa kaava-alue kulkee puistossa (P) voimansiirtoalue (Vs) merkintää pitkin. Kaava-alue päättyy Rajahaudantiehen.

Suunnittelua ohjaavat myös VISU -suunnitelma (Viherrakenneselvitys ja -yleissuunnitelma on laadittu selvitykseksi liittyen Oulun keskeisen kaupunkialueen yleiskaavaan. Selvitys on laadittu 2024-2025.) sekä alueelle laadittu ”Pohjoinen rantareitti välillä Oulun keskusta – Virpiniemi, YLEISSUUNNITELMA 15.4.2019”.

Yleissuunnitelman asiakirjat löytyvät Oulun kaupungin verkkosivulta: <https://www.ouka.fi/suunnitelmat-ja-hankkeet/pohjoinen-rantareitti>

Vuorovaikutus

Kaavatyön eteneminen ja vuorovaikutusmahdollisuudet työn eri vaiheissa on kuvattu tämän osallistumis- ja arviointisuunnitelman sivulla 5.

Oulun kaupungin sähköinen ilmoitustaulu on osoitteessa www.ouka.fi/kuulutukset. Kaavatyötä koskeva aineisto on esillä kaupungin verkkosivulla: <https://www.ouka.fi/suunnitelmat-ja-kaavahankkeet>. Kuulutukset julkaistaan kaupungin verkkosivulla: www.ouka.fi/kuulutukset. Tarvittaessa lisätietoja saa kaavatyön yhteyshenkilöiltä, joiden yhteystiedot on kerrottu tämän sivun alalaidassa.

Kirjalliset mielipiteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ja asemakaavan valmisteluaineistosta sekä kirjalliset muistutukset asemakaavaehdotuksesta toimitetaan postitse osoitteeseen: Kirjaamo, PL 71, 90015 Oulun kaupunki (käyntiosoite: Kansankatu 55 A) tai sähköpostitse osoitteeseen: kirjaamo@ouka.fi. Palautteessa on mainittava tämän kaavatyön diaarinumero: OUKA/1423/2020.

Osalliset

Alueidenkäyttölain 62 § mukaan kaavan osallisia ovat alueen maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, sekä viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään. Osallisia ovat myös kaavan vaikutusalueen maanomistajat. Osallisilla on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavoituksen vaikutuksia ja lausua kirjallisesti tai suullisesti mielipiteensä asiasta. Viranomaisten ja yhteisöjen osalta osallisia tässä hankkeessa ovat mm. seuraavat tahot:

- Oulun seudun ympäristötoimi
- Lupa- ja valvontavirasto
- Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos
- Oulun kaupungin esteettömyysvaliokunta
- DNA Oyj
- Elisa Oyj
- Telia Finland Oyj
- Fingrid Oyj
- Suomen Yhteisverkko Oy
- Yhdyskuntasuunnittelun seura ry
- Oulun Museo- ja tiedekeskus
- Oulun Vesi
- Oulun Energia
- Telia Towers Finland Oy
- Digita Oy
- Oulun polkupyöräilijät ry
- BusinessOulu
- Oulun seurakuntayhtymä
- Suomen luonnonsuojeluliitto, Pohjois-Pohjanmaan piiri
- Suomen luonnonsuojeluliiton Oulun yhdistys ry
- Pohjois-Pohjanmaan lintutieteellinen yhdistys (PPLY)
- Rajakyläyhdistys ry -asukasyhdistys
- PoVa, Pohojosen Vaikuttajat – lasten ja nuorten osallisuusryhmä
- Rakennusteollisuus RT
- Oulun kauppakamarin rakennusalan valiokunta
- Pateniemen Polunpolkijat ry
- Pateniemi-seura
- Oulun jalankulkijat ry
- Oulun yrittäjät
- Pohjois-Pohjanmaan yrittäjät
- Lapin Elinvoimakeskus

Kaavatyön vaiheet ja osallistumismahdollisuudet

Vireilletulo

Kaavan muuttaminen on tullut vireille Oulun kaupungin aloitteesta helmikuussa 2020.

Käynnistysvaihe (osallistumis- ja arviointisuunnitelma)

Kaavan laatiminen on käynnistetty lähtökohtien selvittämisellä ja osallistumis- ja arviointisuunnitelman laatimisella. Osallistumis- ja arviointisuunnitelma pidetään nähtävillä neljän viikon ajan. Työn käynnistymisestä, nähtävilläolosta ja mahdollisuudesta mielipiteen esittämiseen tiedotetaan kaupungin verkkosivulla, lehti-ilmoituksella Kalevassa ja kirjeillä. Viranomaisia ja yhteisöjä tiedotetaan sähköpostitse.

Osallisilla on mahdollisuus antaa kirjallinen mielipiteensä nähtävilläoloaikana.

Valmisteluvaihe (kaavaluonnos)

Suunnittelutyö etenee kaavaluonnoksen laatimiseen, jossa käynnistysvaiheessa saatu palaute otetaan mahdollisuuksien mukaan huomioon. Kaavaluonnos valmistellaan kaavamuutoksen konsulttien laatimien selvitysten ja suunnitelmien pohjalta.

Tavoitteena on, että kaavamuutoksen valmisteluaineisto (kaavaluonnos) pidetään nähtävillä neljän viikon ajan alkuvuonna 2026. Nähtävilläolosta ja mahdollisuudesta mielipiteen esittämiseen tiedotetaan kaupungin verkkosivulla ja lehti-ilmoituksella Kalevassa. Tieto nähtävilläolosta toimitetaan sähköpostilla tai kirjeenä niille, jotka ovat jättäneet mielipiteensä käynnistysvaiheessa. Viranomaisia ja yhteisöjä tiedotetaan sähköpostitse.

Kaavatyötä koskeva tiedotus- ja keskustelutilaisuus järjestetään kaavaluonnoksen nähtävilläoloaikana. Osallisilla on mahdollisuus antaa kirjallinen mielipiteensä nähtävilläoloaikana.

Ehdotusvaihe (kaavaehdotus)

Suunnittelutyö etenee kaavaehdotuksen laatimiseen, jossa valmisteluvaiheessa saatu palaute otetaan mahdollisuuksien mukaan huomioon.

Tavoitteena on, että kaavaehdotus asetetaan nähtäville 30 päivän ajaksi syksyllä 2026. Nähtävilläolosta ja mahdollisuudesta muistutuksen esittämiseen tiedotetaan kaupungin verkkosivulla ja lehti-ilmoituksella Kalevassa. Tieto nähtävilläolosta toimitetaan sähköpostilla tai kirjeenä niille, jotka ovat jättäneet mielipiteensä valmisteluvaiheessa. Lisäksi nähtävilläolosta tiedotetaan kirjeillä niitä kaavamuutosalueen maanomistajia ja -haltijoita, joiden kotikunta ei ole Oulu. Viranomaisia ja yhteisöjä tiedotetaan sähköpostitse.

Osallisilla on mahdollisuus antaa kirjallinen muistutuksensa nähtävilläoloaikana.

Hyväksymisvaihe

Asemakaava viimeistellään, ja siinä otetaan mahdollisuuksien mukaan huomioon ehdotusvaiheessa saatu palaute.

Tavoitteena on, että asemakaavan muutos hyväksytään kaupunginvaltuustossa loppuvuodesta 2026. Asemakaavan hyväksymisestä lähetetään tieto niille, jotka ovat sitä kirjallisesti pyytäneet kaavaehdotuksen nähtävilläoloaikana (maankäyttö- ja rakennusasetus 94 §). Hyväksymistä

koskevasta päätöksestä voi valittaa hallinto-oikeuteen (alueidenkäyttölaki 191 § ja kuntalaki 137 §). Hallinto-oikeuden päätöksestä voi valittaa, mikäli korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Asemakaavan voimaantulosta kuulutetaan kaupungin verkkosivulla valitusajan päätyttyä.

Lisätietoja suunnittelijoilta:

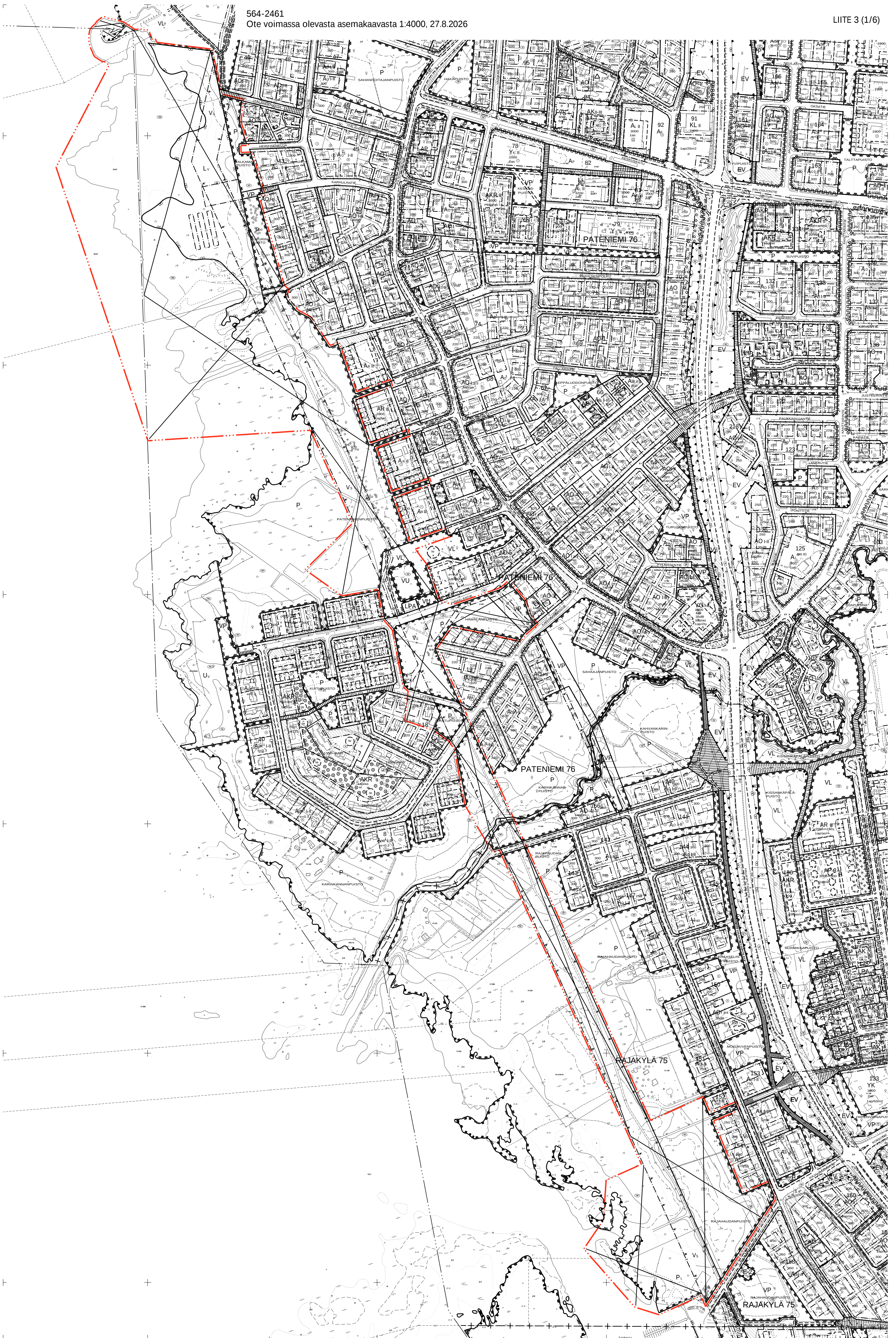
Yhdyskunta- ja ympäristöpalvelut, kaavoitus

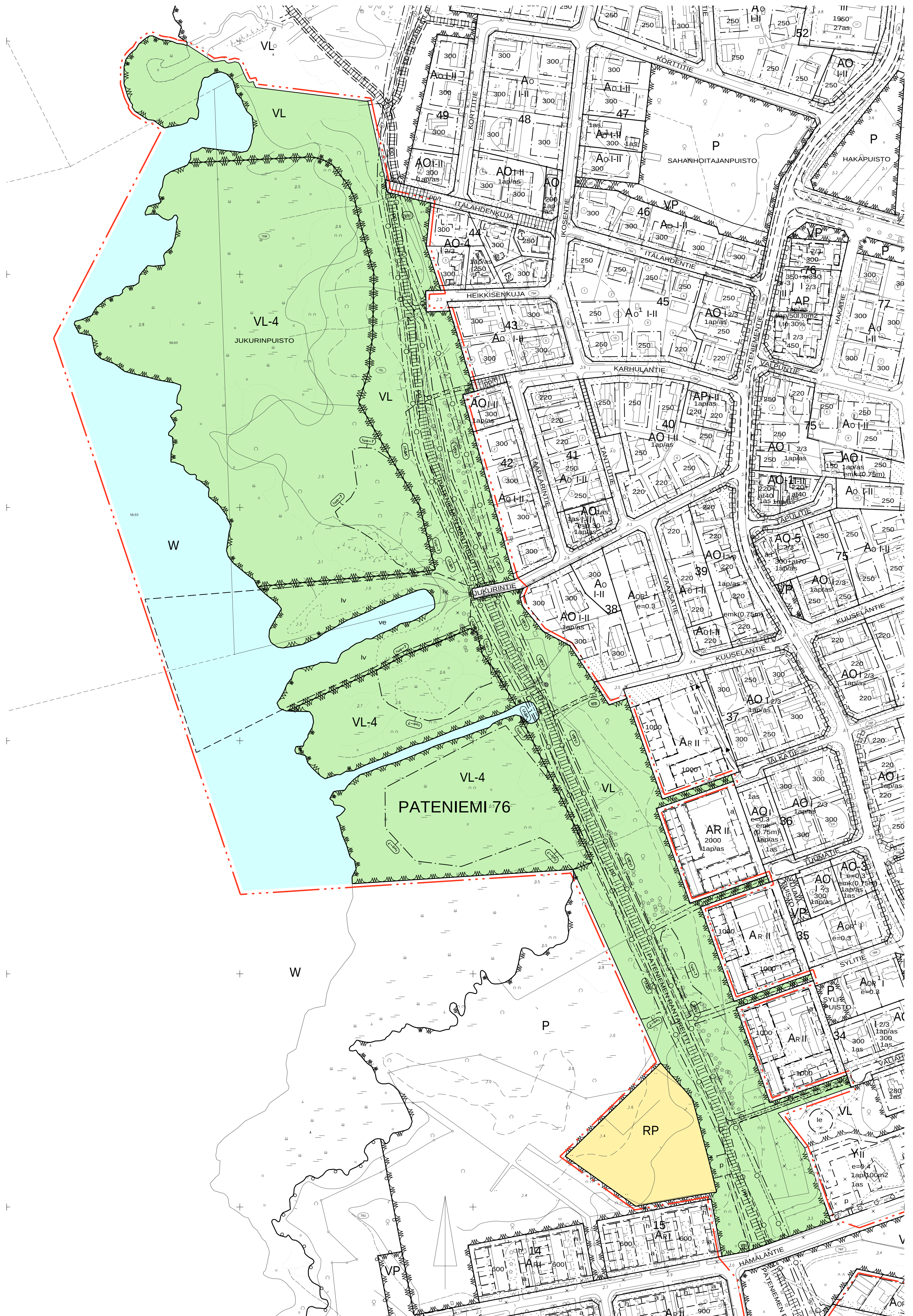
Kaavoitusarkkitehti Katri Durchman, puh. 040 187 6563

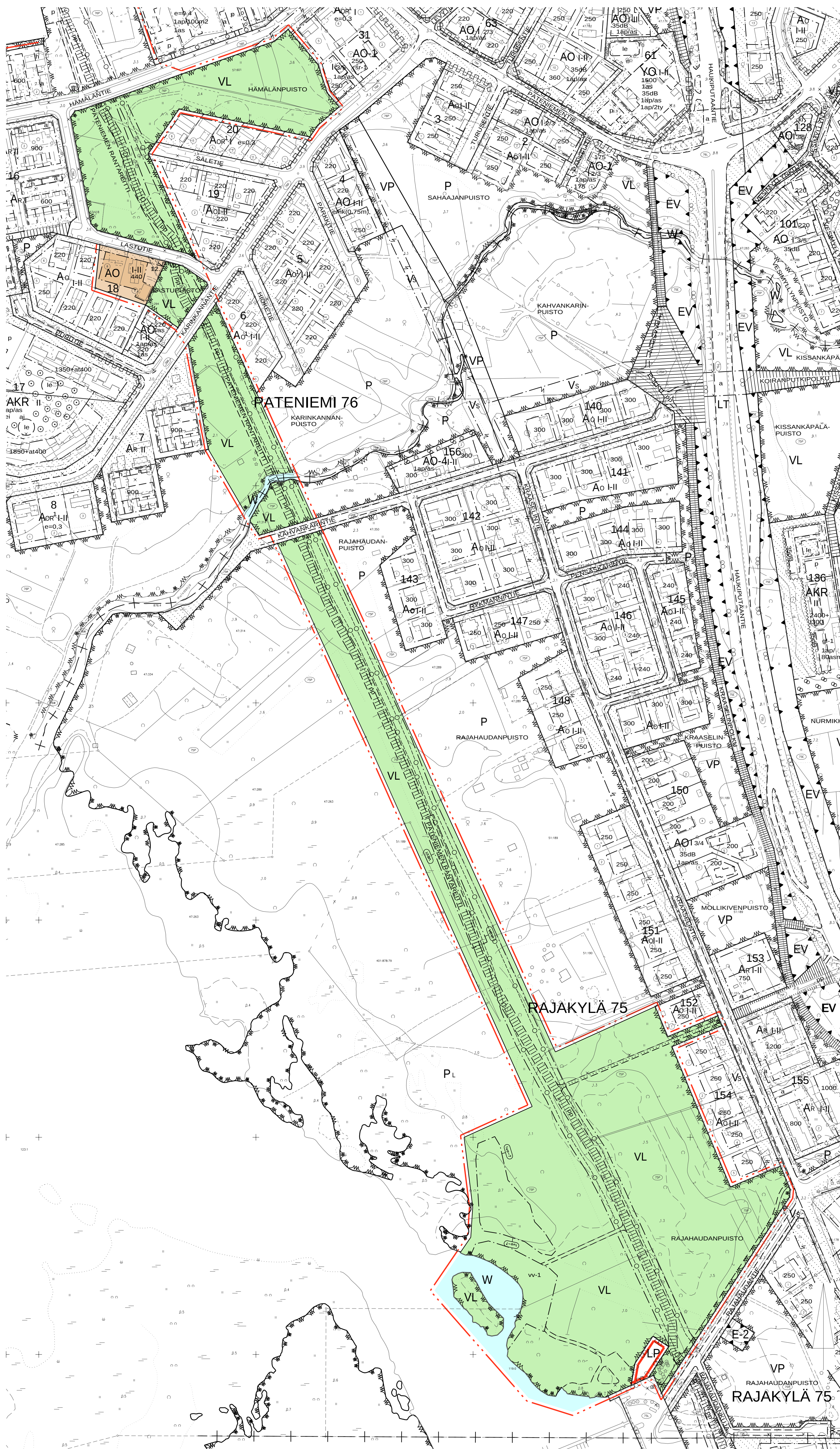
Kaavoitusassistentti Outi Colliander, puh. 040 664 2838

Kaavoituksen käyntiosoite: Ympäristötalo, Solistinkatu 2, 90140 Oulu

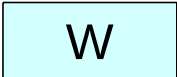
Sähköpostit ovat muodossa etunimi.sukunimi(at)ouka.fi

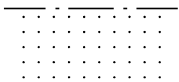
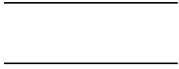
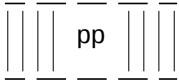
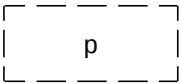
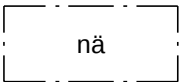
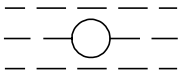
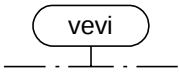
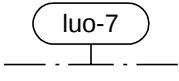
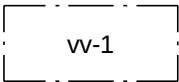
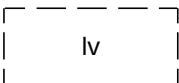
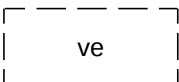

Asemakaavamerkinnot ja -määräykset, 27.8.2026

5		Erillispientalojen korttelialue.
34		Lähivirkistysalue.
34-4		Lähivirkistysalue. Alueella on ympäristö- ja maisema-arvoja, jotka tulee ottaa huomioon alueen tarkemmassa suunnittelussa, toteutuksessa ja hoitamisessa.
44		Siirtolapuutarha-/palstaviljelyalue.
52		Yleinen pysäköintialue.
81		Vesialue.
82		3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.
82-1		3 m sen asemakaava-alueen ulkopuolella oleva viiva, jonka sisäpuolelta asemakaavamerkinnot ja -määräykset poistetaan.
83-1		Kaupunginosan raja.
84		Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.
85-1		Eri asemakaavamääräysten alaisten alueenosien välinen raja.
86-1		Ohjeellinen eri asemakaavamääräysten alaisten alueenosien välinen raja.
91-1	75	Kaupunginosan numero, joka ei vahvistu.
92-2	RAJA	Kaupunginosan nimi, joka ei vahvistu.
93	18	Korttelin numero.
95	LASTUTIE	Kadun, tien, katuaukion, torin, puiston tai muun yleisen alueen nimi.
95-101	PATENIEMEN	Ohjeellisen osa-alueen nimi.
96	440	Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.

100		Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.
113		Rakennusala.
113-101		Ohjeellinen rakennusala.
134		Istutettava alueen osa.
136		Katu.
140-101		Ohjeellinen yleiselle jalankululle ja polkupyöräilylle varattu alueen osa.
150-101		Ohjeellinen yleiselle jalankululle varattu alueen osa.
151-101		Ohjeellinen pysäköimispaikka.
153-1		Näkemäalue.
154-103		Ohjeellinen maanalaista johtoa varten varattu alueen osa.
174-2		Muuntaja.
175-9		Merkintä, jonka osoittamalla alueella rakenteet on toteutettava niin, etteivät ne estä veden virtausta.
189-8		Luonnonsuojelulain mukainen viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikka, jonka hävittäminen tai heikentäminen on kielletty.
190-38		Uimaranta-alue. Alueen osa, jolle saa toteuttaa uimarannan ja virkistäytymistä varten tarkoitettuja vähäisiä rakennelmia.
190-123		Ohjeellinen veneiden säilytykseen varattu alueen osa.
190-124		Ohjeellinen vesialueen osa, jolle saadaan rakentaa venevalkamaan liittyviä laitteita.

300-36

Happamat sulfaattimaat

Suunnittelualueella todetut happamat sulfaattimaat ja niiden esiintyminen tulee ottaa huomioon alueen tulevissa rakennustoissa. Rakennustoiminta sulfaattimaa-alueella voi aiheuttaa ympäristöhaittoja, mikäli alueen pohjavedenpinta laskee massanvaihtojen ja muiden kaivutöiden yhteydessä. Happamat sulfaattimaat on huomioitava erityisesti kaivumassojen läjityksessä ja kalkitustarpeen arvioinnissa. Lisäksi maanalaisten rakenteiden suunnittelussa ja materiaalivalinnoissa on huomioitava happamien sulfaattimaiden aiheuttama korroosioriski.

Hulevedet

Pysäköintialueiden hulevedet on käsiteltävä laadullisesti ennen niiden johtamista mereen. Työmaa-aikaiset vedet tulee käsitellä Oulun kaupungin "Työmaavesiohjeen" mukaisesti puhdistettavissa rakenteissa ennen hulevesiverkostoon johtamista.

Vieraslajit

Alueelle ei saa tuoda maa-aineksia, jotka sisältävät haitallisten vieraskasvilajien siemeniä tai kasvin osia. Rakentamisen yhteydessä syntyvät haitallisia vieraskasveja sisältävät maa-ainekset on käsiteltävä asianmukaisesti.

Reitin varustus ja valaistus

Rantareitti valaistetaan koko matkalta. Valaistussuunnittelussa kiinnitetään erityistä huomiota muun muassa valaistuksen voimakkuuteen ja värilämpötilaan sekä valaistuksen säädettävyyteen vuorokauden- ja vuodenaikojen mukaan. Tavoitteena on toteuttaa valaistus, joka soveltuu luontevasti ympäristöönsä ja aiheuttaa mahdollisimman vähän haittavaikutuksia.

Ekologiset yhteydet

Alueella on turvattava Kuivasojan varren sekä merenrannan ekologisten viheryhteyksien jatkuvuus. Yhteyksien jatkuvuus, riittävä leveys ja luonnonympäristön monimuotoisuus on varmistettava siten, että ne toimivat sekä ekologisina käytävinä että virkistysyhteyksinä.

Pysäköinti

Jukurinrannan ohjeellisella lv-alueella sallitaan pysäköinti. Pysäköintijärjestelyjen suunnittelussa ja toteutuksessa tulee ottaa huomioon alueen ympäristöarvot sekä hulevesien asianmukainen käsittely siten, ettei toiminnasta aiheudu haitallisia vaikutuksia ympäristöön.

TONTTIJAKOMERKINNÄT:

12.

Sitovan tonttijaon mukainen tontti.

Vuorovaikutusraportti

564-2461 Pateniemen rantareitti

27.8.2026

LIITE 4

Asemakaavan valmisteluvaiheessa saadut palautteet ja niihin laaditut vastineet

Kaavatunnus: 564-2461

Diaarinumero: OUKA/1423/2020

Pateniemen kaupunginosan puisto- ja katualueita, korttelia 18 sekä Rajakylän kaupunginosan puisto- ja katualueita koskeva asemakaava pohjoinen rantareitti Rajakylä – Pateniemenranta välille.

Työnimi: Pateniemen rantareitti

- Kaavaluonnos 15.1.2026. Kaavaluonnos nähtävillä 10.2. - 12.3.2026 (Yhdltk. 27.1.2026 § 20)

Sisällysluettelo

Valmisteluaineistosta saatu palaute	4
Lausunto 1, Oulun Museo- ja tiedekeskus	4
Kaavoituksen vastine	5
Lausunto 2, Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos	5
Kaavoituksen vastine	5
Lausunto 3, Lupa- ja valvontavirasto	5
Kaavoituksen vastine	8
Lausunto 4, Lapin elinvoimakeskus	8
Kaavoituksen vastine	9
Mielipide 1	9
Kaavoituksen vastine	10
Mielipide 2	10
Kaavoituksen vastine	11
Mielipide 3	11
Kaavoituksen vastine	11
Mielipide 4	12
Kaavoituksen vastine	12
Mielipide 5	12
Kaavoituksen vastine	14
Mielipide 6	14
Kaavoituksen vastine	25
Mielipide 7	26
Kaavoituksen vastine	26
Mielipide 8	26
Kaavoituksen vastine	28

Valmisteluaineistosta saatu palaute

Kaavaluonnos oli nähtävillä 10.2. - 12.3.2026. Nähtävillä olo aikana jätettiin kaksi lausuntoa sekä kahdeksan mielipidettä. Fingridin Maankäyttö- ja ympäristöyksikkö tiedotti, ettei jätä lausuntoa. Lisäksi Lupa- ja valvontavirasto pyysi jatkoaikaa 1.4.2026 asti lausunnon antamiselle. Lupa- ja valvontaviraston ohjeistamana Oulun kaupunki pyysi Lapin elinvoimakeskukselta lausunnon hulevesien hallintaan, tulvakorkeuksiin ja alimpiin rakentamiskorkeuksiin liittyen. Lausunnon toimittamiselle asetettiin määräajaksi 30.4.2026, johon mennessä lausunto saapui.

Lausunto 1, Oulun Museo- ja tiedekeskus

OULU Rajakylä ja Pateniemi, Pateniemen rantareitti, asemakaavan muutos, luonnos - arkeologia Oulun kaupungilla on tullut nähtäville asiakohdassa mainitun asemakaavan muutosluonnos (kaavatunnus 564-2461). Kaavamuutoksen tavoitteena osoittaa aluevaraus kävelyn ja pyöräilyn reitille. Kyseessä on osa Oulun keskustasta Virpiniemeen ulottuvaa Pohjoista rantareittiä. Tämä museolain (314/2029) mukaisena Pohjois-Pohjanmaan alueellisena vastuumuseona toimivan Oulun museo- ja tiedekeskuksen lausunto koskee arkeologista kulttuuriperintöä.

Suunnittelualue (pituus noin 2,4 km) sijaitsee Rajahaudantien ja Pateniemenrannan välillä Oulun keskustasta lähimmillään noin 6 km kilometriä pohjoiseen. Alue on pääosin rakentamatonta alavaa merenrantaa.

Museo- ja tiedekeskus on lausunut arkeologisen kulttuuriperinnön osalta 28.1.2025. Museo totesi, että suunnittelualueelta ei tunneta muinaismuistolain (295/1963) tarkoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä eikä alueella ole syytä edellyttää tehtävän arkeologisia selvityksiä, joten muinaisjäännöstilanteen toteamiseksi riittää viittaus muinaisjäännösrekisteriin.

Kaavaselostuksen luvun 3 *Lähtökohdat* kohdassa 3.1 *Selvitys suunnittelualueen oloista* on esitetty alueen yleiskuvaus sekä tarkemmat kuvaukset alueen nykytilasta tarkastellen luonnonympäristöä, rakennettua ympäristöä, liikennettä, maanomistusta ja kulttuuriympäristöä. Kulttuuriympäristöä kuvataan museo- ja tiedekeskusta mukaillen kohdassa 3.1.6 todeten muun muassa suoraan museon lausuntoa siteeraten *muinaisjäännöstilanteen toteamiseksi riittää viittaus Museoviraston muinaisjäännösrekisteriin*. Varsinaista viittausta rekisteriin ei kuitenkaan ole tehty. Aiemmassa lausunnossa mainittu löytöpaikka on ollut tiedossa jo ennen hanketta, joten se sen ei voida sanoa tuleen tietoon sittemmin. Löytö on luontevaa mainita arkeologista kulttuuriperintöä koskevassa lausunnossa, vaikka sillä ei olekaan vaikutusta kaavassa esitettyyn maankäyttöön ja vaikka sitä edellytetä kaavaan merkittäväksi tai muuten huomioon otettavaksi.

Kaavasta sinänsä ei ole huomauttamista arkeologisen kulttuuriperinnön eikä rakennetun kulttuuriympäristön (kommentti 5.2.2026) osalta Museo- ja tiedekeskus esittää kaavaselostuksessa kohdan 3.1.6 muotoilua ja tiivistämistä seuraavasti:

27.8.2026

LIITE 4

Suunnittelualueelta ei tunneta rakennetun kulttuuriperinnön kohteita eikä muinaismuistolain (295/1963) tarkoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä (Muinaisjäännösrekisteri pp.kk.vvvv).

Kaavoituksen vastine

Lausunto ei anna aihetta muuttaa asemakaavaa. Kaavaselostuksen kohdan 3.1.6 muotoilu ja tiivistäminen on korjattu esitetyllä tavalla.

Lausunto 2, Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos

Rajakylä ja Pateniemi, Pateniemen rantareitti, asemakaavaluonnos

Asemakaavan muutos koskee Pateniemen ja Rajakylän kaupunginosien välille suunniteltavaa jalankulun ja pyöräilyn väylää Rajahaudantielta Pateniemen uimarannalle. Reitin pituus on noin 2,3 km. Reitti on osa Uuden Oulun yleiskaavan mukaista pohjoista rantareittiä, joka lähtee Oulun keskustasta ja päättyy Virpiniemeen. Uudesta jalankulun ja pyöräilyn yhteydestä tavoitellaan selkeää, nopeaa, turvallista, korkealuokkaista, viihtyisää, maisemallisesti kaunista, melutonta, liikkumiseen kannustavaa sekä miellyttävää vapaa-ajan ja työmatkojen jalankulun ja pyöräilyn väylää.

Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos on tutustunut esillä olevaan asemakaavaluonnoksen aineistoihin, joista ei ole huomautettavaa.

Kaavoituksen vastine

Lausunto ei anna aihetta muuttaa asemakaavaa.

Lausunto 3, Lupa- ja valvontavirasto

Lausunto asemakaavan muutoksen valmisteluaineistosta, Pateniemi ja Rajakylä, Pateniemen rantareitti, 564-2461, Oulu

Kaavamenettely

Oulun kaupunki on toimittanut Lupa- ja valvontavirastolle kaavakuulutuksen Pateniemen rantareitin asemakaavamuutoksen valmisteluaineistosta. LVV on saanut jatkoaikaa lausunnot 1.4.2026 saakka. Mm. hulevesien määrällisissä asioissa ja tulvakysymyksissä / alimpien rakentamiskorkeuksien määrittelyssä vastuullinen viranomainen on Lapin elinvoimakeskus, joka tulee lisätä kaavan osallisiin ja pyytää heiltä lausunto.

Yleistä luontoselvityksistä

Luontoselvitysten selvitysalueet eivät ole kattaneet koko kaava-aluetta (Ramboll 2021 ja Ramboll 2025). Kaava-alueen pohjoisosassa kaava-alue ulottuu rantaan asti, mutta selvitysalue ei. Kaavaselostuksen mukaan täydentävät, koko kaava-alueen kattavat luontoselvitykset on laadittu vuonna 2025, mutta niiden raportit eivät ole valmistuneet. LVV ei pysty ottamaan kantaa kaava-alueen luontoselvitysten ja kaavan vaikutusten arvioinnin riittävyyteen ennen kuin luontoselvitysten raportit on liitetty kaava-aineistoihin.

27.8.2026

LIITE 4

Kaavaselostuksessa on todettu, että kaava-alue toimii ekologisen yhteytenä. LVV suosittelee ekologisen yhteyden osoittamista asemakaavassa informatiivisella merkinnällä.

Luontoselvityksissä alueelta on havaittu useita haitallisia vieraslajeja. Vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta annetun lain (1709/2015) mukaan vastuu vieraslajien torjunnasta kuuluu kiinteistön omistajalle. LVV suosittelee kaavan mukaisen maankäytön toteuttamista siten, että vieraslajien leviäminen estetään esimerkiksi käsittelemällä vieraslajiperäiset maamassat asianmukaisesti. Vieraslajien huomioimisesta olisi hyvä antaa yleinen, informatiivinen kaavamääräys.

Viitasammakko

Kaikkia viitasammakkoselvityksissä havaittuja viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikkoja ei ole merkitty luo-merkinnällä. Puutteet koskevat etenkin alueen eteläosissa Rajahaudan uimarannan läheisyydessä olevia lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Lisäksi luontoselvityksessä (Ramboll 2021) tai kaavaluonnoksessa ei ole perusteltu, miksi veneväylällä ei ole tunnistettu viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikkaa, vaikka väylän etelärannalla on havaittu soidintava viitasammakko. LVV toteaa, että kaikki viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikat on merkittävä kaavamerkinnöillä (luo ja vevi), jolla estetään luonnonsuojelulain 78 §:n vastainen lisääntymis- ja levähdyspaikkojen heikkeneminen.

Viitasammakkoselvityksestä ei käy ilmi, onko kaava-alueella viitasammakolle soveltuvia alueita, joissa viitasammakkoja ei ensimmäisellä kuuntelukerralla havaittu. Jotta viitasammakon esiintymisestä saataisiin riittävä varmuus, tulee tällaisilla kohteilla tehdä toinen kuuntelukerta (Nieminen & Ahola 2017). Selvityksestä ei käy ilmi, onko toista kuuntelukertaa tehty.

Viitasammakkoon kohdistuvia vaikutuksia on arvioitu kaavaselostuksessa vain yleistasolla osana muuta eläimistöä. Arvioinnissa ei ole otettu huomioon lisääntymis- ja levähdyspaikkojen laatuun, kuten kuivumiseen, liittyviä vaikutuksia. Kaavan vaikutusten arvioinnissa tulee kuvata tarkemmin viitasammakkoon ja viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikkoihin kohdistuvat vaikutukset.

Luontotyytit

Luontotyyppisiin kohdistuvia vaikutuksia ei ole arvioitu riittävän yksityiskohtaisesti kaavan vaikutusten arvioinnissa. Vaikutusten arvioinnissa tulee kuvata muun muassa, aiheutuuko kaavan mukaisesta maankäytöstä muutoksia luontotyyppien pinta-aloihin, laatuun tai kytkeytyneisyyteen.

Luontotyyppiselvityksessä kaava-alueelta on tunnistettu merenrantaniittyjä. Luontoselvityksissä tai kaavaselostuksessa ei kuitenkaan ole perusteltu, miksi kohteet eivät ole luonnonsuojelulain 64 §:n mukaisia suojeltuja luontotyyppisiä. LVV toteaa, että luontoselvityksissä on perusteltava, ovatko kaava-alueen merenrantaniityt luonnonsuojelulain 64 §:n mukaisia suojeltuja luontotyyppisiä.

Luontoselvitysten perusteella kaava-alueen rannat ja erityisesti merenrantaniityt ovat luonnon monimuotoisuuden kannalta tärkeitä. Osa rantaniityistä on myös sisällytetty valtakunnalliseen Helmi-ohjelmaan, jossa valtio tukee alueiden hoitoa niiden ominaispiirteiden säilyttämiseksi. LVV suosittelee varaamaan nämä alueet kaavassa selkeästi luonnon monimuotoisuuden vaalimiseen

27.8.2026

LIITE 4

eikä virkistykseen. LVV suosittelee ranta-alueiden merkitsemistä kaavamerkinnällä, joka turvaa niiden ominaispiirteiden säilymisen.

Kaava-alueelta on tunnistettu useita uhanalaisia luontotyypppejä, kuten lehtoja ja maankohoamisrannikon metsiä. LVV suosittelee merkitsemään uhanalaiset luontotyypit kaavaan kaavamerkinnällä, joka turvaa uhanalaisten luontotyyppien ominaispiirteiden säilymisen.

Kasvillisuus

Luontoselvityksissä kaava-alueella on havaittu useita luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettuja kasveja. Lupa- ja valvontavirasto toteaa, että rauhoitetun kasvin, sen osan tai siementen poimiminen, kerääminen, irti leikkaaminen, juurineen ottaminen tai hävittäminen on kiellettyä. LVV suosittelee merkitsemään rauhoitettujen kasvilajien kasvupaikat kaavamerkinnällä, jolla estetään luonnonsuojelulain 74 §:ssä kielletyt vaikutukset. Lisäksi LVV tuo esille, että rauhoitettuihin kasveihin kohdistuvat vaikutukset tulee arvioida kaavaselostuksessa.

Linnusto

Linnustoon kohdistuvia vaikutuksia ei ole arvioitu riittävästi kaavaselostuksessa. Arvioinnissa on tuotu esille, että kaava-alueen äärellä on tärkeiden lintualueiden rajoja. Arvioinnissa tulee kuitenkin ottaa huomioon, että kaava-alue sijoittuu kansallisesti ja maakunnallisesti tärkeille lintualueille (FINIBA810230 Oulun seudun kerääntymisalue ja MAALI 810447 Oulun seudun maakunnallisesti tärkeä kerääntymisalue). Lisäksi kaava-alueen länsipuolella sijaitsee kansainvälisesti tärkeä linnustoalue (IBA28 Oulun seudun kerääntymisalue).

Arvioinnissa on todettu, että kaavan mukaisesta maankäytöstä voi aiheutua häiriötä linnustolle etenkin pesimäaikana. Vaikutusten arvioinnissa on otettava huomioon, että häiriötä voi aiheutua myös muutolla lepääville linnuille. Kaava-alue kuuluu kansallisesti tärkeään lintualueeseen erityisesti siksi, että alueella on merkitystä muutolla lepäilevälle lajistolle. Huomionarvoista muutolla lepäilevää lajistoa on havaittu myös kaavan linnustoselvityksissä. Kaavaselostuksessa tulee arvioida, miten kaavan mukainen maankäyttö vaikuttaa sekä pesivään että lepäilevään linnustoon.

Luontoselvitysten perusteella etenkin kaava-alueen ranta-alueilla ja uhanalaisilla metsäisillä luontotyypeillä on merkitystä linnustolle. LVV suosittelee merkitsemään linnustolle tärkeät alueet kaavaan kaavamerkinnällä, joka turvaa alueiden linnustoarvojen säilymisen.

Lisäksi Lupa- ja valvontavirasto suosittelee linnustoon kohdistuvien lievennyskeinojen sisällyttämistä kaavamääräyksiin (esimerkiksi kulunohjaus kulkureitille aidoin ja valosaasteen vähentäminen).

Arkeologinen kulttuuriperintö

Kaavaselostukseen tulee lisätä ajankohta, jolloin asemakaava-alueen muinaisjäännöstiedot on tarkistettu muinaisjäännösrekisteristä.

Jatkotoimenpiteet

Asemakaava-aineistoa tulee täydentää edellä kuvatusti ja asemakaavamuutosehdotuksesta tulee

27.8.2026

LIITE 4

pyytää LVV:n lausunto. Täydennetyt luontoselvitykset ja muuttuneet aineistot tulee toimittaa lausuntopyynnön mukana LVV:n kirjaamoon.

Kaavoituksen vastine

Luontoselvitykset toteutettiin useassa osassa. Kaava-aineistoihin on lisätty 8.12.2025 valmistunut, 2.6.2026 päivitetty, pohjoisosan ranta-alueen kattava luontoselvitys (Aallokas ym. 2025).

Viitasammakon lisääntymis- ja levähtämispaikkojen luo-merkintöjä on tarkennettu Oulun kaupungin laatiman Länsi-Patelan viitasammakkoselvityksen 2026 sekä laji.fi havaintojen mukaan. Kaavaselistukseen on lisätty viitasammakkovaikutusten arviointi. Viitasammakkoselvitykset on tehty yhden kuuntelukerran selvityksinä, mutta selvityksiä on toteutettu useampana keväänä ja tarkentavia käyntejä on tehty Oulun kaupungin toimesta keväällä 2026.

Kaavaselistukseen on tarkennettu luontotyyppejä koskevaa vaikutusten arviointia. Konsultti on päivittänyt luontoselvitykseen 564-2461 Luontoselvitys 29.1.2025_päiv.2.6.2026 (Pateniemen rantareitti) perustelut, ovatko kaava-alueen merenrantaniityt luonnonsuojelulain 64 §:n mukaisia suojeltuja luontotyyppejä. Myös rauhoitettuihin kasveihin kohdistuvat vaikutukset on lisätty kaavaselistukseen. Kaavaselistukseen on tarkennettu myös linnustovaikutusten arviointia huomioiden tärkeät lintualueet sekä vaikutukset pesivään ja lepäilevään linnustoon.

Lisäksi kaavaehdotuksen valmistelussa on huomioitu lausunnossa esitetyt, kaavamerkintöihin liittyvät suositukset:

- ekologisen yhteyden osoittaminen informatiivisella merkinnällä
- vieraslajien huomioimista koskeva yleinen ja informatiivinen kaavamääräys
- merenrantaniittyjen ja muiden uhanalaisten luontotyyppien merkitseminen niiden ominaispiirteiden säilymisen turvaavalla merkinnällä
- rauhoitettujen kasvien kasvupaikkojen merkitseminen merkinnällä, jolla estetään LSL 74 §:ssä kielletyt vaikutukset
- linnustolle tärkeät alueet merkinnällä, joka turvaa alueiden linnustoarvojen säilymisen

Lausunto on huomioitu kaavaehdotuksessa.

Lausunto 4, Lapin elinvoimakeskus

Lapin elinvoimakeskuksen lausunto, tulvakorkeuksien sekä alimpien rakentamiskorkeuksien määrittely Pateniemen rantareitin asemakaava-alueella

Oulun kaupunki on pyytänyt Lapin elinvoimakeskuksen lausuntoa Pateniemen rantareitin asemakaava-alueen hulevesien hallinnasta ja tulvakorkeuksista. Pateniemi – Rajakylän merenranta-alueelle ollaan suunnittelemassa jalankulun ja pyöräilyn väylää Rajahaudantieltä Pateniemen uimarannalle. Väylä tulee sijoittumaan meritulva-alueelle.

Lausunto

27.8.2026

LIITE 4

Vesistöyksikkö

Oulun kaupunki on pyytänyt Ilmatieteen laitokselta lausunnon meriveden tulvakorkeuksista ja aaltoiluvarasta. Lausunnossa on annettu meriveden tulvakorkeudet eri toistuvuuksille ja arvioitu aallokon nousukorkeuksia erilaisilla rannan kaltevuuksilla. Lausunnossa on myös todettu alimman suositellun rakentamiskorkeuden Oulun alueella olevan 250 cm, joka perustuu kerran 250 vuodessa tapahtuvaan tulvaan, mutta mikäli rantaraitin alueella hyväksytään useammin toistuva tulva, voidaan käyttää alempia rakentamiskorkeuksia.

Reitin katkeaminen poikkeuksellisissa tulvatilanteissa ei heikennä alueen liikkumismahdollisuuksia olennaisesti. Lapin elinvoimakeskuksella ei ole vaatimuksia rantareitin korkotasoon, joten Oulun kaupunki voi itse määrittää tavoitetason rantareitin käytettävyydelle tulvatilanteissa. Lapin elinvoimakeskus suosittelee kuitenkin mahdollisuuksien mukaan käyttämään loivaa luiskausta erityisesti tulvaherkimmillä alueilla, jotta aaltoilun vaikutus voitaisiin minimoida.

Kaavoituksen vastine

Lausunto ei anna aihetta muuttaa asemakaavaa.

Mielipide 1

Kuulemistilaisuudessa Rajakylän koululla 19.2. merkkasin muistiinpanoihin seuraavat seikat:

Viitasammakoita luontoselvityksen mukaan myös Rajahaudan uimarannan tuntumassa, ranta-alueen ja nykyisen pyörätien välisellä alueella. Näiden elinolot tulee turvata myös tällä alueella kuten myös Kuivasniityllä.

Nyt olemassaolevalla huoltotiellä Rajahaudan uimarannan ja Kuivasojan puusillan välisellä alueella pientareella kasvaa tällä alueella rauhoitettua lehtopalsamia. Mikä lienee tämän kohtalo?

Kovasti korostettiin tärkeitä maisemapuita; tulevatko oikeasti säilymään?

Erityisesti mietityttää Kahvankarintien pisto; onko se juuri välttämätön kun tyyliin alle puolen kilometrin päässä on jo olemassa oleva pyörätieyhteys Mollikivenpuiston kohdalla. Jos sitä kohtaa rassattaisiin mahdollisimman vähän kun Kuivasojan ympäristö on todettu olevan arvokas luontotyyppiltään.

Valaistukseen toivoisin lempeää valoa ja toivottavasti liiketunnistimella toimivuutta ellei jopa kokonaan yöaikaan sammutettava. Ihan vaan luonnoneläinten puolesta tämä kaino pyyntö. Itselle nyt se ja sama kun kotitien katuvalot ovat jokatapauksessa 20m päässä kodista.

Loppuun vielä kiitos siitä että kun kerran aletaan tekemään niin tehdään kerralla kunnolla ja

27.8.2026

LIITE 4

asfalttipintainen reitti.

Kaavoituksen vastine

Kiitos palautteestanne. Viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikkoja on havaittu sekä Kuivasniityllä että selvitysalueen eteläosassa Rajahaudan venesataman ja uimarannan läheisyydessä rantaniityn painanteissa. Kaavamääräysten mukaisesti nämä alueet tulee säilyttää luonnontilaisina ja sijoittaa reitti siten, ettei hydrologiaa muuteta eikä painanteita täytetä tai kuivata. Kaavaluonnoksen reittilinjaus on sijoitettu siirtoviemärin maastokäytävään, viitasammakon ydinalueiden ulkopuolelle. Viitasammakoiden lisääntymis- ja levähdyspaikkoja on lisätty asemakaavaan vahvistettujen havaintojen mukaisesti.

Lehtopalsamin esiintymät on todettu nykyisen huoltotien pientareella. Laji on rauhoitettu Pohjois-Pohjanmaalla ja sen esiintymät suositellaan säästettäväksi. Reitin rakentamisessa pyritään välttämään maanleikkaamista ja pengertämistä kyseisillä alueilla. Mikäli säilyttäminen ei ole teknisesti mahdollista, tulee lehtopalsamien osalta hakea poikkeuslupa Lupa- ja valvontavirastosta.

Maisemaselvityksessä on tunnistettu useita yksittäisiä maisemapuita ja puuryhmiä, joiden säilyttäminen on reitin suunnittelun periaate. Samoin luontoselvityksissä suositellaan säilyttämään rantametsien tärkeimmät puustoiset rakenteet sekä merkittävät puut. Merkittävä puusto on mitattu kaavakartalle. Katusuunnittelussa huomioidaan maisemapuiden sijainti ja reittiä siirretään tai kavennetaan tarvittaessa; puiden poistaminen tulee kyseeseen vain, jos turvallinen linjaus ei muutoin ole toteutettavissa.

Kahvankarintien pisto

Kahvankarintien piston kohta on esitetty katualueeksi jo voimassa olevassa asemakaavassa. Yhteys ei lisää rakentamista Kuivasojan rantavyöhykkeelle, eikä ylitä sinne osoitettuja lehtoluontotyypppejä.

Yhteyden kohdalla on jo nykyisellään pieni kulku-ura, joten se toimii luontevana yhteytenä myös rakennettavalle pyörätielle.

Poikittaisyhteyksien leveys tarkentuu jatkosuunnittelussa. Lähtökohtaisesti ne toteutetaan kapeampana kuin varsinainen rantareitti.

Palautteessa esitetyt näkökohdat huomioidaan asemakaavan jatkosuunnittelussa.

Mielipide 2

Palaute yhdyskuntalautakunnalle Maastotutkimusten perusteella voi päätellä että reitille suunnitellaan muutakin käyttöä kuin pelkka ulkoilu- ja virkistys käyttö. Se on ymmärrettävää, koska samalla reitillä kulkee pohjoisen suunnan jatevesiviemäri ja ehkä on muitakin tarpeita. Toivoisimme kuitenkin että.

- Alueen luontoa kohdeltaisiin säästären ja että se jaisi mahdollisimman luonnon mukaiseen tilaa.

27.8.2026

LIITE 4

- Yleisen jätehuollon piiriin kuuluvia roskapönttöjä tulisi riittävästi ja oikeisiin paikkoihin.
- Rajahaudan venesataman ja uimarannan parkkipaikalla kiellettäisiin leiriytyminen, kansainväliset kieltokyltit on tarpeen.
- Alueen uimarantojen WC ja roska huollossa on toivomisen varaa.

Kaavoituksen vastine

Kiitos palautteestanne. Roska-astioiden sijoittelu yleisille alueille tarkentuu jatkosuunnittelussa.

Suunniteltavan pyörätien varteen roska-astioita tullaan sijoittamaan kohtuullisen tasaisin välimatkoin. Astioita sijoitetaan yleensä väylien risteysalueille eli esimerkiksi poikittaispistot ovat luontevia roska-astioiden sijoituspaikkoja. Tavoitteena on, että astioiden välinen matka ei ylitä 500 metriä.

Pysäköintialueeseen liittyviä liikennemerkkejä ei ratkaista asemakaavan laatimisen yhteydessä.

Palautteessa esitetyt näkökohdat eivät anna aiheutta muuttoa asemakaavaa.

Mielipide 3

Kirjallinen palaute Pateniemen rantareitin asemakaavan muutokseen 564-2461 Kahvankarintie 1 - 4 (tontti 564-401-47-350) on tällä hetkellä rakentamatonta aluetta, mutta ko. tontin vieressä olevalla tontilla on jo uutta asutusta. Tontille tulevan mahdollisen täydennysrakentamisen yhteydessä nykyisille tonteille Kahvankarintiella ja mahdollisiin uudisrakennuskohteisiin tulee olla järjestettävissä kulku. Mikäli rantareitille rakennetaan kulkuväylä Kahvankarintien päästä näiden tonttien kohdalta, se ei saa estää eikä merkittävästi haitata kulkua tonteille.

Rykmannintieltä lähtevä rantaan menevä tie pitää pysyä autoilulle sopivana eikä rantareitistä saa tehdä niin jyrkkää tai korkeaa, ettemme pysty ylittämään sitä autolla yksityiselle mökkialueellemme mennessämme mm. huoltotöiden vuoksi. Kyseinen tienpohja on ollut yksityisessä käytössä viljelys- ja rantatienä useamman sukupolven ajan ja se on edelleen jatkuvassa käytössämme.

Kaavoituksen vastine

Kiitos palautteestanne. Mahdollinen täydennysrakentaminen vaatii asemakaavamuutoksen, sillä kiinteistö on nykyisellään asemakaavassa puistoaluetta. Tonttiiliittymien sijoittuminen ratkaistaan tonttia koskevan asemakaavoituksen yhteydessä.

Rykmannintieltä rantaan menevä kulkuväylä huomioidaan reitin suunnittelussa.

Palaute ei anna aiheutta muuttoa asemakaavaa.

27.8.2026

LIITE 4

Mielipide 4

Haluaisin antaa palautetta Jukurinrannasta; -ettei rantaa muutettaisi niin ettei sinne pääse autolla, virkistykäyttö on mittavaa, olen kuvannut rantaa maaliskuisina päivinä, siellä on jopa 45 pilkkijoiden, ulkoilijoiden yms autoa ollut parkissa -rantaa käytetään kesäisin todella paljon pienten trailer veneiden vesillelaskupaikkana -kesäisin ihmiset tuovat rantaan soutuveneitä jotka ovat aktiivisessa käytössä -kansa käy ihastelemassa sää ilmiöitä, lähestyviä ukkosia ym -pelastuslaitos käyttää Jukurinrantaa usein jos merellä on talvella tai kesällä hätätilanteita, talvella vaikkapa pilkkijällä ottaa pumpusta tai Oulun edustan saarissa ihmisillä on hätä -säilyttäkää rannan käytettävyyttä veneilyyn ja ulkoiluun, varsinkin nyt kun veneväylä on juuri ruopattu

Kaavoituksen vastine

Kiitos palautteestanne. Jukurinrantaan menevä kulkuyhteys säilytetään ja se on jatkossakin moottoriajoneuvoliikenteen käytettävissä. Jukurintien on esitetty säilyvän katualueena rantareitin kohdalla nykyisen asemakaavan mukaisesti.

Palautteessa esitetyt näkökohdat otetaan huomioon asemakaavan jatkosuunnittelussa.

Mielipide 5

MUUTOSVAATIMUS ASEMAKAAVALUONNOKSEEN 564-2461 (PATENIEMEN RANTAREITTI)

Asemakaavaluonnoksessa esitetään laaja rakentamaton venevalkama-alue merkittäväksi viheralueeksi. Nykyinen Jukurintien venesatama on kuitenkin aktiivisessa ympärivuotisessa käytössä vaikka Oulun kaupungin omistamalla satamaosalla ei ole ollut vuosiin ylläpitoa lukuun ottamatta satunnaisia ajoradan kunnostuksia ja lumenpoistoa. Erinäisiä siivous- ja huoltotöitä on suoritettu käyttäjien talkoovoimin.

Meripatelan kalaveden osakaskunta on panostanut varoillaan omistamallaan alueella olevan veneväylän kunnostamiseen ja ylläpitoon satama-altaasta merelle pääsyn mahdollistamiseksi. Toimenpiteet perustuvat vanhan kalastuslain veloitteeseen, silloisena kalastuskuntana, nykyisenä järjestäytyneenä osakaskuntana järjestää alueellaan kalastuksen harjoittaminen. Kalastaminen vaatii asiallisen rantautumismahdollisuuden.

Jukurintien venesatama on osakaskunnan vesialueella kalastaville ainoa vesialueen rantautumis- ja vesillelaskupaikka osakaskunnan ranta-alueen ollessa Kuivasojan suulta Jukurintien venesatamaan. Osakaskunnan vesialueen kalastuksen lisäksi venesatamaa käytetään sijaintinsa johdosta aktiivisesti myös muuhun merelle ja edustan saariin suuntautuvaan veneliikenteeseen. Veneidensä jatkuvaa ankkurointia satama-altaaseen käyttävät lähinnä paikalliset Länsi-Patelan kalastajat, runsain liikenne tapahtuu nykyisin venetrailerein kotipihoista käsin sataman vesillelaskuluiskan kautta. Ajoneuvot trailereineen ovat pysäköityinä satamakentälle vesilläoloajan.

27.8.2026

LIITE 4

Lähimmät muut vesillelaskupaikat ovat Rajahaudassa ja Taskisenrannassa joten Jukurintien venesatama on ideaalisin ja keskeisin sekä helpoiten saavutettavissa oleva koko Länsi-Patelan alueelle. Veneiden talvisäilytystä ei venesatamassa harjoiteta.

Venesatama-alue on ainoa paikka Rajahaudan ja Taskisenrannan välillä missä on suora ja helppo, edellisiä paikkoja parempi yhteys merelle niin kesäisin kuin talvisin myös etäämpää tuleville käyttäjille. Tästä johtuen venesatamaa käyttävät kesäisin veneilijöiden lisäksi ajoneuvoillaan tulevat erilaiset purjelautailijat yms ja melojat. Talvisin satamakenttää käyttävät lähtöpisteenään talviverkkokalastajat, hiihtäjät, pilkkijät, moottorikelkkailijat peräkärryineen ja erilaiset jääpurjehtijat.

Satamakenttä on aktiivisessa ympärivuotisessa pysäköintikäytössä, parhaimpina aikoina lähes täynnä. Talvisin satama on myös pilkkikilpailujen kokoontumispaikkana ja -keskuksena, kesäisin uistelukilpailujen, lisäksi on myös muita aktiviteettitapahtumia. Satamakenttä on ainoa järkevä ja tilava pysäköintialue josta meri on välittömästi saavutettavissa koko Pateniemen alueella.

Rantaan suuntautuvia asuinkatuja (Hämäläntie, Kuuselantie, Valkamantie ja Pateniemenrannan tiet) vastaavasti käyttäen pysäköinti tukkii tonttiliikenteen ja etäisyys mahdollisen kaluston siirtämiseen merelle / merenjälle on pitkä kadun päistä rantaan.

Myös pelastustoimi on käyttänyt venesatamaa erilaisiin meripelastustehtäviinsä ja harjoituksiinsa hyvän tilan ja saavutettavuuden vuoksi (Talvisin aurattu väylä rantaan saakka).

Kaavamuutos viheralueeksi aiheuttaa ongelman maastoliikennelain puitteissa niin liikennöinnin kuin pysäköinnin kohdalla. Ainoaksi pysäköintimahdollisuudeksi, lain kieltäessä pysäköinnin viheralueelle, jää Jukurintien varsi missä se estää tontti- ja pelastusliikenteen.

Perustellen edellä Meripatelan kalaveden osakaskunta vaatii (Osakaskunnan yleisen kokouksen 28.2.2026 vahvistamana) että kaavaluonnosta muutetaan Jukurintien venesataman osalta seuraavasti:

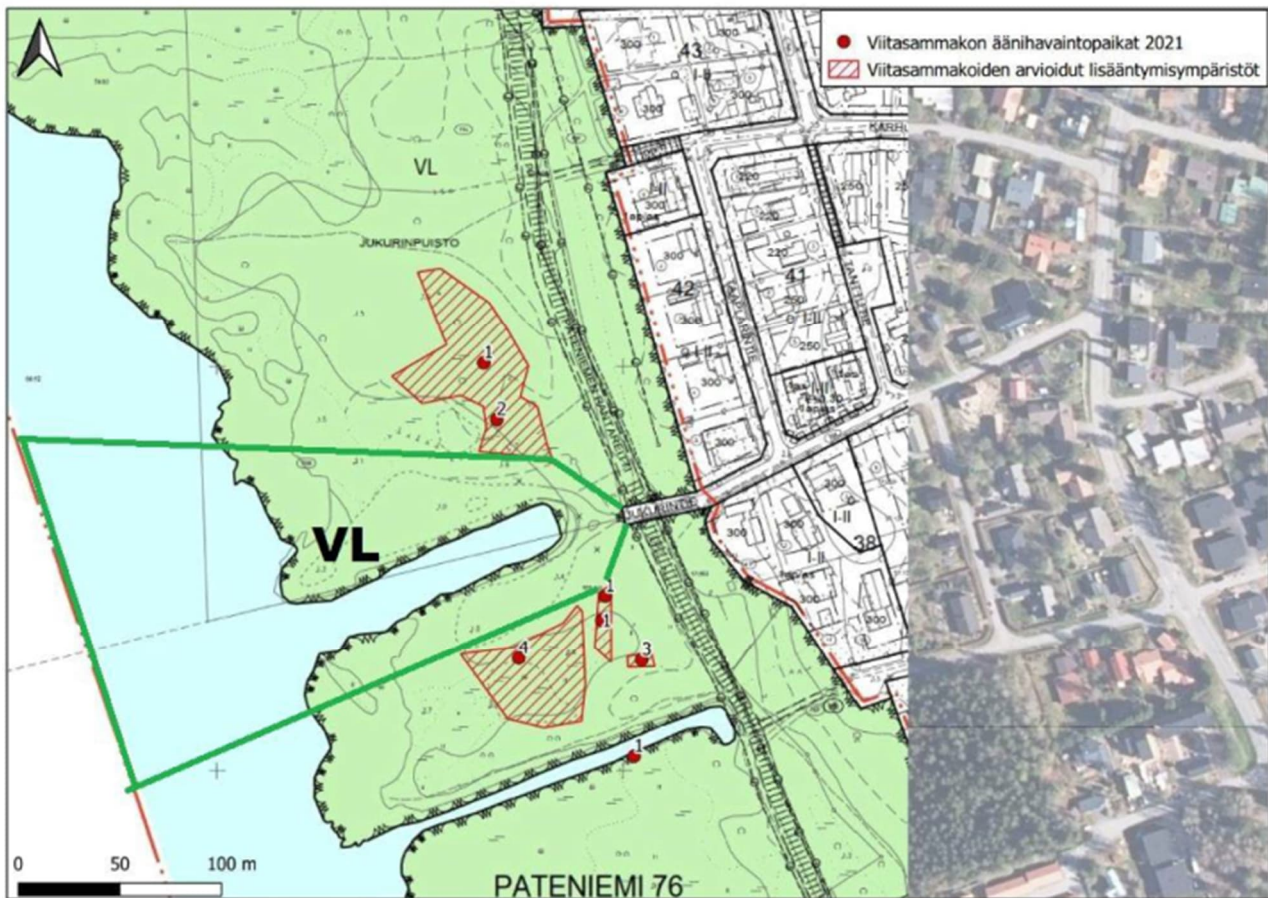
1. Nykyisessä asemakaavassa oleva, venesataman pohjoispuolinen laaja alue muutetaan kaavaluonnoksen mukaisesti viheralueeksi kuten myös venesataman eteläpuolinen alue.
2. Venesatama-alueen pelkkä vesialuumerkintä W muutetaan edelleen satama-alueeksi, satama-altaan molemmat puolet yleisiksi pysäköintialueiksi LP kuitenkin rajaten aluetta niin että se rajoittuu eteläpuolella viitasammakoiden lisääntymisympäristöön. Pohjoispuolella alue kattaa nykyisen satamakentän sivuten viitasammakoiden lisääntymisympäristön. Merelle päin alue rajataan asemakaava-alueenajaan.

Kaavaluonnoksen muutosalueen rajausvaatimus esitetty oheisessa kuvassa vihreällä viivoituksella:

27.8.2026

LIITE 4

**Kuva 5. Viitasammakoiden lisäntymisympäristöt rantareitin suunnittelukartan pohjalla
(asemakaavakartta: Oulun kaupunki 8.4.2021, ilmakuvapohja MML 2021)**

Rajauksella on turvattu viitasammakkoesiintymät ja mahdollistettu satama-altaan käyttö ja huolto sekä säilytetty nykyinen pysäköintimahdollisuus. Alue kattaa nykyiset, aikojen myötä ruoppausmassoista syntyneet, ajoneuvo- ja pysäköintikentät.

Kaavoituksen vastine

Kiitos palautteestanne. Jukurinrantaan menevä kulkuyhteys säilytetään ja se on jatkossakin moottoriajoneuvoliikenteen käytettävissä. Jukurintien on esitetty säilyvän katualueena rantareitin kohdalla nykyisen asemakaavan mukaisesti. Mahdollistetaan venevalkamatoiminnot Jukurinrannan lähivirkistysalueella lv -merkinnällä, kuten tähänkin saakka. Lisäksi kaavan yleismääräykseen kirjataan, että Jukurinrannassa pysäköinti on sallittu ohjeellisella lv -alueella.

Palautteessa esitetyt näkökohdat otetaan huomioon asemakaavan jatkosuunnittelussa.

Mielipide 6

Palaute asemakaavaluonnoksesta: Pateniemen rantareitti Kaavanumero 564-2461

1.VALAISTUS

27.8.2026

LIITE 4

Alueella on ympäri vuoden erittäin uhanalaisia eläinlajeja, jotka häiriintyvät jatkuvasta valaisusta. Monille eliölajeille pimeys ei ole vain lepoaikaa, vaan se on elinehto: mahdollisuus liikkua, hankkia ravintoa, suojautua pedoilta, lisääntyä. Myös kasvilajit tarvitsevat pimeää. Jatkuva keinovalo häiritsee eliöstöä. Myös ihmiset kärsivät jatkuvasta öiselle keinovalolle altistumisesta.

Valaistus pilaa merinäköalan asuntojen suunnasta katsottuna, erityisesti auringonlaskujen aikaan syttyessään. Laskee näiden asuntojen arvoa. Tätä ei tuotu mitenkään esille asemakaavaluonnoksessa.

Alla tekoälyllä luotu kuvamanipulaatio, josta saa jonkunlaista käsitystä, vaikka tekoäly on lisännyt horisonttiin meren sijasta metsänreunasiluetin. Väliin tuleva valaistus häikäisee estäen näkemästä takana olevaa merinäköalaa.

Alla alkuperäinen kuva

27.8.2026

LIITE 4

Alla tekoälyn luoma kuva valaistusta rantareitistä Kuivasniityn kohdalla.
Alla alkuperäinen kuva

27.8.2026

LIITE 4

Oulu voisi liittyä mukaan yhtenä edelläkävijäkaupungeista, jotka sammuttavat valot yöksi. Tämä tukisi luontokadon hillitsemistä, luonnon ja ihmisten hyvinvointia, vähentäisi valosaastetta, tukisi kestäväää kehitystä, olisi energiansäästöä. Pyörissä tulee olla valot, jos sillä perustellaan valaistusta. Sosiaalista turvallisuutta ei taata valaistuksella. Valaistuksen sammuttamisella yöksi ei ole havaittu rikollisuutta tai liikenneonnettomuuksia lisäävää vaikutusta esim. Seinäjoella. Maisemaselvityksessä sanotaan: "Polku mahdollistaa lähivirkistykseen jo nykyhetkellä, joten käyttömahdollisuudet virkistykseen, luonnon tarkkailuun ja liikuntaan tulee säilyttää ja mahdollisesti kehittää tulevaisuudessa." Virkistykseen ja luonnon tarkkailuun liittyy olennaisesti myös pimeän kokeminen ja taivaan ilmiöiden tarkkailu.

Alla yhteenveto eri valaistustapojen vaikutuksista

Liikkeestä syttyvät valaisimet

- estävät tähtitaivaan näkemisen
- häiritsevät asukkaiden unta räpsymällä päälle ja pois pitkin yötä
- häiritsevät yöaktiivisia eläimiä

Himmeä valaistus läpi yön

- estää tähtitaivaan näkemisen
- häiritsee asukkaiden unta (makuuhuoneet ovat reitin puolella)
- häiritsee eläimiä ja kasveja

27.8.2026

LIITE 4

- aiheuttaa maisemahäiriön merinäköymään, erityisesti Kuivasniityn kohdalla

Valaistus sammutetaan yöksi esim. 22–07

- takaa asukkaille häiriöttömän unen (reitin varrella asuu myös lapsiperheitä)
- takaa paremmin eläimille ja kasveille terveellisen elämän (hämärä- ja yöaktiiviset voivat toteuttaa lajityypillistä elämää)
- takaa tähtitaivaan näkemisen

2. POIKKIYHTEYS JALKATIELLE

- Kuten yleisötilaisuudessa todettiin, tarpeeton, ja viereisen uhanalaisen lehtometsän säilymisen kannalta haastava edes toteuttaa, jotta lehtometsä säilyisi
- 100 m päässä oleva asfaltoitu Kuuselantien kääntöpaikka on jo valmiiksi hyvin lähellä reittiä. Lisäksi sieltä on rakennettu jo valmiiksi sorapintainen huoltotie, joka yhdistyy sorapintaiseen rannan suuntaiseen huoltoreittiin. Jalkatielle taas pitäisi rakentaa moninkertaisesti pidempi yhteys, n. 130 m.
- Viereisen taloyhtiön piha, asukkaan piha ja väestösuojarakennus olisi lähes kiinni reitissä
- Jalkatien poikkiyhteys lisäisi nykyistä leveämpänä yhteytenä epätoivottua ”rallia” merelle, tälläkin hetkellä jotkut ajavat polkua moottorikelkoilla. Taloyhtiön asukkaiden rauha ja turvallisuus vaarassa
- Jalkatien poikkiyhteyden rakentamisen myötä olisi vaarassa viereinen erittäin uhanalaisten hömötiaisten asuttama kuusimetsä. Metsä on tärkeä myös oppimisympäristönä Palokan päiväkodin lapsille, mm. Luonnossa kotonaan -ryhmälle, he ovat nimenneet metsän Mörrimetsäksi. Lisäksi kuusikon reunan isokasvuiset raidat, jotka kaadettaisiin yhteyden tieltä, ovat alueellisesti tärkeitä kevään kimalaiskuningattarille ja raitamaamehiläisille, joita puut ovat olleet täynnä. Pajut ovat vähentyneet paikallisesti huomattavasti umpeenkasvaneiden rantaniittyjen niiton myötä. Viimeiset pajut ovat rakennettavan Pateniemenreitit kohdalla.

Asemakaavaluonnoksen Liikenneselvityksessäkin todetaan:

”Reitin käyttäjämäärien kasvu voi heikentää alueen asukkaiden asuinviihtyvyyttä.”

Sitten jatketaan:

”Toisaalta virallisen reitin toteuttaminen voi myös parantaa asuinviihtyvyyttä, kun alueen lukuisat epäviralliset kulku-urat korvautuvat jäsennellyllä reitistöllä ja ohjaavat näin kulkijoita kauemmas asutuksesta.”

Tämä ei pidä kyllä paikkaansa, epäviralliset polkuverkostot eivät lakkaa olemasta reitin rakentamisen myötä, sillä ihmiset käyttävät niitä päästäkseen metsäluontoon.

3. MAISEMA-ARVOT

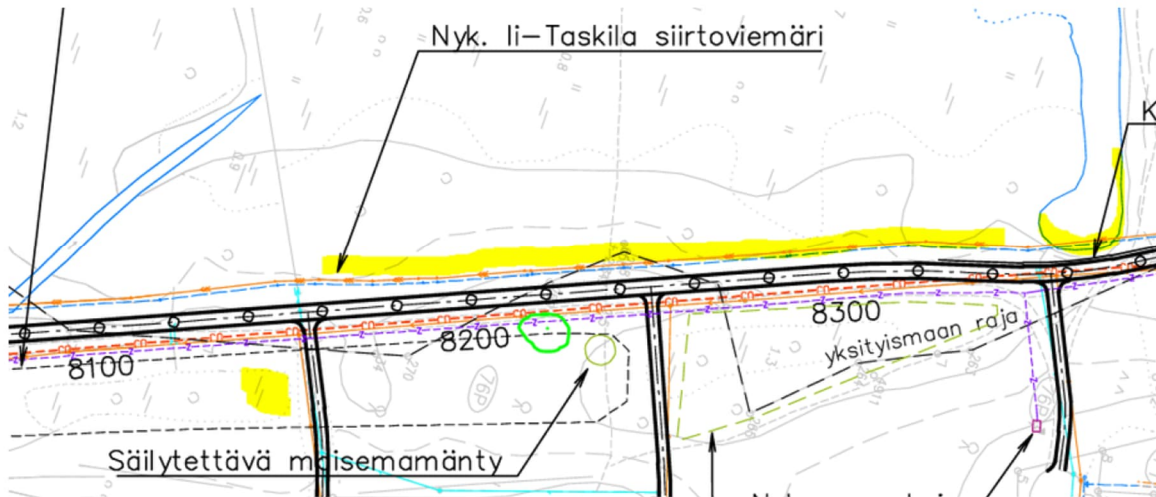
Maisema-arvoiksi on tunnistettu maisemapuita, jotka ovat vaarassa tulla kaadetuiksi 5,5 m leveän reitin reunalta. Suojattavia maisemapuita ei ole merkitty mitenkään asemakaavaluonnokseen.

27.8.2026

LIITE 4

Hulevesisuunnitelmassa näkyi, mutta esim. alla olevassa kuvakaappauksessa säilytettäväksi maisemamännynä on merkitty tuossa kohtaa kasvava suurikokoinen kuusi, komea kyllä sekin. Onko puita mitattu? Maisemamänty on noin puolivälissä Jalkatien pohjoisen puoleisen rakennuksen kohdalla, aivan polun reunassa, merkitty vihreällä alla. Alla myös 2025 havaitut puuttuvat viitasammakoitten lisääntymisalueet keltaisella.

Alla kuvassa maisemamänty vas reunassa. Kuvan ulkopuolelle jää suuret kuuset vasemmalla, jotka on merkitty ylempään karttaan maisemamäntynä.

Alla olevassa kuvassa reitin reunassa oleva maisemamänty Jalkatine kohdalla, joka on mainittu ja kuvattu maisemaselvityksessä. Kuvassa näkyy viemäri linja aurattuna. Mänty on vaarassa joutua rakentamisen tuhoamaksi, jos sitä ei ole merkitty asemakaavakarttaan mitenkään. Männyn ikä lienee yli 100 v (näyttäisi olevan v. 1950 ilmakuvassa). Hulevesisuunnitelmakarttaan merkitty "maisemamänty" taitaa olla Taustalla näkyvä kuusipari.

27.8.2026

LIITE 4

4. LUONTOARVOT

4.1 Hömötiaisten ekologisten verkostojen kehittäminen

Viherrakenneselvitys ja -yleissuunnitelmassa (VISU) on korostettu hömötiaisten elinympäristöjen säilyttämisen ja vahvistamisen tärkeyttä. Kuitenkin Metsä- ja siniverkoston tavoitetilakartasta nähdään, että pohjoisessa olevan Piimäperänrannan ja Letonniemen välinen alue tarvitsee ekologisen yhteyden palauttamista / korostamista (merkitty kuvakaappaukseen keltaisella katkoviivalla). Erittäin uhanalaisilla hömötiaisilla ja viherpeipoilla on pysyviä reviirejä ainakin Karinkannanniemen metsässä ja Jalkatien ja Kuuselantien välisessä metsässä (rakentamaton kortteli), joita ei ole esitetty kartassa. Potentiaalista ekologista käytävää on Jukurinrannan metsikössä, sekä vanhalla asutusalueella olevalla vanhalla kuusipuustolla aina Kuuselantieltä Ojakylään ja Herukkaan. Nämä olisi hyvä ottaa mukaan hömötiaisten ekologistia käytäviä parannettaessa myös Pateniemenrannan uudella asuinalueella, joka tällä hetkellä on hyvin harva puustoltaan, havupuut puuttuvat lähes kokonaan. Olisi hyvä osoittaa asemakaavoituksessa enemmän kotimaisia puulaji-istutuksia niin tonteille, kuin viheralueille, etenkin kuusta. Nämä varmasti parantaisivat myös alueen tuuliolosuhteita. Nyt Pateniemen rantareitin yhteydessä olisi hyvä huomioida puuston lisäämistä paljaille osuuksille. Puustoa ei tarvitse olla tasaisena suljetun tilan nauhana, vaan voivat olla ryhminä, ja väliin jätetään avoimia tiloja ja näkymiä.

27.8.2026

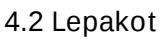
LIITE 4

Kuvakaappaus VISU Liite 4. Ekologiset verkostot: Metsä- ja siniverkoston tavoitetila 2040

Ehdotetaan myös Kuuselantien ja Jalkatien välisen meren puoleisen pään rakentamattoman AR II korttelin (alla asemakaavaluonnoksen kuvakaappauksessa keltaisella) ottamista mukaan tarkasteluun tähän asemakaavamuutokseen ja muuttamista VL. Korttelissa on jo niin vanha asemakaava, vuodelta 1973, että korttelin käyttötarkoitus olisi aiheellista arvioida uudelleen. Tieto ihmisten hyvinvoinnista ja luonnon ympäristön tärkeydestä sen takaamisessa, sekä luontokadosta on lisääntynyt sen jälkeen. Jos tuo metsä kaadetaan rakentamisen vuoksi, tuhotaan erittäin uhanalaisen hömötiaisen ja viherpeipon reviiri, Palokan päiväkodin ahkerasti käyttämä oppimisympäristö ja asukkaiden erittäin tärkeä virkistymispaikka. Metsässä asuu myös voimakkaasti vähentynyt ja vähenevä kuusitiainen. Lisäksi kuusikon kaataminen vaikuttaisi viereisen asemakaavaluonnoksessa tunnistetun uhanalaisen lehdon olosuhteisiin kuivattavasti. Tuon kohteen merkintä puuttuu asemakaavakartasta. Merkitty alle punaisella.

LIITE 4

4.3 Viitasammakot

- 22

27.8.2026

LIITE 4

4.4 Lista Pateniemen rantareitin alueella tai välittömällä vaikutusalueella tavatuista Tiiraan merkityistä lintuhavainnoista 2016–2026:
(tunnettujen lintuharrastajien merkinnät huomioitu)

Huom. Mielipiteessä esitetyistä lajilistoista on kaavoituksen toimesta piilotettu ns. sensitiivisiin lajeihin liittyvät tiedot Suomen Lajitietokeskuksen linjauksen mukaisesti. Tietojen salaaminen liittyy uhanalaisten lajien suojeluun (Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 21.5.1999/621, 24 §, kohta 14).

Lintulajit tulee huomioida reitin leveyttä ja valaistustusta suunniteltaessa erityisesti Kuivasojan sillan viereisillä metsäisillä osuuksilla, Karinkannan metsäisillä osuuksilla, Kuivasniityn kohdalla, Jalkatien-Kuuselantien metsän kohdalla, Kuuselantien–Jukurinrannan–uimarannan välisillä osuuksilla.

Äärimmäisen uhanalainen, pesintä

Äärimmäisen uhanalainen, muuton aikaiset havainnot

• (Punasotka 2013, 2012) • Haarahaukka • Pikkusirri 2016 • Suokukko myös levähdys Kuivasniityllä ja Piimäperällä • Tunturikiuru 2017 ruokailu Ojakylän kasa • Vuorihemppe Ojakylän kasa • Peltosirkku 2021, 2018, 2017, 2016 Kellonkartanon pellot (reitti menisi tätä kautta Virpiniemeen)!

Erittäin uhanalainen, reviiri

• Tukkasotka pesivänä Piimäperänrannassa (2025 viimeksi)

• (Tervapääsky käyvät säännöllisesti ruokailemassa) • Törmäpääsky pesintä ja ruokailu • Hömötiainen Piimäperä, Kuuselantie–

27.8.2026

LIITE 4

Jalkatien välinen rakentamattoman korttelin metsä, Karinkannanniemi • Viherpeippo Piimäperä,
Kuuselantie–Jalkatien välinen rakentamattoman korttelin metsä, Karinkannanniemi

Erittäin uhanalainen, muuton aikaiset havainnot

- Tundrametsähanhi 2025, 2020 • Lapasotka • Haahka • Mustakurkku-uiukku • Arosuohaukka • Piekana • Lapinsirri • Selkälökki levähdys Kuivasmeri • Pikkutiira (kalastelua Taskisenrannassa varsinkin) • Räystäspääsky (muuton aikainen ruokailu ainakin) • Lapinkirvinen

Vaarantunut, reviiri

- Ristisorsa Kuivasniitty, uhanalaisuuteen johtaneet syyt häirintä, liikenne, rakentaminen • Haapana [REDACTED]
[REDACTED] • Naurulokki • Harmaalokki • Merilokki
Kuivasmeri [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED] • Haarapääsky [REDACTED] • Töyhtötiainen

Vaarantunut, muuton aikaiset havainnot

- Taigametsähanhi • Jouhisorsa • Heinätavi • Allihaahka muutama havainto • Pilkkasiipi • Sinisuohaukka • Hiirihaukka • (Muuttohaukka 2025) • Mustapyrstökuiri myös Piimäperänr • Vesipääsky Levähdys • Pulmunen

Alueellisesti uhanalainen RT (alue 3a), pesintä

- Pikkutikka

Alueellisesti uhanalainen RT (alue 3a), muuton aikaiset havainnot

- Jänkäkurppa • Jänkäsirriäinen • Mustaviklo (Levähdys muutolla) • Käenpiika • Niittykirvinen

Silmälläpidettävä, reviiri

- Isokoskelo pesivänä • Tukkakoskelo pesivänä Piimäp • Peltopyy talvina 2016 ja 2017 Ojakylä [REDACTED]
[REDACTED] • Liro • Punajalkaviklo • Valkoviklo • Kuovi • Taivaanvuohi [REDACTED]
[REDACTED]
[REDACTED]

Silmälläpidettävä, muuton aikaiset havainnot

- Alli • Silkkiuikku Piimäperänr • Härkälintu • Pikkutylli m, levähdys, ruokailu • Isosirri • Suosirri • Mustaviklo • Punakuiri • Lapintiainen vaellus • Järripeippo • Lapinsirkku muutama hav • Pohjansirkku muutama hav

Elinvoimaiset, pesivät

- Laulujoutsen [REDACTED] • Sinisorsa • Tavi • Telkkä [REDACTED] • Fasaani [REDACTED] • Varpushaukka • Töyhtöhyppä • Lehtokurppa • Kalalokki • Pikkulokki

27.8.2026

LIITE 4

Elinvoimaiset, levähdys, ruokailu, muutto

• Kyhmyjoutsen • Lyhytnokkahanhi
• Kanadanhanhi (istutettu Eur.) • Valkoposkihanhi • Harmaasorsa • Lapasorsa • Mustalintu • Uivelo •
(Ruisrääkkä 2014 Kuivasniitty ja Piimäperänranta) • Kaakkuri • Kuikka • Merimetso • Kaulushaikara •
Harmaahaikara [REDACTED] • Tuulihaukka • Nuolihaukka • Ampuhaukka •
Kurki • Meriharakka • Tylli • Tundrakurmitsa • Kapustarinta • Isosirri • Pulmussirri Hermanninmatala •
Punakuiri • Pikkukuovi • (Leveäpyrstökihu) • (Merikihi) • (Tunturikihi) • Lapintiira alkukesästä •
Lapinpöllö Kuuselan tie–Jalkatien kuusikko, Kellonkartanon pellot • Viirupöllö Letonniemi • Sarvipöllö
2022 Ojakylä, 2021 Karinkannanniemi, 2017 Jukurinranta • Palokärki joitakin havaintoja • Pohjantikka
(onko pesintää?) • (Luotokirvinen) • Niittykirvinen
• Metsäkirvinen • Keltävästäräkki • Tilhi syksy, talvi • Rautiainen, pesiikö? • Sinirinta • Leppälintu •
Pensastasku • (Pensassirkkalintu 2023, 2019) • (Viitakerttunen 2025, 2022, 2019 Piimäp) • Sirittäjä
Piimäp, Kuivasoja, Karinkannanniemi • Pyrstötiainen • Isolepinkäinen • Pikkulepinkäinen 2022, 2016 •
Pähkinähakki • Kottarainen • Hemppo • Urpiainen • Tikli • Pikkukäpylintu • Isokäpylintu •
Kirjosiipikäpylintu

Palautteen jättävät paikalliset asukkaat 11.3.2026

Palautteesta on peitetty salassapidettävien lintulajien tiedot.

Kaavoituksen vastine

Kiitos palautteestanne. Luonto- ja maisemavaikutusten minimoimiseksi rantareittiä suunnitellaan lähtökohtaisesti maastossa jo ennestään olevalle siirtoviemärin maastokäytävälle. Hankkeen suunnittelussa huomioidaan VISU- suunnitelmassa (Viherrakenneselvitys ja -yleissuunnitelma) esitetyt hömötiaisen verkostot.

Vuoden 2025 luontoselvitykseen (Aallokas ym., valmistunut 2.4.2026) sisältyy lepakkoselvitys. Viitasammakon lisääntymis- ja levähtämispaikkojen luo-merkintöjä tarkennetaan. Huom. Laji.fi:ssä useita uusia havaintoja 2025-2026, näistä mainittu myös mielipiteessä. Myös linnustoarvot huomioidaan kaavan laadinnassa.

Rantareitti valaistaan koko matkalta ja valaistussuunnittelussa kiinnitetään erityistä huomioita mm. valaistuksen voimakkuuteen ja värilämpötilaan sekä säädettävyyteen vuorokauden ja vuodenaikojen huomioiden. Tavoitteena on toteuttaa valaistus, joka aiheuttaa mahdollisimman vähän haittavaikutuksia. Yöaikaan valaistus säädetään himmeämmäksi, mutta valo ei lähtökohtaisesti kuitenkaan sammuteta. Reitti palvelee myös työmatkaliikkumista ja valaistus parantaa pyörätien käyttäjien sosiaalista turvallisuutta.

Poistetaan Jalkatien pisto asemakaavasta sekä liikenteen yleissuunnitelmasta. Yhteys säilyy nykyisenkaltaisena epävirallisena kulkuyhteytenä.

Palautte huomioidaan asemakaavan jatkosuunnittelussa.

27.8.2026

LIITE 4

Mielipide 7

Kirjallinen palaute koskien Pateniemen rantareitin kaavaluonnosta (kaavanumero 564-2461)

Mielestämme Hioketien kohdalla (välillä Kuivasoja-Karinkannantie) reitti tulee linjata siten, että reitin ja tonttien välissä olevaa suojaavaa puustoa ei kaadeta. Puusto toimii näkösuojana tonttien suuntaan ja vahvistaa mielikuvaa luonnon keskellä kulkevasta reitistä.

Lisäksi mielestämme reitin leveydeksi riittää 3,5 metriä välillä Rajahauta-Pateniemenranta. Mielestämme ehdotettu nelimetrisen väylä, pientareineen 5,5 m, heikentäisi kokemusta virkistysreitistä luonnon keskellä. Alueella on paljon luontoarvoja ja asukkaille tärkeitä maisemia kulkureitteineen. Reitin leveyttä suunniteltaessa on otettava ensisijaisesti huomioon käyttäjien ja ympäristön mittasuhteet ja vasta toissijaisesti kunnossapitokaluston vaatimukset. Reitti on huollettavissa ongelmitta myös 3,5 metrin levyisenä, kuten muutkin tuon levyiset väylät kaupungissa.

Kaavoituksen vastine

Kiitos palautteestanne. Reitti pyritään linjaamaan siten, että puustoa joudutaan karsimaan mahdollisimman vähän.

Pohjoisen rantareitin poikkileikkaukseksi siirtoviemäriosuudella on esitetty 4,0 m vuonna 2019 hyväksytyssä yleissuunnitelmassa. Siirtoviemäriosuudella väylä sijoittuu olemassa olevaan maastokäytävään, joten sillä on vähäiset vaikutukset puustoon. Leveämmät pientareet on esitetty lenkkeilijöitä ajatellen, jotta on mahdollisuus juosta myös asfaltin ulkopuolella. Pyörätien rinnalle on mahdollista toteuttaa myös maastoliikuntareitti, joka tarjoaa vaihtoehtoisen kulku-uran niin pyöräilijöille kuin kävelijöillekin.

Rantareitin arvioidaan olevan suosittu reittivaihtoehto, joka vetää puoleensa niin kävelijöitä, juoksijoita, pyöräilijöitä kuin rullaluistelijoitakin. Hieman leveämpi poikkileikkaus lisää liikkujien turvallisuutta, sillä tilaa esimerkiksi ohittamiseen on hieman enemmän.

Palaute ei anna aihetta muuttaa asemakaavaa.

Mielipide 8

Hyvä vastaanottaja, Kiitän mahdollisuudesta antaa palautetta rantaan suunnitteilla olevasta pyörätiehankkeesta kaavoituksen valmisteluvaiheessa. Juuri tässä vaiheessa on erityisen tärkeää arvioida ratkaisun tarpeellisuus, vaikutukset ja vaihtoehdot huolellisesti sekä varmistaa aito vuorovaikutus osallisten kanssa.

Pidän hankkeen perusteluja puutteellisina. Suunnitellulla reitillä meri näkyy vain muutamasta kohdasta, joten kyse ei tosiasiallisesti ole maisemallisesta rantareitistä. Lisäksi alueella on jo olemassa erittäin hyväkuntoinen ja toimiva pyörätieverkosto. Uuden väylän rakentaminen vaikuttaa

27.8.2026

LIITE 4

päällekkäiseltä investoinnilta ilman selkeää lisäarvoa suhteessa sen aiheuttamiin ympäristö- ja viihtyisyysvaikutuksiin.

Erityisen huolestuttavaa on se, että hanke muuttaisi nykyisen luonnonmukaisen rantapolun rakennetuksi väyläksi. Rakennettu, päällystetty pyörätie ei vastaa virkistysarvoltaan nykyistä polkua, joka tarjoaa alueen asukkaille aidon lähiluontokokemuksen. Lähiluontoa ei voida korvata infrastruktuurilla. Nykyinen rantapolku on alueen asukkaille poikkeuksellisen tärkeä lähivirkistyskohde ja osa alueen viihtyisyyttä.

Hankkeella on myös merkittäviä vaikutuksia alueen eläimistöön ja luonnon monimuotoisuuteen. Rakentaminen, maaston muokkaus ja lisääntyvä liikenne kaventavat ja pirstovat elinympäristöjä, vaikka vaikutuksia suunnitelmissa pyrittäisiin lieventämään.

Tässä yhteydessä vaadin, että kaavoituksen valmistelussa esitetään lain edellyttämällä tavalla riittävät ja ajantasaiset selvitykset vaikutuksista luontoon, eläimistöön sekä virkistyskäyttöön. Alueella on pesimälinnustoa, mukaan lukien joutsenia. Tällaisen luontoarvon kohdalla vaikutuksia ei voida arvioida yleisluontoisesti eikä pelkästään olemassa oleviin, mahdollisesti vanhentuneisiin tai yleispiirteisiin selvityksiin nojaten.

Mikäli pesimälinnuston selvitykset eivät ole ajantasaisia tai ne eivät kata suunnitellun reitin vaikutusaluetta riittävällä tarkkuudella, ne tulee täydentää ennen kaavaehdotuksen laatimista. Selvitykset tulee tehdä pesimäkaudella, jotta pesimäalueet, häiriöherkät kohteet sekä reitin aiheuttama hairiovaikutus voidaan arvioida luotettavasti. Mikäli vaikutuksia ei voida riittävästi lieventää, tulee tarkastella myös vaihtoehtoja linjausta.

Lisäksi osa tonteista sijoittuu hyvin lähelle suunniteltua reittiä. On välttämätöntä selvittää, miten asukkaiden turvallisuus ja asumisrauha turvataan, kun väylää tulevat käyttämään myös nopeat sähköpyörät ja maantiepyöräilijät. Valmisteluvaiheessa tulisi tehdä realistinen vaikutusarvio nopean läpiajoliikenteen, melun ja onnettomuusriskin osalta erityisesti asuinpihojen läheisyydessä.

Haluan myös tuoda esiin, että valmisteluaineisto antaa vaikutelman, ettei suunnittelun yhteydessä ole aidosti tutustuttu alueeseen paikan päällä eikä ymmärretty nykyisen rantapolun merkitystä alueen asukkaille. Alueen luonne, käyttö ja arvot eivät avaudu pelkästään kartalta tai yleisistä linjauksista, vaan edellyttävät konkreettista maastokäyntiä ja vuoropuhelua niiden kanssa, jotka aluetta päivittäin käyttävät.

Kuntalaiset tulee ottaa huomioon yleisiin linjauksiin ja päätöksentekoon erityisesti silloin, kun kyse on lähiluonnosta, virkistysalueista ja asuinympäristön pysyvästä muuttamisesta. Maankäyttö- ja rakennuslain mukainen vuorovaikutusvelvoite edellyttää, että osallisille varataan todellinen mahdollisuus vaikuttaa suunnitteluun jo valmisteluvaiheessa, ei vasta siinä vaiheessa kun ratkaisut ovat käytännössä lukittu.

Tässä vaiheessa olisi perusteltua tarkastella myös vaihtoehtoisia ratkaisuja. Voisiko reitti olla luonnonmukaisempi, esimerkiksi kivituhka- tai sorapintainen, kuten Helsingissä on toteutettu useita

27.8.2026

LIITE 4

lähivirkistysreittejä? Tällainen ratkaisu palvelisi kävelijöitä ja tavanomaista pyöräilyä, mutta ohjaisi nopeamman pyöräliikenteen nykyisille baanoille. Samalla alueen luonnonomaisuus, hiljaisuus ja virkistysarvo säilyisivät paremmin.

Pyydän, että tämä palaute kirjataan osaksi kaavan valmisteluaineistoa ja että siihen annetaan perusteltu kirjallinen vastine kaavaehdotuksen yhteydessä. Koska kaavoitus on vasta valmisteluvaiheessa, toivon, että hankkeen tarpeellisuus, vaikutukset, turvallisuusnäkökohdat, selvitysten riittävyys sekä vaihtoehtoiset toteutustavat arvioidaan vielä avoimesti ja kokonaisvaltaisesti ennen etenemistä seuraavaan vaiheeseen.

Kaavoituksen vastine

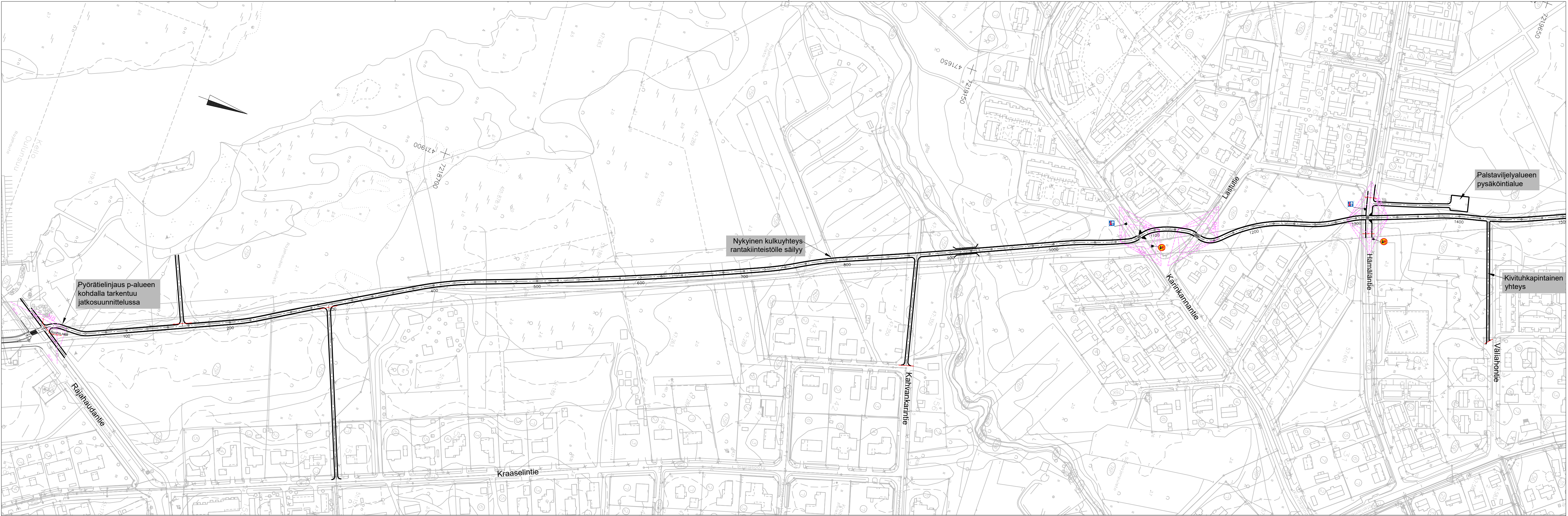
Kiitos palautteestanne. Kaava-alueen luontoselvitykset toteutettiin useassa osassa. Kaava-aineistoihin on lisätty maastokaudella 2025 tehtyjen luontoselvitysten raportti (Aallokas ym. 2025). Luontoselvitykset kattavat nyt koko kaava-alueen. Kaava-alueelle on tehty myös pesimälinnustoselvitykset. Kaavaselostuksessa esitetään luontovaikutusten arviointi.

Luontoarvot huomioidaan hankkeen suunnittelussa. Luontovaikutusten minimoimiseksi rantareittiä suunnitellaan lähtökohtaisesti maastossa jo ennestään olevalle siirtoviemärin maastokäytävälle.

Pohjoinen rantareitti on tunnistettu kehitettäväksi pyöräliikenteen reitiksi jo vuonna 2016 hyväksytyssä uuden Oulun yleiskaavassa ja se on osa pyöräilyn pääverkkoa. Pateniemen rantareitti on yksi osa tätä Oulun keskustan ja Virpiniemen välille sijoittuvaa rantareittiä, joten sen vaikutuksia on katsottava laaja-alaisesti.

Rakentuessaan rantareitti tarjoaa viihtyisän ja turvallisen yhteyden, joka palvelee myös pidempimatkaista pyöräilyä. Reitti sijoittuu erilleen ajoneuvoliikenteen väylistä ja sillä on huomattavan vähän risteämisiä moottoriajoneuvoliikenteen kanssa, mikä lisää reitin houkuttelevuutta muuhun pyörätieverkkoon nähden.

Rantareitti on perusteltu toteuttaa asfalttipäällysteisenä, sillä sen on tavoitteena palvella ympärivuotisesti myös työmatkaliikkuja. Jotta reitti on mahdollista pitää hyvässä kunnossa kaikissa olosuhteissa, on väylä toteutettava asfalttipäällysteisenä. Kivituhkapintaisen reitin olosuhteet olisivat haastavat erityisesti keväisin ja syksyisin. Kelirikkoaika aiheuttaisi haastetta myös auraukselle.

← OULUN KESKUSTA

VIRPINIEMI →

A-INSINÖÖRIT

YLEISSUUNNITELMAN PÄIVITYS

Pateniemen rantareitti välillä
Rajahaudantie – Itälahdenkuja

LIITE 5

Suunnitelmakartta 1
Karinkanta

30.6.2026

1:2000

← OULUN KESKUSTA

VIRPINIEMI →

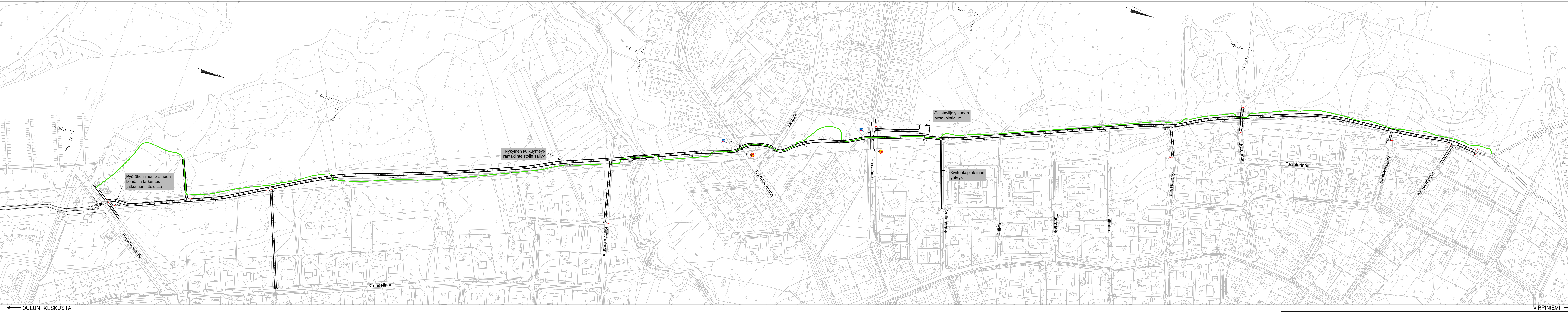
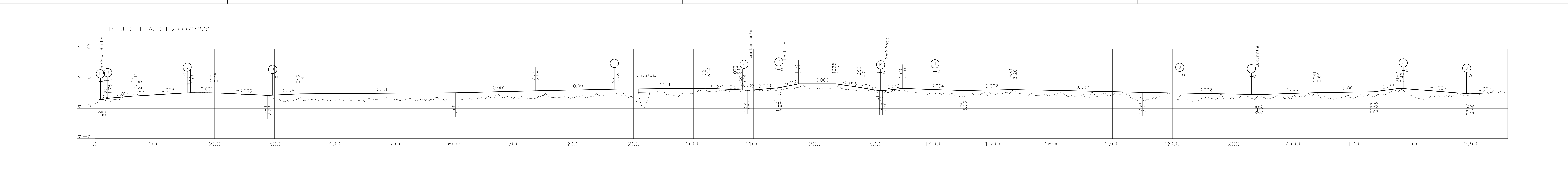

YLEISSUUNNITELMAN PÄIVITYS

Pateniemen rantareitti välillä
Rajahaudantie – Itälahdenkuja

LIITE 5 Suunnitelmakartta 2
Karinkanta

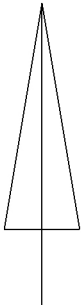
30.6.2026 1:2000

TONTTIJAKO JA TONTTIJAON MUUTOS		1:500	OULU
ASEMAKAAVA 564-2461		HYVÄKSYTTY/VAHVISTETTU	TJNRO 5647299
			EDELLINEN TONTTIJAKO 23.01.1978
POHJAKARTAN HYVÄKSYI JA TONTTIJAON LAATI		27.08.2026	KAUP. OSA 76 PATENIEMI
LASKI	ALK	KIINTEISTÖINSINÖÖRIN MÄÄRÄYKSESTÄ PAIKKATIETOINSINÖÖRI Anna-Liisa Kylätie	KORTTELI 18
PIIRSI	JS		TONTIT 12
TARK	PM		MUUTT. TONTIT 564-76-18-8,9
HYVÄKSYTTY			
VOIMAANTULO			

KOORDINAATTILUETTELO

N:o	X	Y
8	7219366.403	471698.386
18	7219382.148	471651.924
20	7219422.121	471656.242
26	7219406.495	471717.122

MUODOSTUMINEN

TONTTI	P-ALA	OSAP-ALA	KIINTEISTÖ	M-ALA
564-76-18-12	2329	977	564-76-18-8	
		1217	564-76-18-9	
		135	564-76-9903-0	

